

Vuosikertomus 2013

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus	6
MTK:n toiminta vuonna 2013	8
Markkinavaikuttamisen vahvistaminen	8
Maaseudun elinkeinoiniin kohdistuviin EU-politiikkoihin vaikuttaminen	9
Yhdistysten toiminnan kehittäminen ja aktivointi	10
Maatalous	11
Järjestön markkinavaikuttamiseen osallistuminen ja maatalousmarkkinoiden toimivuuden edistäminen	11
Vaikuttaminen EU:n ja kansallisten tukijärjestelmien valmisteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon kansallisesti ja EU:n tasolla	12
Maatalouden tuotantokustannusten hallinta ja markkinoiden toimivuus tuotantopanosmarkkinoilla	12
Vaikuttaminen eläinsuojeluun ja eläinten hyvinvointipolitiikkaan	13
Vaikuttaminen valiokuntien ja jaostojen kautta	13
Huoltovarmuus	15
Kehitämme alkutuotantopoolin toimintaa ja osaamista	15
Kauppapolitiikka	16
Kauppapolitiikkaa takaisin keskipisteeseen	16
Metsätalous	17
Metsäelinkeinojen toimintaedellytysten parantaminen	17
Yhdistysten teemavuoden toteuttaminen ja metsäedunvalvonnan kehittäminen	18
Puumarkkinavaikuttamisen vahvistaminen ja kotimaisen puun käytön edistäminen	19
Perhemetsätalouden eduista huolehtiminen kansainvälisessä metsäpolitiikassa	20
Maaseutuyrittäjyys	22
Maaseutuyrittäjien näkökulmien huomioon ottaminen julkisissa hankinnoissa	22
Säädös- ja ohjelmavalmisteluun osallistuminen niin, että maaseudun elinkeinojen tarpeet tulevat huomioon otetuksi	23
Maaseudun vihreiden elinkeinojen kasvun ja yritysten toimintaedellytysten edistäminen	24
Jäsenten sosiaaliturvan ja hyvinvointipalvelujen kehittäminen	26
Jäsenten työhyvinvoinnin edistäminen	27
Verotukseen vaikuttaminen	27
Ympäristö- ja maapolitiikka	30
Vaikuttaminen ympäristö- ja maankäyttölainsäädäntöön vihreiden elinkeinojen lähtökohdista	30
Vihreiden elinkeinojen ympäristötiedon ja viestinnän vahvistaminen	31
Jäsenpalvelut	32
Järjestön toiminnan tehostaminen jäsenyytyväisyyden lisäämiseksi	32
Jäsenyyksien vahvistaminen Yhdistysten vuosi 2013 -hankkeen toteuttamisella	32
Oikeusturva ja lainsäädäntö	33
Viestintä	34
Järjestön markkinavaikuttamisen tukeminen aktiivisella kuluttajatyöllä	34

Järjestön sisäisen viestinnän sekä jäsenviestinnän kehittäminen osana yhdistysten vuoden toimenpiteitä	35
MTK:n verkkoviestinnän kehittäminen	35
Muu keskeinen toiminta	36
Koulutus	37
Järjestökoulutuksen tuotteiden kehittäminen	37
MTK:n verkko-opiston kehittäminen	37
Vaikuttaminen koulutuspolitiikkaan vihreiden elinkeinojen näkökulmasta	38
MTK Järjestökoulutus 2013	39
Euroopan unionin politiikka ja kansainvälinen yhteistyö	40
Brysselin toimiston toiminta vuonna 2013	40
Toiminta EU:n tuottajajärjestö COPAssa vuonna 2013	45
Euroopan Talous- ja Sosiaalikomitea (ETSK), ECOSOC; Etujärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan toimielin EU:ssa 2013	45
Pohjoismainen yhteistyö – Pohjolan viljelijä- ja osuustoimintajärjestön NBC:n toiminta vuonna 2013	48
WFO maailmanjärjestö kasvaa nopeasti	48
Toiminta kehityshankeorganisaatio AgriCordissa	49
Agri-Agency 2013 -	49
Organisaatio ja jäsenistö	50
MTK:n organisaatio 2013	50
MTK-keskusliiton hallinnon ja toimielinten toiminta	51
Valtuuskunta	51
Johtokunta	52
Johtoryhmä	52
Metsävaltuuskunta	52
Metsäjohtokunta	53
Toimihenkilökokoukset	54
Tilintarkastajat	54
Valiokunnat ja jaostot	54
MTK-liittojen puheenjohtajakokoukset	61
Henkilöstökertomus	62
Tietohallinto	63
Konsernin toiminta	65
Taloustietoja	65
Tilikauden tulos, tilinpäätössiirrot ja rahastomuutokset	67
Näkymät vuodelle 2014 ja riskien hallinta	67
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton säätiö	69
MTK:n tytär- ja osakkuusyhtiöt	70
Pellervo-Instituutti Oy	70
Maanomistajien Arviointikeskus Oy	71
Viestilehdet Oy	72
LIITTEET	75
MTK:n antamia lausuntoja	75
MTK:n ja Viestilehdet Oy:n toimihenkilöt	82
Maataloustuottajaliittojen ja metsänomistajien liittojen jäsenmäärä ja maksaneiden jäsenten lukumäärä 31.12.2013	84

Puheenjohtajan katsaus

Järjestön ja politiikan uudistuksia

MTK:n järjestöuudistus on edennyt mallikkaasti. Uudistuksen keskeisin osa on metsäjäsenyyden uusi malli, jossa metsänhoitoyhdistykset liittyvät suoraan keskusliiton jäseniksi. Tavoitteena on sekä selkeyttää ja vahvistaa jäsenyyttä että parantaa edunvalvonnan vaikuttavuutta jokaisen jäsenen hyväksi.

Uudistuksen myötä metsänomistajien liittojen tilalle rakennetaan maakunnissa toimiva asian-
tuntijaverkosto. Nyt poistuvat liitot ovat tehneet ansiokasta työtä suomalaisen yksityismetsätalouden eteen. Työn tarve ei ole poistunut – pikemminkin päinvastoin. Uudella toimintamallilla pyrimme entistä parempaan edunvalvontaan, jonka jäsenet myös tunnistavat.

Järjestön paikallista toimintaa edistettiin myös erityisen teemavuoden merkeissä. Yhdistykset kampanjoivat kuntapäätäjien suuntaan, järjestivät hyvinvointia tukevia tapahtumia ja lisäsivät kuluttajien tietämystä kotimaisuuden merkityksestä ostopäätöksissä.

Edunvalvonnassa kulunut vuosi oli jälleen kerran työläs ja haastava. EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistus eteni kalkkiviivoille. Maatalouden käytettyjen varojen osuus EU-budjetissa pienenee tulevina vuosina. Jaossa oli siis niukkuutta, joten tässä tilanteessa saavutuksena on pidettävä sitä, että Suomi pärjasi rahoitusneuvotteluissa paremmin kuin yksikään muista vanhoista jäsenmaista.

Maatalouspolitiikan tuleva sisältö varmistui pitkällisten neuvottelujen jälkeen. EU investoi merkittävästi maatalouden ympäristönsuojeluun, joskin rahoilla, jotka on saatu leikkaamalla viljelijöiden tulotukia. Maatalouden kilpailukykyä parantavia toimia uudistus ei juuri sisällä. Uudistus tuo taas mukanaan lisää raskasta hallinnon taakkaa viljelijöiden kannettavaksi.

Aktiivinen vaikuttamisemme palkittiin kuitenkin monella tavoin. Varmistimme mahdollisuudet riittävään kansalliseen rahoitukseen maaseudun kehittämissuunnitelmassa. Luonnonolosuhteisiin vedoten saimme poikkeuksia suorien tukien ehtoihin.

Kansallisten maataloustukien järjestelmä räätälöitiin uuteen asentoon. Muutokset koskevat erityisesti Etelä-Suomen maataloutta. MTK ei hyväksynyt Suomen hallituksen alimitoitettua esitystä laajasti huomiota saaneesta vakavien vaikeuksien tuesta. Lopulta EU päätyi ratkaisuun, joka muuttaa tuen rakennetta ja leikkaa tukitasoa.

Metsäpolitiikan saralla MTK saattoi lopulta olla varsin tyytyväinen eduskunnan hyväksymiin mittaviin lakiuudistuksiin. Metsänomistajien valinnan vapautta kasvatettiin ja myös oikeusturvaa täsmennettiin.

Metsänhoitoyhdistysten toimintaa säättävän lain uudistaminen oli hallituksen synnytyksissä

tehty poliittinen päätös. Metsäpalveluiden ja myös neuvonnan tarve on kasvanut jatkuvasti. Siinä mielessä maan hallitus otti suuren riskin poistaessaan keskeisimmän toimijan perinteisen rahoitusmallin eli metsänhoitomaksun. Yhdistykset ja MTK pyrkivät toiminnan kehittämisen myötä varmistamaan vapaaehtoisen jäsenmaksurahoituksen riittävän tason.

Eurooppalainen metsäpolitiikka hakee yhä muotoa. Pahimmillaan komission suunnitellemat uudistukset olisivat johtaneet suomalaisen metsänhoidon pikkutarkkaan EU-säätelyyn. Nämä uhkakuvat onnistuimme torjumaan. Menestykseksi voidaan ehdottomasti laskea se, että EU:n metsästrategian linjaukset ovat tavoitteidemme mukaisia.

Viime vuosina niin ay-liike, vasemmistopuolueet kuin metsäteollisuuskin ovat painostaneet maan hallitusta kiristämään metsänomistajien verotusta erilaisin pinta-alaveroin. MTK on määrätietoisesti estänyt tämän. Kaikesta huolimatta puun tarjonta on kasvanut ennätystasolle. Valitettavasti puun kysyntä ei ole kehittynyt samaa vauhtia. Nyt tarvitaan investointeja erityisesti energiantuotantoon sekä kuiduttavaan teollisuuteen.

MTK:n markkinavaikuttamisen kehittäminen oli yksi järjestön avaintavoitteita. Tällä saralla saavutimme merkittäviä välietappeja kilpailulainsäädännössä ja yhteistyön kehittämisessä muiden ruokamarkkinoiden toimijoiden kanssa. Yhteistyö tähtää erityisesti epäreilujen kauppatajien poistamiseen.

Kuluttajille suunnattu viestintä oli keskeinen osa markkinavaikuttamista. Ostamalla kotimaisia tavaroita ja palveluita työllistetään suomalaisia, vahvistetaan maan taloutta ja edistetään kestävä kehitystä.

Kaikesta huolimatta maaseudulla toimivat yrittäjät eivät voi olla vielääkään tyytyväisiä markkinoiden toimintaan. Monen maataloustuotteen

kohdalla tuottajahintamme ovat alle EU:n keskitason. Laatustrategiamme edellyttää, että hintataso on eurooppalaista kärkeä, joten työtä meillä vielä riittää.

Maatalousyrittäjien suurimpia kipukohtia kannattavuuden ohella on työssä jaksaminen. Lomitusjärjestelmän haasteet nousivat vahvasti esille. Järjestelmää on kehitettävä tavalla, joka ottaa asiakaslähtöisesti huomioon maatalouden rakennemuutoksen tuomat uudet vaatimukset. MTK ja valtionhallinto ryhtyivät yhdessä selvittämään, miten maatilojen kohtaamaa byrokratiaa voidaan keventää. Kasvanut paine johtuu myös toimeliaan ympäristöhallinnon uusista määräyksistä. Järjestön vaikuttaminen ympäristöviranomaisten suuntaan olikin erittäin aktiivista. Tavoitteemme on tuoda käytännön näkökulmaa kaikkeen ympäristölainsäädäntöön.

Maaseutuyrittäjyyden edistämiseksi laadittiin uusi yrittäjyysstrategia, joka ohjaa käytännön edunvalvontaa. Maaseudun vetovoima yritysympäristönä on valitettavasti hiipunut valtion keskitämispolitiikan vuoksi. Perusinfrastruktuuri alkaa vähitellen rapistua ilman kehittämispanostuksia.

Suomen talouden tilanne heikkeni entisestään vuonna 2013. Tulevinakin vuosina edessä on merkittäviä julkisen talouden sopeuttamistoimia. MTK on maaseudun ääni näinä vaikeina aikoina. Vakuutamme jatkossakin päätöksentekijät siitä, että maaseudulla on merkittävä rooli talouskasvun ja työpaikkojen luojana.

Kiireinen ja haastava vuosi vaati suurta työpanosta järjestön toimihenkilöiltä ja luottamushenkilöiltä. Suuret kiitokset teille kaikille tästä arvokkaasta työstä jäsentemme ja Suomen maaseudun puolesta!

Juha Marttila

MTK:n toiminta vuonna 2013

Yhteistyössä menestystä maalle

Avaintavoitteet

1. Markkinavaikuttamisen vahvistaminen
2. Maaseudun elinkeinoihin kohdistuviin EU-politiikkoihin vaikuttaminen
3. Yhdistysten toiminnan kehittäminen ja aktivointi

Markkinavaikuttamisen vahvistaminen

Tuottajan asemaa elintarvike- tai puunjalostusketjussa on selvitetty useassa tutkimuksessa niin Suomessa kuin EU-tasollakin. Poliittisesti johtopäätös on selvä eli tavoitteena on alkutuottajan aseman vahvistaminen. MTK jatkoi markkinavaikuttamisen vahvistamista sekä lainsäädännöllä että suoraan markkinoilla.

Eduskunta hyväksyi kilpailulain muuttamisen koskien vähittäiskaupan asemaa markkinaketjussa. Lain mukaan maamme suurimmat vähittäiskauppaketjut, S-ryhmä ja K-ketju määriteltiin määrävissä markkina-asemassa olevaksi. Tämän toivotaan hillitsevän epäreiluja menettelytapoja, joita kauppa tähän saakka on elintarvikkeiden toimittajia kohtaan käyttänyt. Laki astui voimaan vasta vuoden 2014 alusta alkaen, joten käytännön kokemuksia siitä ei vielä ole.

Loppuvuodesta saatiin päätökseen valmistelu uudesta kauppatalautakunnasta, jossa elintarvikeketjun eri toimijat ovat mukana ja jolla on mahdollisuus ratkaisullaan edistää reilujen kauppatapojen käyttöä.

MTK jatkoi myös työtään kunnissa vaikuttaakseen kuntapäätäjiin julkisissa hankinnoissa. MTK julkaisi Kuntapäätäjän oppaan, jossa kuvattiin kuntapäätäjän roolia hankintaohjeistusten valmistelussa. Paikalliset tuottajayhdistykset jakoivat sen kuntapäätäjille lähes jokaisessa Suomen kunnassa.

Muita käytännön toimenpiteitä olivat esim. eri sektoreilta saatavan markkinainformaation ja sen jakelun kehittäminen, lukuisiin aihetta käsitteleviin tilaisuuksiin osallistuminen sekä erilaiset kuluttajatapahtumat.

MTK osallistui maa- ja metsätalousministeriön puumarkkinatyöryhmän työskentelyyn. Työryhmän tehtävänä on ”keskustella

puumarkkinoiden kehityksestä ja puun hintaan vaikuttavista tekijöistä, sekä seurata Suomen hintakilpailukyyn kehittymistä ja puumarkkinoihin liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä” Puumarkkinatyöryhmä tilasi Jaakko Pöyry Oy:ltä selvityksen puumarkkinoiden tilasta ja kehittämisestä. Osallistuimme aktiivisesti raakapuun hintaindeksin rakentamiseen. Indeksien kaupallisenä toimijana on FOEX Indexes Oy.

MTK tiedotti aktiivisesti niin metsäteollisuustuote- kuin raakapuumarkkinoista, tavoitteena markkinoiden tasainen toiminta. Vuosi 2013 oli historiallisen vilkas ja tasainen puukauppavuosi. Osaltaan myös puukauppatilaston kattavuuden paranemisen seurauksena yksityismetsien puukauppamäärä kokonaisuutena oli kaikkiaan 35 miljoonaa kuutiometriä. Se oli noin neljännes enemmän kuin vuonna 2012.

MTK lanseerasi tilaamansa sähköisen puun- tarjontaportaalin huhtikuun alussa yhdessä metsänhoitoyhdistysten kanssa. Palvelu sijaitsee osoitteessa puumarkkinat.fi. Palvelu vakiinnutti asemansa muutamassa kuukaudessa puumarkkinoilla ja sen osuus yksityismetsien puukaupassa nousi jo käynnistymisvuonna merkittäväksi. Palvelun rakensi Oy Silvadata Ab.

Sähköisten markkinapaikkojen kehittämiseksi ja MTK:n roolin selventämiseksi sähköisen liiketoiminnan kehittämisessä laadittiin selvitykset ruuan markkinapaikoista verkossa ja urakoinnin sähköisistä markkinapaikoista. Lisäksi toteutettiin kysely, jolla selvitettiin kuluttajien kiinnostusta suoraostoihin tiloilta.

Maaseudun elinkeinoihin kohdistuviin EU-politiikkoihin vaikuttaminen

Pitkäaikaisissa politiikkaprosesseissa on tärkeätä olla mukana valmistelun alusta alkaen. Riippumatta politiikkasektorista Suomen olosuhteet ovat useimmille EU-valmistelijoille ja päätäjille vieraita. Tämän vuoksi vaikuttaminen edellyttää jatkuvaa yhteydenpitoa ja perusviestien kertomista niin komission virkamiehille kuin politikoillekin. MTK:n Brysselin toimistolla on tässä merkittävä rooli.

Vuonna 2013 tehtiin EU-maatalouspolitiikkaa koskevat suuret poliittiset periaate- ja rahoituspäätökset. Päätösten valmistelussa vaikutettiin sekä Suomen hallitukseen että Euroopan parlamentin jäseniin ja komissioon. Euroopan

parlamentti oli nyt keskeinen osapuoli yhteispäätösmenettelyn mukaisissa neuvotteluissa. Suomen näkökulmasta parlamentilla oli myönteinen vaikutus saavutettuun lopputulokseen.

EU:n rahoituskehyspäätös tehtiin helmikuussa 2013 ja maatalouspolitiikan sisältöä koskeva päätös kesäkuussa 2013. Saavutettua tulosta voidaan pitää kohtuullisena, vaikkakin ne merkitsevät EU-tukien alenemista alkaneella rahastokaudella.

Euroopan unionissa metsäasiat olivat vahvasti asialistalla koko vuoden, useamman lain-säädäntöehdotuksen voimin, käsittäen mm. komission sisäiseen valmisteluun pysähtyneen kiinteän biomassan kestävyyskriteeridirektiivin, biopolttoaineiden tuotannon epäsuoraa maan-käytön muutosta säätelevän ILUC-direktiivin ja maaseudun kehittämisasetuksen. Näiden lisäksi EU viimeisteli koko alkuvuoden EU:n uutta metsästrategiaa, joka julkaistiin syyskuussa. 46 Euroopan maata käsittävän Forest Europe -prosessin puitteissa jatkettiin vuonna 2011 aloitettua Euroopan laillisesti sitovan metsäsopi-muksen valmistelua.

EU:n ympäristöpolitiikassa oli vahvasti esillä ilmastonmuutoksen vaikutus veden riittävyyteen ja käyttöön mutta myös kuivatustarpeeseen ja veden laatuun. Erityisesti nitraattidirektiivin tulkinnaissa ja toimeenpanossa käytiin vuoropuhelua, jotta Suomen erityispiirteet tunnistettaisiin. Lisäksi HELCOM:n ravinnevähennystavoitteiden päivityksestä käytiin keskusteluja EU-tasolla. Vuoden lopulla myös ilmansuojelu ja maatalouden aiheuttaman ammoniakkin päästövähennystavoitteet ja niiden epärealistisuus nostettiin vahvasti esille. Maaseudun kehittämisohjelman ympäristökorvausohjelmaan liittyen käytiin keskusteluja kestävä tuotannon ja lannan ravinteiden käytön tehostamisen puolesta. Ravinteiden kierrätyksessä korostettiin maape-räsuojelun tarvetta.

Globaalilla tasolla valmisteltiin maailmanlaajuista ilmastopöytäkirjaa, joka on määrä hyväksyä joulukuussa 2015 Pariisissa ilmastokokouksessa. MTK on arvostellut voimakkaasti Durbanissa sovittuja metsien hiilinielujen laskentamalleja keinokeinoisuudesta ja epäoikeudenmukaisuudesta sekä korostanut tarvetta uudentyyppiselle lähestymistavalle globaalin ilmastopöytäkirjan valmistelussa. MTK korosti tarvetta tarkentaa myös maatalouden maankäyttösektorin hiililaskelmat. MTK osallistui marraskuussa 2013 Varsovan ilmastokokoukseen Suomen valtuuskunnan jäsenenä.

Yhdistysten toiminnan kehittämisen ja aktivointi

Paikallinen yhdistystoiminta on MTK:n järjestötoiminnan perusta. Järjestön sisällä on tunnistettu, että yhdistysten aktiivisuus ja kiinnostavuus vaihtelee. Myös esim. kuntarakenteen muuttaminen pakottaa myös maataloustuottajayhdistyksiä miettimään omaa rooliaan ja sitä, kuinka ne uudessa tilanteessa voivat vaikuttaa kuntapäätäjiin.

Yhteistyö metsänhoitoyhdistysten kanssa vaihtelee paljon. Pääsääntöisesti yhteistyö on jäänyt varsin vähäiselle tasolle. Yhdistysten vuoden yhtenä tavoitteena olikin paikallisen tason yhteistoiminnan tiivistäminen näiden kahden toimijan välillä.

Yhdistysten vuoden tavoitteet olivat toiminnan yleinen aktivointi, edunvalvonnan ja sidosryhmäyhteistyön tehostaminen sekä jokaisen jäsenen kohtaaminen. Tärkeänä tavoitteena oli myös hyvien käytäntöjen kerääminen ja niiden saaminen kaikkien yhdistysten käyttöön. Esillä pidettyjä teemoja olivat muun muassa kuntavaikuttaminen, kotimainen ruoka sekä jäsenten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Keväällä 2012 MTK:n johtokunta nimesi työryhmän suunnittelemaan ja valmistelemaan Yhdistysten vuotta. Työryhmän puheenjohtajana toimi MTK:n johtokunnan jäsen Timo Kankaanpää. Vuonna 2013 työryhmä jatkoi Yhdistysten vuoden ohjausryhmänä, jonka puheenjohtajaksi nimettiin Eero Isomaa MTK:n johtokunnasta. Järjestöryhmään palkattiin lisäresursseja teemavuoden tehtäviin. Iso vastuu vuoden tapahtumien järjestämisestä oli luonnollisesti myös MTK-liitoilla.

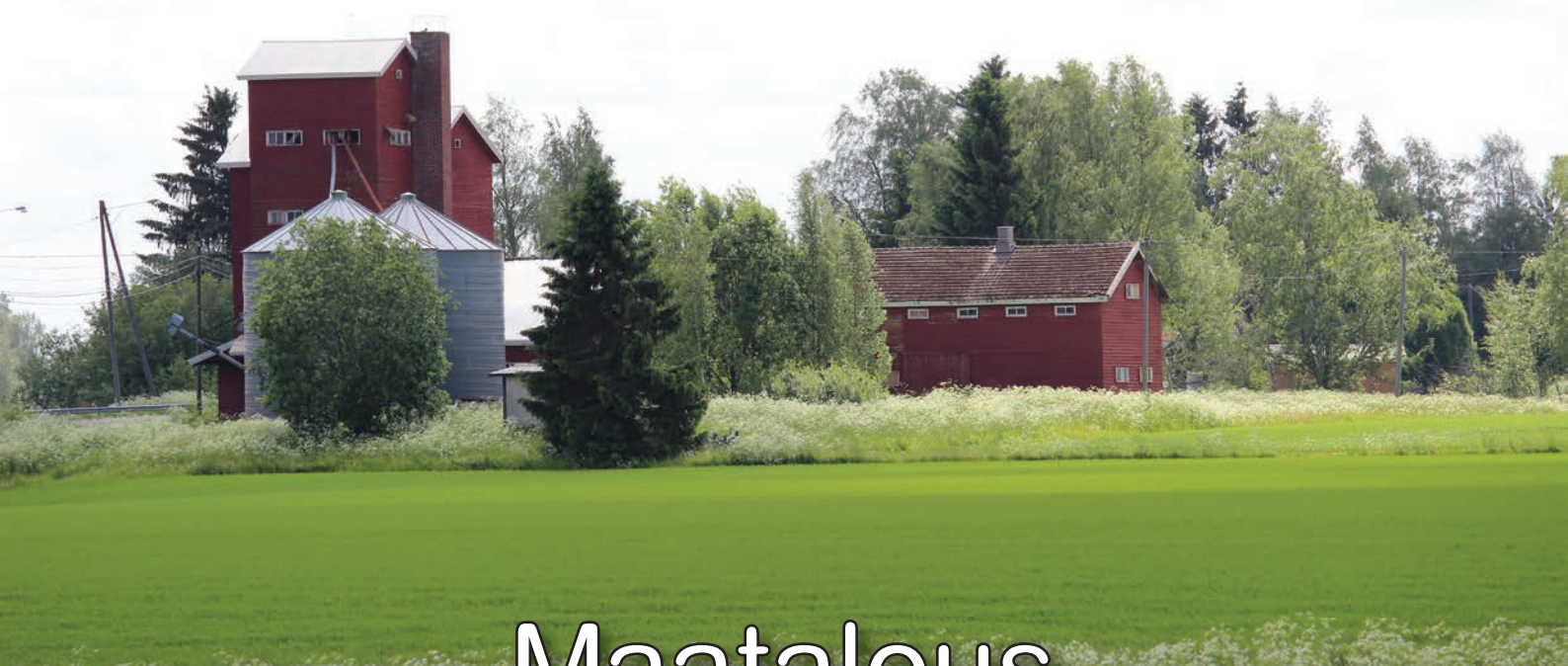

Yhdistysten vuoden aloitustilaisuudet järjestettiin tammi-helmikuussa. Niihin osallistui noin 700 henkilöä, mikä sinällään jo osoitti järjestön perustoiminnan vahvuuden. Tapahtumia vuoden aikana oli paljon ja teemavuosi antoi kokonaisuutena selvästi lisävauhtia yhdistystoimintaan. Erityisesti yhteydet kuntapäätäjiin vahvistuivat.

Paikallisen toiminnan aktivoimista päätettiin jatkaa keskittymällä erityisesti nuorten toimintaan vuonna 2014. Sen valmistelu aloitettiin jo kesällä 2013. Kokemukset osoittavat, että järjestötoiminnan kehittämiseksi vuosi on hyvin lyhyt aika ja teemavuosilla voidaan kyllä saada aikaan näkyvää toimintaa, mutta perusjärjestötyö vaatii sen jatkuvaa kehittämistä.

Yhdistystoiminnan kehittäminen oli myös osa järjestötoiminnan ja toiminnan yleistä kehittämistä. Vuoden aikana vahvistettiin uusi metsänhoitoyhdistyslaki, mikä muuttaa ne aiempaa selvemmin vapaaehtoisten yhdistysten luonteisiksi. Tämä mahdollistaa myös niiden jäsenyyden Keskusliitossa. Järjestöuudistusta valmisteltiin jo edellisen vuoden aikana, mutta vasta kevätkuukauskunta 2013 päätti uudesta järjestön perusrakenteesta. Päätöksen mukaan metsänomistajien liitot lopettavat toimintansa ja metsänhoitoyhdistyksille tarjotaan mahdollisuutta liittyä suoraan Keskusliiton jäseniksi.

Kevään valtuuskunnan päätöksen jälkeen johtokunta käynnisti laajan valmistelutyön seitsemässä eri työryhmässä. Työryhmien työn tuloksena syntynyt sääntömuutosesitys hyväksyttiin syksyn 2013 valtuuskunnassa ensimmäisen kerran. Samanaikaisesti valmisteltiin myös uutta alueellista toimintamallia, jossa metsänhoitoyhdistysten ja MTK-liittojen uudentulaisella yhteistyöllä on suuri merkitys. Lopulliset päätökset sekä sääntömuutoksista että mhy:sten jäsenöitymisestä tapahtuvat vuoden 2014 aikana.

Maatalous

Laatua lautaselle

Avaintavoitteet

1. Osallistumme vahvasti järjestön markkinavaikuttamiseen yhdessä tuotekohtaisten valiokuntien kanssa ja edistämme maatalousmarkkinoiden toimivuutta.
2. Vaikutamme aktiivisesti EU:n ja kansallisten tukijärjestelmien valmisteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon kansallisesti ja EU:n tasolla.
3. Maatalouden tuotantokustannusten hallinta ja markkinoiden toimivuus tuotantopanosmarkkinoilla

Järjestön markkinavaikuttamiseen osallistuminen ja maatalousmarkkinoiden toimivuuden edistäminen

Olemme nostaneet julkisessa keskustelussa usein esille elintarvikeketjun ongelmat, epäoikeudenmukaiset kauppatavat ja sopimuskäytännöt. Tammikuussa 2013 kuluttaja- ja kilpailuvirasto julkaisi selvityksen alkutuottajan asemasta elintarvikeketjussa. Selvityksen mukaan alkutuottajien asemaa elintarvikeketjussa hankaloittavat sekä tiukka sääntely että toimivan kilpailun kannalta kyseenalaiset sopimuskäytännöt päivittäistavara-kaupan ja teollisuuden kanssa.

Kilpailulain muutos hyväksyttiin vuoden 2013 aikana ja se tuli voimaan vuoden 2014 alussa. Toimimme aktiivisesti kilpailulainsäädännön uudistamistyössä tavoitteenamme alkutuottajan aseman parantaminen. Osallistuimme myös vapaaehtoisen elintarvikeketjun kauppataloutakunnan valmisteluun. Keskuskauppakamarin hallinnoima kauppataloutakunta perustettiin alkuvuodesta 2014.

Elintarvikeketjun oikeudenmukaisen toiminnan näkökulmasta toimme viljelijöiden näkemyksen vahvasti esille maatalouspolitiikan uudistuksessa. Valitettavasti poliittisessa sopimuksessa tuottaja- ja toimialaorganisaatioiden hyväksyntä jäi edelleen jäsenvaltioille vapaaehtoiseksi. Maidon osalta uudistuksen yhteydessä päätettiin, että maitokiintiöjärjestelmän poistumisen vaikutuksia maitomarkkinoille seurataan ja tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin.

Kehitimme markkinatiedon keruuta ja sähköisiä markkinatiedon välityskanavia vastaamaan paremmin jäsenistön ja organisaation tarpeita.

Hankintalainsäädännön uudistamisessa keskeinen tavoitteemme on saada uudistuksen myötä julkisiin hankintoihin uusia käytäntöjä, jotka mahdollistavat nykyistä paremmin lähi- ja pientuottajien osallistumisen julkisiin tarjouskilpailuihin. Välitimme julkisista hankinnoista tietoa kuntapäätäjille ja olimme yhteydessä asiaa valmisteleviin virkamiehiin työ- ja elinkeinoministeriössä.

Luvusta Vaikuttaminen valiokuntien ja jaostojen kautta (s. 8) löytyy lisää sektorikohtaisista markkinavaikuttamisen toimistamme sekä yhteistyöstä muiden alan toimijoiden kanssa.

Vaikuttaminen EU:n ja kansallisten tukijärjestelmien valmisteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon kansallisesti ja EU:n tasolla

Vuonna 2013 maatalouspolitiikan uudistuksessa edettiin merkittävästi. Kesäkuussa 2013 saavutettiin poliittinen ratkaisu EU:n toimielinten välillä maatalouspolitiikan uudistamisesta.

MTK:n johto ja toimihenkilöt tapasivat useita kertoja komission virkamiehiä ja europarlamentaarikkoja ja toivat tapaamisissa esille Suomen maatalouden keskeiset tarpeet maatalouspolitiikan uudistuksessa. Euroopan parlamentti oli ensimmäistä kertaa yhteispäätösmenettelyn myötä keskeinen päätöksentekijä maatalouspolitiikan sisältökysymyksissä ja rahoituksessa. Kevään aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä europarlamentaarikoiden kanssa, jotta viljelijöiden tarpeet Suomessa tulivat huomioituiksi parlamentin kannoissa. Saavutettu poliittinen ratkaisu oli tyydyttävä, sillä etenkin Euroopan parlamentin kautta säädöksiin saatiin useita pohjoisen maatalouden erityisolosuhteita huomioivia joustoja.

MTK:n Brysselin toimisto järjesti lukuisia tapaamisia MTK:n johdon ja toimihenkilöiden sekä komission ja muiden EU-elinten korkeimpien virkamiesten välillä. Osallistuimme myös erittäin aktiivisesti EU:n virkamiesten Suomen vierailuihin ja järjestimme myös lukuisia tilakäyntejä vierailujen yhteydessä. Tapaamisia ja vierailuja oli poikkeuksellisen paljon vuonna 2013. Tuottajajärjestöillä oli myös tapaaminen pääjohtaja Plewan kanssa Farmari maatalousnäyttelyn yhteydessä.

Osallistuimme ja vaikutimme maa- ja metsätalousministeriön maatalouspolitiikkauudistuksen valmisteluun eri työryhmissä. Työryhmät antoivat erinomaisen tilaisuuden osallistua maatalouspolitiikan uudistukseen. Laajapohjaisissakin työryhmissä pystyimme tuomaan hyvin kantojamme esiin.

EU:n rahoituskehiksestä vuosille 2014 – 2020 tehtiin päätös helmikuussa 2013. Laadimme maatalouslinjalla laskelmia mahdollisen päätöksen vaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista

Suomen tukijärjestelmien EU-rahoitukseen. Tiedotusvälineiden kiinnostus aiheeseen oli suurta ja järjestimme useita taustatilaisuuksia keskeisille tiedotusvälineille. Kesäkuussa järjestimme taustoitustilaisuuksia maatalouspolitiikan sisällöstä ja saimme hyvin näkyvyyttä tiedotusvälineissä.

Keskeisiä vaikuttamisen asiakokonaisuuksia maatalouspolitiikan uudistuksessa olivat mm. hiilirikkaiden maiden kyntökiellon vastustaminen, luopumistukijärjestelmän jatko, Etelä-Suomen kansallisen tuen jatkuminen ja joustavat ehdot yhteisen maatalouspolitiikan viherryttämistoimenpiteisiin. Näissä kaikissa saavutettiin tyydyttävä lopputulos.

Vuoden 2013 aikana maatalouslinjan toimihenkilöt olivat 37 kertaa eduskunnassa kuultavana. Kertomusvuoden aikana maatalouslinjalta annettiin 96 lausuntoa maa- ja metsätalousministeriöön eri lainsäädäntöhankkeista ja asetusmuutoksista.

Maatalouden tuotanto-kustannusten hallinta ja markkinoiden toimivuus tuotantopanosmarkkinoilla

Jatkoimme ajantasaista maatalouden tulo-, kustannus- ja hintakehityksen seurantaan mm. MTK:n nettisivuilla ja entiseen tapaan Maaseudun Tulevaisuuden markkinapalstalla viikoittain. Maatalouslinjan laajassa valiokunta- ja jaostotyössä maatalouden tuotantokustannusten alentaminen ja markkinoiden toimivuuden parantaminen ovat olleet toistuvasti esillä.

Vuonna 2013 uudistimme markkinatiedon keräämistä ja mm. rehujen hintaseurantaan. MTK on myös aktiivisesti edistänyt tilojen välistä rehukauppaa.

Viljelijöiden hinta- ja kustannustietoisuutta ylläpidettiin Maitovaltuuskunnan kustannusten seurantar ryhmän ostoskori-tutkimuksen ja MTK:n tuotantotalousvaliokunnan ostoskorivertailun avulla. Ostoskoritutkimusten tuloksia on uutisoitu laajasti Maaseudun Tulevaisuudessa ja uutisointia on pyritty ajoittamaan niihin vuodenaikoihin, jolloin hankintoja pääasiassa tehdään. Työtä tullaan jatkamaan vuonna 2014, mutta tiedonkeruuta kehitetään.

Vaikuttaminen eläinsuojeluun ja eläinten hyvinvointipolitiikkaan

Eläinsuojelu- ja eläinten hyvinvointipolitiikka läpäisee kaikki kotieläintuotannon sektorit ja MTK:n edunvalvonta tällä alueella toimii horisontaalasti koskettaen näin kaikkia kotieläintuotantosuuntia. Merkittävin kansallinen hanke kertomusvuonna 2013 oli eläinsuojelulain uudistamisen käynnistyminen ja eteneminen. MTK on mukana jäsenenä ministeriön kokouksissa ohjausryhmässä, jonka tehtävänä on ohjata ja linjata varsinaista työryhmää, joka vastaa luonnostekstin kirjoittamisesta. Työ käynnistyi syksyllä 2012 ja tavoite on saada luonnos lausunnoille v. 2014 loppuun mennessä.

Vaikutamme voimakkaasti siihen, että uudesta eläinsuojelulaista tulisi mahdollisimman hyvä tuottajan, eläimen ja kotieläintuotannon kannalta. MTK on osallistunut jäsenenä maa- ja metsätalousministeriön Tuotantoeläinten neuvottelukunnan työhön. Neuvottelukunta on käsitellyt kokouksissaan ajankohtaisia eläinten hyvinvointi- ja eläinsuojeluasioita. Se myös osallistuu eläinsuojelulain uudistamiseen mm. selvittämällä ohjausryhmän toimeksiantona oleelliset tuotantoeläinten lajityypillisen käyttäytymisen tarpeet.

Kertomusvuonna vaikutimme menestyksekkäästi tuotantoeläinten lääkitsemislainsäädännön uudistamistyöhön, jotta terveydenhuoltoon liittyneille tiloille eläinlääkkeiden luovuttaminen varalle helpottuisi. Laki eläinten lääkitsemisestä on tulossa voimaan syksyllä 2014 ja MTK:n vaatimukset on siinä pääosin huomioitu, jotta suunta olisi kohti joustavaa, mutta hallittua lääkkeiden käyttöä.

Syksyllä 2013 MTK aloitti lammasterveydenhuollon järjestämisen valmistelun ja neuvottelut teurastamoyrittäjien ja ETT ry:n kanssa. Olimme aktiivisesti mukana ratkomassa eläinsuojeluvälivaltuutusten aiheuttamia väärinkäsityksiä ja toimimme välittäjänä ristiriitatilanteissa. Osallistuimme aluehallintovirastojen järjestämiin valvontoja koskeviin keskustelutilaisuuksiin ja veimme kentän parantamisehdotuksia ja terveisiä valvontaviranomaisille.

Vaikuttaminen valiokuntien ja jaostojen kautta

Tuotantotalousvaliokunta on parantanut viljelijöiden hintatietoisuutta Gallup Elintarviketiedon toteuttaman tuotantopanosten ostoskorivertailun avulla. Vertailun tuloksista on

kerrottu Maaseudun Tulevaisuudessa. Tuotantotalousvaliokunta on kehittänyt ostoskorivertailua ja jatkossa vertailua tehdään maatalouden verkkokaupoissa.

Lihavaliokunnan jaostot ovat osallistuneet aktiivisesti tukivalmisteluihin ja tarjonneet vaihtoehtoja maa- ja metsätalousministeriölle. Jaostojen välistä yhteistyötä parannettiin kehittämisseminaarin avulla. Lokakuussa lihavaliokunta järjesti seminaarin, jossa keskeisiä aiheita olivat markkinoiden toimivuus, tulevat tukiratkaisut ja tuottajien hallinnollisen taakan keventäminen.

MTK sika- ja siipikarjajaosto sekä kananmunavaliokunta vaikuttivat aktiivisesti CAP:n suorien tukien saamiseksi sektorille. Neuvotteluprosessin edetessä kävi kuitenkin selväksi, että asia ei saa riittävää tukea. Sen sijaan sika- ja siipikarjajaostojen sekä kananmunavaliokunnan aloitteesta saatiin muutettua peruskorjausinvestointien ehtoja. Valtiontukimenettelyssä tullaan alentamaan peruskorjausten kustannusarvion vaatimusta suhteessa uuden vastaavan rakentamiseen.

Sika- ja siipikarjanlihajaostot ja kananmunavaliokunta vaativat tuloriskien hallintaa parantavien tukimuotojen mukaan ottamista tukiuudistusta laadittaessa. Tämä korostui etenkin, kun sektori ei päässyt CAP:n suorien tukien piiriin. Vuoden 2014 tukiratkaisussa liitettiin yhdeksi lausumaksi riskienhallintatyökalujen kehittäminen etenkin sika- ja siipikarjasektorille.

Nautajaosto on työskennellyt alan toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tuotantoon sidotun tuen saaminen riittävän korkeaksi CAP-ratkaisussa oli välttämätöntä naudanlihan tuotannon jatkuvuudelle. Jaosto on puolustanut suomalaista lihan tuotantoa ravitsemuskeskusteluissa ja syksyllä julkaistu tiedote huomioitiin eri tiedostusvälineissä. Jaosto kävi keväällä Brysselissä ja päätöksentekomekanismeihin perehtymisen yhteydessä se toi esille naudanlihan tuottajien näkökulman.

Lammasjaoston toiminta oli aktiivista. Jaosto on ponnistellut lampaan eläinyksikkökorkeimman korjaamiseksi tulevalle ohjelmakaudelle. Lammas- ja vuohitalouden tuettua rakentamista koskevaan asetukseen jääneitä ongelmakohtia saatiin jaoston toimesta muutettua. Jaosto on keskeinen toimija koko alan kokoavassa lammastalouden strategiatyöryhmässä.

Luonnonmukaisen tuotannon toimintaedellytyksiä on parannettu Luonnonmukaisen

tuotannon valiokunnan toimesta sekä horisontaalisesti eri tuotantosuuntien edunvalvonnan kautta. MTK oli mukana järjestämässä toimittajille suunnattua luomuretkä elokuussa. EU:n luomulainsäädännön uudistamisessa olemme tehneet yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Maitovalioikunta oli aktiivinen erityisesti kansallisia tuotantotukia sekä kiintiöjärjestelmän poistumista koskevissa asioissa. Maitokenttä oli huolissaan viranomaisten tekemistä päätöksistä. Valioikunta kutsui useisiin kokouksiin hallinnon edustajia, joille valiokunta kertoi kentän terveiset. Valioikunta kokoontui yhteensä 9 kertaa. Lisäksi valiokunta valmisteli useita kannanottoja ja julkilausumia. EU-tasolla valiokunnan puheenjohtaja osallistui komission maatalouden pääosaston järjestämään korkean tason konferenssiin, jossa pohdittiin maitosektorin tulevaisuutta kiintiöjärjestelmän poistumisen jälkeen. Marraskuussa maitoasiamies vaihtui, kun Sami Kilpeläisen tilalle tuli Leena Lamminen.

MTK:n viljavaliokunta ja jaostot seurasivat tiiviisti CAP:in valmistelua. Uuden yhteisen maatalouspolitiikan mukanaan tuomat uudet haasteet olivat pääpainopisteinä vuoden 2013 aikana. Viherryttäminen tuo uusia haasteita viljasektorille. Ekologisen alan vaikutus viljelyyn sekä viljelyn monipuolistamisvelvoite todettiin suurimmiksi haasteiksi.

Erittäin merkittävä asia edunvalvonnessa oli neonikotinoidien käyttökielto öljykasvien siementen peittauksessa. Öljykasvijaosto käytti paljon aikaa asian käsittelyyn. Ketjun yhteinen tiedotuskampanja toteutettiin kevään aikana ja asia oli myös agendalla Brysselissä. Käyttökielto astui kuitenkin voimaan 01.12.2013. MTK haki poikkeuslupaa keväälle 2014 peitatus rypsin ja rapsin siemenen käytölle. Lupa saatiin vuoden 2014 alussa.

Mallasohrajaosto oli aktiivisesti mukana Viking Maltin tilojen auditointiprojektissa. Vuoden 2013 aikana auditoitiin kymmenisen tilaa ja työ jatkuu vuonna 2014. Viljasektori oli myös mukana VYR:in viljapassiprojektissa sekä MTT:n Viljan jäljitettävyyden -hankkeessa.

Vuoden 2013 alussa elettiin korkeahintasuhdannetta viljamarkkinoilla ja moni viljelijä teki hintakiinnityksiä. Kiinnitykset kannattivat, sillä jo ennen sadonkorjuun alkua hinnat alkoivat laskea. Markkinaedunvalvonnessa tavoitteena oli luoda paremmin toimiva viljakauppa. Viljan vienti oli koko vuoden valiokunnan asialistalla, sillä vientiä on kehitettävä aktiiviseksi osaksi viljakauppaa.

Puutarhavalioikunta kokoontui kerran kertomusvuoden aikana. Valioikunta käsitteli mm. tuki uudistusta sekä puutarha-alan laatutyön kehittämistä. Edunvalvontatyötä tehtiin pääosin Juuresten-Kaalin- ja Sipulintuottajat ry:n toiminnan kautta. Puutarhavalioikunnan sopimusviljelyjaosto ei kokoontunut kertomusvuoden aikana.

Kylvösiemenjaosto kokousti neljä kertaa. Kylvösiemenjaosto otti jälleen aktiivisesti kantaa toimintavuoden keväällä vallinneeseen siemenpulaan ja esitti Huoltovarmuuskeskuksen varastojen avaamista siemenpulan helpottamiseksi. Varastoja lopulta hyödynnettiin ja siemenpulaa saatiin helpotettua. Kylvösiemenalan kehittämishanke, jonka tarkoituksena on parantaa siementuotannon kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä, jatkui toista vuotta. Lisäksi osallistuimme EU:n siemen- ja lisäysmateriaalilainsäädännön uudistamistyöhön.

MTK vaikutti meneillään olevaan EU:n siemen- ja lisäysaineistolainsäädännön uudistamistyöhön. Vuonna 2012 käynnistynyt siemenalan kehittämishanke vuosiksi 2012–2014 jatkui mm. siemenalan toimijoille järjestetyillä koulutuksilla. MTK osallistui off label- ja koetoimintalupien hankintaan kasvinsuojeluaineille, joita käytetään erikoiskasveilla. Näin saatiin lisää valmisteita erikoiskasvien kasvinsuojeluun. MTK osallistui kansainväliseen työhön pienten kasvien kasvinsuojeluongelmien ratkaisemiseksi sekä vähämenekkisten kasvinsuojeluaineiden saataavuuden turvaamiseksi.

MTK toteutti myös avomaavihannesten menekinedistämistyötä ja mainontaa. Mainonta toteutettiin viljelijöiltä kerätyillä varoilla ja kampanjoissa sekä tiedotteissa korostettiin kotimaisuutta ja lähellä tuotettuja avomaavihanneksia. MTK:n kampanjoi pääasiassa radiossa ja Facebookissa. Lisäksi mainostimme iltapäivälehdissä. Puutarhatuotteiden markkinoilla lähtökohtana oli puutarhatuotteiden markkinoiden tasapainottaminen sekä tuotantokustannusten nousun aiheuttamien kustannuspaineiden siirtäminen tuottajahintoihin. Vuoden aikana keräsimme viikoittain avomaavihannesten toteutunutta hinta- ja markkinatietoa, jonka välitimme viljelijöille Maaseudun Tulevaisuudessa. Näin paransimme viljelijöiden tietoisuutta vallitsevasta markkinatilanteesta.

MTK toteutti siemenalan kehittämishanketta suunnitelman mukaisesti. Kertomusvuonna järjestimme useita viljelijätilaisuuksia, jotka lisäsivät viljelijöiden siemen- ja lajiketietoutta sekä kannustivat viljelijöitä siementuotantoon. Hanke

on saanut kansallista hankerahoitusta vuosille 2012-2014.

MTK:n ja sen sokerijuurikasvaliokunnan toiminnan tärkein tavoite on varmistaa sokerijuurikkaan viljelyn ja sokerin jalostuksen jatkoedellytykset Suomessa. Vuoden 2013 alussa saatiin päätökseen edellisvuoden puolella käynnistyneet toimialasopimusneuvottelut vuosien 2013 ja 2014 ratkaisusta. Juurikkaan hinta saatiin nostettua 34,5 eurosta 40 euroon juurikastonilta. Valiokunta seurasi ja vaikutti maatalouspolitiikan uudistuksessa sokerijärjestelmän sisältöön sekä kotimaassa että EU:ssa. Poliittinen ratkaisu saatiin vuoden aikana myös sokerin markkinajärjestelystä. Kiintiöjärjestelmä poistuu kesän 2016 sadon jälkeen, mutta viljelijöiden neuvotteluasema toimialasopimuksen puitteissa säilyy vahvana.

MTK osallistui sokerisektorin edunvalvontaan EU-tasolla Euroopan sokerijuurikkaan viljelijöiden yhdistyksen CIBE:n eri työryhmissä ja komission neuvoo-antavassa sokerityöryhmässä. CIBE:n teknisen ja vastaanottokomitean kokous pidettiin Turussa 6.-7. 11.2013. Läsnä oli 115 asiantuntijaa 16 Euroopan maasta. Valiokunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa.

Perunan edunvalvonnan tavoitteena oli perunanviljelyn kannattavuuden parantaminen markkinoiden paremman hallinnan ja tukipolitiikkaan vaikuttamisen kautta. MTK:n perunavaliokunta kokoontui kolme kertaa. Valiokunta seurasi tukikokonaisuuden valmistelua sekä Suomessa että EU:ssa, keskusteli siemenperunan

reklamaatioasioista, kiinnitti huomiota kasvin-suojeluongelmiin ja tutustui mahdollisuuksiin korvata kasvinterveys- ja satovahinkokorvauksia vakuutuksilla tai rahastoilla. MTK haki ja sai vuoden jatkoajan I-luokan merkinnöille perunapakkauksissa. MTK ja perunavaliokunta kirjelmöivät heinäkuun alusta lähtien suljettuna olleen Venäjän rajan avaamiseksi perunan viennille. Valiokunnan edustaja osallistui perunan tutkimushankkeiden ohjausryhmään.

Toukokuussa tehtiin perinteiseen tapaan varhaisperunan istutuskartoitus ja laadittiin ennuste varhaisperunasadon tulosta markkinoille. Kesäheinäkuussa kotimaisen varhaisperunalle tehtiin mainoskampanja Iltta-Sanomissa ja Iltalehdessä. MTK:n perunavaliokunta osallistui ruoka- ja ruokateollisuusperunan varastokyselyn suunnitteluun ja tuloksista tiedottamiseen sekä tammi- että lokakuussa. Syksyllä osallistuimme toimenpiteisiin, joilla pyrittiin Venäjän heinäkuun alussa asettaman perunan tuontikiellon purkuun.

MTK ja sen tarkkelysperunajaosto vaikuttivat yhteisen maatalouspolitiikan uudistukseen, ympäristökorvausjärjestelmän valmisteluun sekä nitraattiasetuksen uudistamistyöhön. Jaosto järjesti tapaamisia MMM:n ja ympäristöministeriön edustajien kanssa. Syyskuussa jaosto järjesti Euroopan tarkkelysperunatuottajien yhdistyksen CESPU:n vuosikokouksen Noormarkussa. Kokoukseen osallistui vieraita seitsemästä maasta. Marraskuussa jaosto järjesti lehdistötilaisuuden uusien tarkkelysperunatuottajien hankinnan edistämiseksi. Tarkkelysperunajaosto piti kolme kokousta.

Huoltovarmuus

Kehitämme alkutuotantopoolin toimintaa ja osaamista

Vuoden 2013 toiminnassa korostui huoltovarmuuden tavoitteita koskevan valtioneuvoston päätöksen valmisteluvaihe ja lausuntovaiheeseen osallistuminen. Otimme kantaa valtion siemenviljavarastojen avaamisen puolesta, joiden turvin kevään 2013 kylvöt kyettiin hoitamaan.

Hoidimme poolisopimuksen edellyttämät tehtävät. Tuotimme huoltovarmuuden tilanekuvan alkutuotannon osalta. Analysoimme tulokset alkutuotantopoolissa ja johdimme niistä toimenpiteitä varautumisen kehittämiseksi. Tarkastelimme yhteiskunnan

turvallisuusstrategian eri uhkamalleja ja niiden vaikutuksia tilatason toimintaan.

Osallistuimme elintarvikehuoltosektorin yhteisten koulutustapahtumien valmisteluun ja toteutukseen. Näitä olivat muun muassa toukokuussa toteutettu Elintarvikeketju ja kuljetukset 2013 -valmiusharjoitus, HUOVI -koulutuspäivä huhtikuussa sekä valmiusseminaari lokakuussa.

Tuotimme maatilojen varautumista palvelevan Turvallinen tila -oppaan. Käynnistimme maatilojen varautumiskoulutuksen kehittämistyön yhdessä Maanpuolustuskoulutus ry:n kanssa.

Kauppapolitiikka

Kauppapolitiikkaa takaisin keskipisteeseen

Joulukuun aluissa kauppapolitiikkojen katseet kohdistuivat Balille WTO:n ministerikokoukseen. Kaksitoista vuotta pyriteltä ns. Dohan kehityskierrosta yritettiin saada liikkeelle. Monenkeskisen kauppajärjestelmän kannalta oli tärkeää, että pitkäksi venyneeltä kierrokselta saataisiin jotain tulosta.

Monet neuvotteluasiat ovat muuttuneet ja osa vaatimuksista jo vanhentunutkin tämän neuvottelukierroksen aikana. Maataloudessa monet tärkeiksi koetut asiat ovat vaihtaneet muotoa. Myös ongelmiksi koettuja vientkilpailun toimintatapoja käyttää hyväkseen nyt aivan eri maat kuin kierroksen alussa.

MTK vaati Ulkoasiainministeriötä pitämään kiinni aikaisemmin sovituista periaatteista. EU:n viljelijöille oli tärkeää, että Hongkongissa sovittuja vientituen eri muotoja tulkitaan samanarvoisina. Vaikka EU ei käytä tällä hetkellä vientitukea, on se uuden maatalouspolitiikan yhtenä markkinahäiriötyökaluna säilytettävä myös kauppapolitiikan välineenä. Toisaalta valtion vientiyritykset, vientiluotot ja ruoka-apu ovat edelleen aktiivisessa käytössä. Merkittävää on myös, että valtioryitysten rooli on kasvanut erityisesti Kiinan vientituen työkaluna.

Balin suuri kysymys oli kehitysmaiden oikeus ruokaturvatoimenpiteisiin. G33-ryhmän ja erityisesti Intian käyttöönottovaiheessa oleva ruokaturva-aloite muistuttaa pitkälti EU:n alas ajettua interventiotoimintaa. MTK:n mielestä kaikkien maiden pitää huolehtia omasta ruokaturvasta.

Vaikka Balin lähtökohta oli vaikea, ratkaisun löytäminen oli välttämätöntä. MTK:n mielestä monenkeskisellä foorumilla oli päästävä eteenpäin. Vain sillä tavalla kaikki WTO:n jäsenmaat, myös kehitysmaat, pysyvät kauppapolitiikan valmisteluprosessi mukana. Monenkeskisen järjestelmän suuri tulevaisuushaaste on määrittää erilaistuvien kehitysmaiden oikeuden mukainen etuuskohtelu.

Bilateraalisopimuksista kilpailua

Monenkeskisten neuvottelujen vaikeudet ovat johtaneet keskeiset kauppakumppanit neuvottelemaan suoraan keskenään alueellisten vapaa-kauppasopimuksista. EU on ollut pitkään jumissa ns. Mercosur –sopimuksen kanssa (EU-Etelä-Amerikka). Käytännössä EU:n kannalta suurin kiinnostus on nyt USA:n kanssa käytävissä neuvotteluissa (TTIP), jotka ovat jatkoa Kanadan kanssa aikaansaadulle poliittiselle sopimukselle (CETA).

MTK:n mielestä on tavoiteltavaa, että kahdenkeskisissä neuvotteluissa USA:n kanssa pyritään mahdollisimman laaja-alaiseen sopimukseen, joka tarjoaisi kasvunäkymien kummallekin puolelle Atlanttia. USA:n kanssa käytävät neuvottelut kattavat myös maatalouskysymykset käytännössä tukipolitiikkaa lukuun ottamatta. MTK on korostanut monessa yhteydessä, että tämä on myös neuvotteluiden suurin haaste. EU:n ja USA:n ruokaturva on rakennettu päinvastaisista lähtökohdista. Kun EU haluaa varmistaa ruokaketjun pelloilta pöytään, USA:ssa tyydytään lopputuotteen mitattavaan laatuun ja sen turvallisuuteen.

Ruokaturvastrategian erilaisuus näkyy myös hormonien, lääkeaineiden ja geneettisesti muokattujen organismien kuten kasvien hyväksyttävyydessä. MTK on tukenut EU:n neuvottelujen avausta, jossa EU ei muuta omaa kuluttajalähtöistä ruokapolitiikkaa. Tämä on eurooppalaisen ruuantuotannon mallin jatkumisen kannalta aivan välttämätöntä. MTK on huomauttanut myös, että eläinten hyvinvointiin ja viljelyn ympäristövaatimukseen on EU:ssa asetettu yhä uusia vaatimuksia. Vapaakaupan ja edellä mainittujen hyvin erilaisten ruokastrategioiden yhdistäminen on todellinen haaste neuvottelijoille.

Kahdenväliset sopimukset ja yhteistyö OECD-valmisteluun toivottavasti ruokkivat myös monenkeskistä järjestelmää toimintamalleilla, joilla esimerkiksi GMO:t, hormonit ja lääkeaineet sisällytetään kauppajärjestelmään.

Metsätalous

Metsänomistajien järjestö

Avaintavoitteet

1. Parannamme metsäelinkeinojen toimintaedellytyksiä
2. Toteutamme yhdistysten teemavuoden ja kehitämme metsänomistajien ja yhteisöjen metsien edunvalvonnan osaamista sekä edunvalvonta-organisaation rakennetta
3. Vahvistamme puumarkkinavaikuttamista ja edistämme kotimaisen puun käyttöä
4. Huolehdimme perhemetsätalouden eduista kansainvälisessä metsäpolitiikassa

Metsäelinkeinojen toimintaedellytysten parantaminen

Metsäpoliittinen selonteko

MTK osallistui Valtioneuvoston metsäpoliittisen selonteon 2050 valmisteluun selonteon ohjausryhmässä, Metsäneuvoston sihteerissä ja Metsäneuvostossa. Selonteon visioksi kirjattiin ”Metsien kestävä hoito ja käyttö on kasvavan hyvinvoinnin lähde”. Selontekoon kirjattiin metsäomistajille tärkeä tavoite: yritysmäisen ja aktiivisen metsätalouden kehittämisestä muun muassa verotusta uudistamalla ja tila- ja metsänomistusrakennetta parantamalla.

Hallitusohjelman puolivälitarkastelu

MTK teki esityksen pääministeri Kataisen hallitusohjelman puolivälitarkasteluun Suomen puutuotealan ja puurakentamisteollisuuden pääomittamiseen ja yritysjärjestelyihin keskittyvästä Puutuotealan pääomarahaston. Samoin MTK esitti mallin yrittäjämäisen metsätalouden kehittämisestä, metsätilakoon kasvattamiseksi ja metsänomistajien keski-ikänsä alentamiseksi. MTK painotti

metsien kiinteistöveron ja metsätilamaksun negatiivisia vaikutuksia koko sektorin kehittämiseen.

Metsälain uudistus

MTK osallistui metsälain uudistamisprosessiin. Uudistettu metsälaki astui voimaan 1.1.2014. Laki tarjoaa entistä enemmän vapautta ja vastuuta metsänomistajalle oman metsänsä hoidossa. Konkreettisia muutoksia ovat mm. metsän uudistamisen läpimitta- ja ikärajojen poistuminen sekä mahdollisuus metsän kasvatamiseen eri-ikäisrakenteisena.

MTK onnistui edunvalvonnassa varsin hyvin ja lakikokonaisuus on metsäomistajien näkökulmasta sangen kelvollinen. Laki mahdollistaa entistä paremmin metsätalouden harjoittamisen metsänomistajan omien tavoitteiden mukaisesti ja antaa mahdollisuuksia lisätä metsätalouden kannattavuutta. Lain selkeytys, erityisesti erityisen tärkeiden elinympäristöjen määrittely ja niillä kiellettyjen ja sallittujen toimenpiteiden osalta, myös parantaa metsänomistajan oikeusturvaa. Vielä valiokuntavaiheessa useat lain yksityiskohdat hioutuivat hallituksen esitystä paremmiksi.

Metsätuholain uudistus

MTK osallistui metsätuholain valmisteluun. Uudistettu laki astui voimaan 1.1.2014. MTK:n tavoitteena lainsäädännön uudistuksessa oli turvata metsien suhteellisen hyvän terveydentilan myös tulevaisuudessa ja edistää metsänomistajien omaisuuden suojaa muuttuvassa toimintaympäristössä. Uudistettu laki antaa metsänomistajille aikaisempaa paremman omaisuuden suojan.

EU:n puutavara-asetuksen toimeenpano

Puun laillista alkuperää varmistava laki puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta hyväksyttiin marraskuussa. MTK korosti sitä, että kotimaisen puutavaran osalta puutavara-asetuksen toimijoita koskevat velvoitteet voidaan hoitaa jo olemassa olevalla lainsäädännöllä ja valvontajärjestelmällä. Metsänkäyttöilmoitus yhdessä puutavaran mittaustodistuksen kanssa katsotaan metsänomistajan asianmukaisen huolellisuuden järjestelmäksi. Metsänomistajalle järjestelmä ei siis tuo lisävelvoitteita.

Metsätalouden kannustinjärjestelmän uudistaminen

MTK vaikutti siihen, että kestävä metsätalouden rahoitusjärjestelmän kokonaisuudistus käynnistyi. Maa- ja metsätalousministeriö asetti rahoituslainsäädännön kokonaisuudistusta valmistelevalle työryhmälle lokakuussa 2013. MTK korosti, että tukijärjestelmän tulee olla kannustava, entistä yksinkertaisempi ja tukea kestävä puuntuotantoa.

METSO-ohjelma

MTK osallistui METSO-ohjelman kehittämiseen mm. sen valtakunnallisessa seurantaryhmässä. Lisäksi MTK viesti metsänomistajille METSO-ohjelmasta sen tarjoamista vaihtoehtoista sekä osallistui ohjelman viestintätoimien suunnitteluun. METSO-ohjelmaa koskevan periaatepäätöksen eteenpäin vieminen ei edennyt Ympäristöministeriössä. Periaatepäätökseen sisältyviä toimenpiteitä saimme kuitenkin vietyä eteenpäin: esim. METSO-yhteistyösopimuksien ehtoihin ja metsänhoitoyhdistyksille maksettaviin korvauksiin saatiin parannusta, metsien suojelun tilastoinnin kehittäminen käynnistyi ja luonnonarvokaupan kehittäminen sisällytettiin kemera-työryhmän tehtävälisään.

PEFC-metsäsertifiointi

MTK oli mukana viemässä PEFC-Suomen uudistettua strategiaa käytäntöön. Erityisesti PEFC:n markkinavaikuttamista ja markkinointia vahvistettiin. PEFC:n metsäsertifiointistandardin päivitys käynnistyi. Uusitetun standardin ensimmäinen luonnos esiteltiin joulukuussa. MTK on korostanut, että kriteeristöä tulisi yksinkertaistaa nykyisestä. Sertifiointin ja kunkin kriteerin kustannusvaikutukset tulee selvittää ja arvioida saavutettua hyötyä suhteessa kustannuksiin. Sertifiointi ei saa aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia metsätaloudelle.

Metsävaratietojen hyödyntäminen

Vaikutimme aktiivisesti siihen, että Suomen metsäkeskuksen uusi metsävaratietojärjestelmä on metsäomistajien täysimääräisesti hyödynnettävissä ja että metsäomistajien henkilötietosuojatoteutus. Esitimme, että Metsään.fi tulee olla maksuton metsänomistajille. Metsävara tietojen maksuttomuus myös kirjattiin metsäkeskuksen tulossopimukseen. Neuvottelimme metsäkeskuksen kanssa mallin, jolla metsänhoitoyhdistykset pääsivät yhtenä kokonaisuutena Metsään.fi toimijapalvelun käyttäjiksi.

Metsäalan koulutus ja vetovoima

Kehitimme metsäalan koulutusta ja vetovoimaa yhdessä muun metsäsektorin kanssa vaikuttamalla muun muassa Kansallisen metsäohjelman koulutustyöryhmässä, metsätalouden koulutus-toimikunnassa, metsäalan tutkintotoimikunnassa sekä Metsä puhuu -hankkeessa. Järjestimme yhteistyössä MTK:n koulutusryhmän kanssa koulutustilaisuuksia ammattikorkeakoulujen metsäopiskelijoille sekä Helsingin ja Joensuun yliopistojen metsäylioppilaille. Teimme tiivistä yhteistyötä myös PI Johtamiskoulun kanssa mhy:ten johtamis-, hallinto- ja talouskoulutuksessa.

Yhdistysten teemavuoden toteuttaminen ja metsäedunvalvonnan kehittäminen

Metsänhoitoyhdistyslaki

Hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti metsänhoitoyhdistyslaki uudistettiin. MTK oli vahvasti vaikuttamassa lain sisältöön ja metsänhoitoyhdistysten toimintaedellytysten jatkumiseen. Eduskunta hyväksyi uudistetun lain 10.12.2013.

Tärkeimmät muutokset laissa olivat, että metsänhoitomaksu tulee loppumaan, metsäomistajilla on mahdollisuus valita haluamansa yhdistys ja viranomaiset eivät tulevaisuudessa vahvista yhdistysten toimialueita. Kun metsänhoitomaksu poistuu, myös toiminnan rajoitteita puretaan. Metsänhoitoyhdistyksen tehtävänä on tarjota jäsenilleen metsän omistamiseen ja metsätalouden harjoittamiseen liittyviä palveluja ja edunvalvontaa. Palveluliiketoiminta metsäomistajille on aatteellista toimintaa ja sitä on edelleen mahdollista tehdä yhdistysmuodossa. Sen sijaan varsinainen liiketoiminta on tulevaisuudessa tehtävä yhtiömuodossa.

Metsänhoitoyhdistystoiminnan kehittäminen

Metsänhoitoyhdistysten toimintaa ja palveluita kehitettiin ketjutoimintamallin mukaisesti. MTK oli aktiivisesti mukana Metsänhoitoyhdistysten Palvelutoimiston MHYP:n toiminnassa, Metsänhoitoyhdistysten rakennekehitys eteni kuuden yhdistysfuusion kautta. Vuoden 2014 alussa metsänhoitoyhdistyksiä oli 89 kpl.

Olimme mukana uudistamassa metsänhoitoyhdistysten tulos- ja suoritustietojen keruuta sekä laadunseurantaa. Organisaation sisäisen tiedonkeruun lisäksi myös metsäalan yhteisen tiedonkeruun uudistaminen aloitettiin, koska monet metsätalouteen vaikuttavat lait ovat muutoksessa ja esimerkiksi mhy:sten lakisäänteiset tiedonkeruuvälitteet vähenevät mhy-lain muutoksen myötä. Yhdessä metsätalouden toimijoiden kanssa käydään läpi ja valitaan ne suorite- ja kustannustiedot, joita jatkossa tullaan keräämään valtakunnan tasolla.

MTK:n metsävaltuuskunta valitsi vuoden 2012 metsänhoitoyhdistykseksi metsänhoitoyhdistys Keski-Suomen. Valinnan perusteena oli toimiva jäsenviestintä, toiminnan tehokkuus ja vaikuttavuus - erityisesti fuusioiden tehokas läpivienti - sekä vahva panostus toiminnan kehittämiseen.

Yhteismetsät

MTK ja koko metsäomistajaorganisaatio panostivat yhteismetsien edunvalvontaan, yhteismetsätoiminnan kehittämiseen sekä metsänhoitoyhdistysten ja yhteismetsien yhteistyön tiivistämiseen. Kävimme tiivistä vuoropuhelua yhteismetsien yhdistysten kanssa yhteismetsien tulevasta jäsenöitymisestä metsäomistajaorganisaatioon ja MTK:hon. Johdimme ”Yhteismetsät loikkaavat verkkoon” -hankkeen suunnittelua. Yhteismetsät osallistettiin vahvasti verkkosivujen suunnitteluun.

Vaikutimme siihen, että valtakunnallinen yhteismetsät.fi -domain päätettiin siirtää Suomen metsäkeskukselta yhteismetsien omistukseen. MTK:lta oli edustaja mukana myös valtakunnallisessa yhteismetsien asiantuntijaverkostossa.

Järjestöuudistus

MTK:n metsälinja osallistui aktiivisesti järjestöuudistustyöhön. Metsälinjalla oli edustus kaikissa muissa johtokunnan nimeämissä valmistelutyöryhmissä, paitsi taloustyöryhmässä. Metsälinjan vastuulla oli yhteydenpito ja tiedonvälitys metsänhoitoyhdistyksiin sekä uuden organisaatiokokonaisuuden (metsälinja + metsäomistajien liitot) valmistelu

Metsäomistajat-brändi

Metsäomistajat-brändin mukainen toiminta valtavirtaistettiin kaikessa metsäomistajajärjestön toiminnassa puun juurelta Brysseliin. Yhdistysten ja keskusliiton brändikoulutuksia jatkettiin niin että kaikki 70 mukaan ilmoitautunutta yhdistystä koulutettiin. Metsäomistajat-brändi näkyi kaikessa järjestön metsäviestinnässä.

Puumarkkinavaikuttamisen vahvistaminen ja kotimaisen puun käytön edistäminen

Puumarkkinat.fi

MTK lanseerasi yhdessä Metsänhoitoyhdistysten kanssa sähköisen puun tarjontaportaalin osoitteessa puumarkkinat.fi. Palvelu vakiinnutti asemansa muutamassa kuukaudessa puumarkkinoilla. Palvelun rakensi Oy Silvadata Ab.

Metsätietojen standardointi

MTK osallistui metsätietojen standardoinnin valmistelutyöhön.

Puutavaranmittauslaki

MTK osallistui aktiivisesti puutavaranmittauslain valmisteluun ja toi esiin puun myyjien näkökulmia lain valmistelussa. MTK vaikutti energiapuun sisällyttämiseksi puutavaranmittauslakiin turvakseen heikomman osapuolen turvaa myös energiapuukaupassa. Uudistettu laki puutavaranmittauksesta astui voimaan 1.7.2013 ja energiapuun mittaamista koskevat säännökset 1.1.2014.

Metsäsertifioinnin palvelumalli

MTK toteutti vuonna 2013 esiselvitysprojektin uuden sertifiointimallin kehittämiseksi. Selvityksen mukaan luontevinta olisi, että metsäsertifikaatin hakijana/haltijana toimii edelleenkin metsänomistajalähtöinen organisaatio. Toiminnan kustannustehokkuuden ja yhdenmukaisuuden kannalta olisi järkevää, että alueellisten sertifiointien hakijana ja hallinnoijana toimisi yksi organisaatio koko maata koskien. Varsinainen sertifiointi uudelleenorganisointi tehdään erillishankkeessa vuoden 2014 aikana.

Puumarkkinatyöryhmä

MTK osallistui maa- ja metsätalousministeriön puumarkkinatyöryhmän työskentelyyn. Työryhmän tehtävänä on ”keskustella puumarkkinoiden kehityksestä ja puun hintaan vaikuttavista tekijöistä, sekä seurata Suomen hintakilpailukyyn kehittymistä ja puumarkkinoihin liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä” Puumarkkinatyöryhmä tilasi Jaakko Pöyry Oy:ltä selvityksen puumarkkinoiden tilasta ja kehittämisestä. Osallistuimme aktiivisesti puun hintaindeksin rakentamiseen.

Puumarkkinatiedotus ja markkinoiden toiminta

MTK tiedotti aktiivisesti niin metsäteollisuustuote- kuin raakapuumarkkinoista. Puukauppa kävi vilkkaasti ja poikkeuksellisen tasaisesti. Osaltaan myös puukauppatilaston kattavuuden paranemisen seurauksena yksityismetsien puukauppanäärä kokonaisuutena oli kaikkiaan 35 miljoonaa kuutiometriä. Se oli noin neljännes enemmän kuin vuonna 2012.

Kotimaisen puun käytön edistäminen

Kotimaisen puun käyttöä ja puurakentamista edistettiin osallistumalla Puuinfo OY:n hallitus-työskentelyyn ja Metsäalan strategisen ohjelman (MSO) johtoryhmä- ja työryhmätyöskentelyyn.

Perhemetsätalouden eduista huolehtiminen kansainvälisessä metsäpolitiikassa

Kansainväliset metsäasiat

Euroopan unionissa metsäasiat olivat vahvasti asialistalla koko vuoden useamman lainsäädäntöehdotuksen voimin käsittäen mm. komission sisäiseen valmisteluun pysähtyneen kiinteän biomassan kestävyyskriteeridirektiivin, biopolttoaineiden tuotannon epäsuoraa maankäytön

muutosta säätelevän ILUC-direktiivin ja maaseudun kehittämisasetuksen. Näiden lisäksi EU viimeisteli koko alkuvuoden EU:n uutta metsästrategiaa, joka julkaistiin syyskuussa.

Euroopan metsäsopimus

46 Euroopan maata käsittävän Forest Europe -prosessin puitteissa jatkettiin vuonna 2011 aloitettua Euroopan laillisesti sitovan metsäsopimuksen valmistelua.

Neuvottelut Euroopan laillisesti sitovasta metsäsopimuksesta saatiin metsäisen sisällön osalta päätökseen 2013. MTK oli neuvotteluiden loppuun asti vahvasti mukana sekä Suomen että Euroopan metsänomistajien valmistelutyössä ja osallistui myös neuvottelukomitean kokouksiin korostaen metsien elinkeino- ja talouskäyttönäkökulmaa, metsien roolia biotalouden avainsektorina sekä puunkäytön lisäämistä. Sopimuksen metsäartiklat sisältävät tasapuolisesti kestävänsä metsätalouden eri pilarit ja ottavat hyvin huomioon yllämainitut seikat. Hyvästä metsäsisällöstä huolimatta neuvotteluosapuolet eivät lopulta päässeet yhteisymmärrykseen sopimuksen hallinnointiin, päätöksentekoon ja sidosryhmien osallistumiseen liittyvissä kysymyksissä, ja sopimuksen lopullinen kohtalo on edelleenkin auki.

Kiinteän biomassan kestävyyskriteerit

Komission pitkään valmistelemat kiinteän biomassan kestävyyskriteerit laitettiin komissiossa jäihin syksyllä 2013. Komission kaavailema tilatason kestävyystarkastelu yhdistettynä kestävyuden todentamiseen suunniteltuihin pakollisiin metsäsuunnitelmiin sekä komission mahdolliseen oikeuteen estää korkea-arvoisen runkopuun päätymistä polttoon eivät saaneet metsänomistajilta ymmärrystä. MTK oli aktiivisesti vaikuttamassa direktiivin etenemisen pysähtymiseen sekä kotimaan toimijoiden että Euroopan metsänomistajajärjestön kanssa ideomalla yhteisiä toimia ja viestejä sekä vaikuttamalla suoraan asianosaisiin tahoihin Suomessa ja Brysselissä.

Kehittyneiden biopolttoaineiden edistäminen

Metsäpohjaisen energian kestävyys nousi keskeiseen rooliin myös komission syksyllä 2012 esittelemän ILUC (Indirect Land Use Change) -direktiivin käsittelyssä ministerineuvostossa ja Euroopan parlamentissa. Puupohjaisten kehittyneiden biopolttoaineiden käyttöä tukeva direktiiviesitys käännettiin pääläelleen parlamentin

ympäristövaliokunnassa, joka kyseenalaisti metsäpohjaisten raaka-aineiden kestävyden ja jopa uusiutuvuuden. Täysistunnon äänestyksessä parlamentti kuitenkin kumosi ympäristövaliokunnan esitykset ja hyväksyi puupohjaisten polttoaineiden kannalta suotuisat kirjaukset. Tämän asian eteen MTK ja metsänomistajien Brysselin edustajat tekivät hartiavoimin töitä.

Metsät maaseudun kehittämissä politiikassa

MTK osallistui EU:n maaseudun kehittämissä politiikan uudistamistyöhön sekä Suomessa että Brysselissä tukien metsätalouden kilpailukyvyyn ja monipuolisten metsätoimien sisällyttämistä uuteen politiikkaohjelmaan. Vuosien 2014-2020 linjaukset hyväksyttiin kesäkuussa 2013. MTK:n aloitteesta eurooppalaiset metsänomistajajärjestöt lähettivät komission, neuvoston ja parlamentin yhteisneuvotteluiden loppuvaiheessa kirjeen, jonka seurauksena uuden ohjelmakauden prioriteetteihin kirjattiin kestävän metsätalouden edistäminen. Tämä saattaa osoittautua tärkeäksi kirjaukseksi tulevaisuudessa, kun KEMERA:lle haetaan jatkoa.

EU:n metsästrategia

Kesällä 2011 käynnistynyt EU:n uuden metsästrategian valmistelu saatiin päätökseen. MTK edusti komission valmistelutyöryhmässä Euroopan metsänomistajia korostaen metsien elinkeinonäkökulman parantamista EU:ssa, metsätalouden kannattavuuden parantamista, metsien ja niiden käyttöön perustuvan teollisuuden keskeistä roolia matkalla kohti biotaloutta sekä EU:n metsäasioiden koordinaation parantamista. Nämä teollisuudenkin korostamat asiat päättyivät EU:n metsästrategiaan.

Kehitysyhteistyö

FFD jatkoi MTK:n aloittamaa metsäyhteistyötä kehityksessä järjestöjen kanssa AgriCord-verkoston kautta. Etiopiassa jatkettiin Amharan osavaltiossa yhteistyötä hunajaliiton kanssa ulkoministeriön ja EU:n yhteisrahoituksella. Vietnamin metsäosuuskuntien kanssa otettiin ensimmäisen askelet PEFC-sertifiointijärjestelmän kokeilemiseksi. Metsähankkeet Tansaniassa ja Nepalissa keskittyivät metsänhoitoon ja metsän talouskäytön suunnitteluun. Sambassa tuettiin talousmetsänhoidon aloittamista Sambian viljelijäliiton kautta. Meksikossa on valmisteilla jatkohanke aiempaan MTK-yhteistyöhön metsänomistajien keskusjärjestön, CONOSIL:in kanssa.

MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila jatkoi Euroopan metsänomistajajärjestö CEPF:n hallituksessa varapuheenjohtajana. Metsäjohtaja Juha Hakkarainen jatkoi komission neuvonantavan metsätalous- ja korkkikomitean puheenjohtajana. Juha Hakkarainen osallistui tässä roolissa lukuisiin tilaisuuksiin Brysselissä vuoden aikana ja edusti sidosryhmiä muun muassa komission pysyvän metsäkomitean kokouksissa. Asiantuntija Janne Näräkkä jatkoi kansainvälisen metsäomistajaorganisaation IFFA:n hallituksessa, ja osallistui muun muassa YK:n metsäfoorumiin 10. istuntoon Turkin Istanbulissa ja esitteli suomalaista metsänomistajaorganisaatiota FAO:n konferenssissa Kiinassa. Tatu Liimainen aloitti pohjoismaisten metsänomistajien edunvalvojana tammikuussa 2013 Brysselissä, jossa hän toimii MTK:n EU-metsäedunvalvonnan kärkenä.

Metsätalouteen liittyvä tutkimustoiminta

Tutkimustoiminnassa painottui metsätalouden kannattavuus, metsäsektorin kilpailukyky, kotimaisen puun käytön edistäminen, puumarkkinoiden toimivuuden parantaminen, metsänomistajien edunvalvonnan kehittäminen sekä kansainvälinen vaikuttaminen.

MTK oli mukana useiden tutkimus- ja kehittämishankkeiden ohjaus- ja johtoryhmissä ja teki yhteistyötä Pellervon taloustutkimuksen PTT:n metsä- ja puutalouden tutkimusryhmän, Metsätutkimuslaitoksen sekä useiden muiden tutkimuslaitosten kanssa. MTK:lla oli edustus Tiuran säätiön sekä Suomen Luonnonvarain Tutkimussäätiön hallituksissa. MTK osallistui myös aktiivisesti Luonnonvarakeskuksen valmistelutyöhön.

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy toteutti metsänomistajien puunmyyntiaikomuksia ja mielipiteitä metsäasioista kartoittaneen MetsäDataLaari-tutkimuksen. MTK:n metsälinja teki kuukausittain puumarkkinabarometrin ajankohtaisesta puumarkkinatilanteesta. Lisäksi tuotimme jatkuvasti ajantasaista markkinatietoa metsäteollisuusmarkkinoista ja puumarkkinoista Suomessa ja kansainvälisesti.

MTK oli aktiivisesti mukana Euroopan metsäklusterin teknologiaplatformin (Forest-Based Sector Technology Platform FTP) –hankkeen ohjausryhmässä. FTP:n uutta liiketoimintasuunnitelmaa ja rahoitusmallia valmisteltiin vuoden 2013 aikana. MTK:lla oli edustus myös FTP:n kansallisessa tukiryhmässä.

Maaseutuyrittäjyys

Utteraa yrittäjyyttä

Avaintavoitteet

1. Huolehdimme, että maaseutuyrittäjien näkökulmat otetaan huomioon julkisissa hankinnoissa
2. Osallistumme säädös- ja ohjelmavalmisteluun, jotta maaseudun elinkeinojen tarpeet tulevat huomioon otetuksia
3. Edistämme maaseudun vihreiden elinkeinojen kasvua ja yritysten toimintaedellytyksiä
4. Kehitämme jäsenten sosiaaliturvaa ja hyvinvointipalveluja
5. Edistämme jäsenten työhyvinvointia
6. Varmistamme, että viljelijöiden, metsänomistajien ja muiden maaseutuyrittäjien verotus ei muodostu raskaammaksi kuin muiden väestöryhmien eikä verotus vaarana näiden elinkeinon harjoittajien kilpailukykyä sisämarkkinoilla

Maaseutuyrittäjien näkökulmien huomioon ottaminen julkisissa hankinnoissa

MTK:n tuottama Kuntapäätäjätä – Sinulla on valtaa -oppaan avulla jaettiin jäsenille ja kuntapäätäjille tietoa julkisten hankintojen mahdollisuuksista ja rajoituksista. Järjestön edustajat osallistuivat usean julkisen hankintoja edistävän hankkeen ohjausryhmiin. Monissa hankkeissa haettiin paikallisia ratkaisumalleja kuntien ostajien ja tuottajien välille.

Osallistuttiin yhteistyössä MTK-liittojen kanssa alueellisiin koulutus- ja keskustelutilaisuuksiin, joissa kehitettiin jäsenyrittäjien osaamista julkisten hankintojen kilpailutuksista. Tavoitteena on madaltaa yritysten kynnyksiä osallistua julkisten hankintojen kilpailutuksiin ja toisaalta

lisätä erityisesti kuntien julkisista hankinnoista vastaavien viranomaisten tietoisuutta alueellisesta tarjonnasta.

Vaikutettiin aktiivisesti EU:n uusien hankintadirektiivien valmisteluun suoralla yhteydenpidolla poliittisiin päättäjiin. Kansallisen hankintalain valmistelusta vastaavan työ- ja elinkeinoministeriön kanssa käytiin vuoropuhelua jo ennen uusien direktiiviehdotusten julkituloa. Uudet EU-direktiivit antavat hyvän mahdollisuuden jatkaa valmistelutyötä. MTK luonnollisesti myös antoi direktiiviluonnoksista lausunnon TEM:lle sekä eduskunnan talousvaliokunnalle. MTK:n keskeinen tavoite hankintalain uudistamisessa on varmistaa kotimaisen tuotannon kilpailuasema verovaroin tehtävissä julkisissa hankinnoissa. Tuotantotapoihin ja tuotteiden sekä palvelujen laatuun liittyvät kriteerit on nostettava halvan hinnan sijaan tärkeimmiksi valintaperusteiksi.

MTK toimii yhteistyökumppanina Ekocentrian koordinoimassa Kestävät hankinnat -hankkeessa, jossa tavoitteena on julkisten ruokapalveluiden hankintaosaamisen edistäminen. Hankkeessa pureudutaan siihen, että julkisissa ruokapalveluissa osataan ja voidaan tulevaisuudessa hankkia elintarvikkeita kestävästi ja että ruuan tuottajilla on tietoa tarjoamisen mahdollisuuksista. Kestävillä hankinnoilla tarkoitetaan luonnonmukaista, kasvispohjaista ja sesonginmukaista ruokaa. Pitkän tähtäimen hyötynä on edellä mainittujen kestävien elintarvikehankintojen yleistyminen julkisissa ruokapalveluissa sekä näiden kilpailutuksessa tarvittavan tiedon käytettävyyden helpottaminen sekä lisääminen.

Hankkeen aikana 8 paikkakunnan ruokapalveluissa pilotoidaan uusia luomu-, kasvis- tai sesonkituotteita ja niiden kilpailutuksen toimintamalleja. Paikkakunnat ja tuotteet ovat: Rautalampi/marjapirtelö, Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä/paikallinen Jorma-ohra, Lappeenranta/paikallinen ohrarieska ja ruisleipä, Espoo/pakastettu mansikkasose, Naantali/sesonginmukainen kalajaloste, ISS Ruokailupalvelut Oy/kuoripäällinen peruna (Loviisa, Korpilahti, Kruunupy, Tampere, Kuopion Niisiä), Ruotsinkielinen Pohjanmaa/luomuvilja, Kemi-Tornio/pororouhe ja ruishelmi.

Hankkeen tuloksena syntyy myös elinkaariselvityksiä, tiedotteita, uutisia sekä valmennuksia hankintaosaamisen edistämiseksi. Hankkeen vastuullinen toteuttaja on Savon koulutuskuntayhtymän Savon ammatti- ja aikuisopiston EkoCentria yhteistyökumppaneinaan MTK, MTT sekä viestintätoimisto Kuule Oy. MTT toteuttaa pilottien ruokamateriaalihankintojen kestävyysprofiiliselvitykset, Kuule Oy tekee kvalitatiivisen tutkimuksen pilottikohteiden hankintaosaamisen kestävydestä ja MTK suunnittelee ja toteuttaa ruoan tuottajien sekä jatkojalostajien hankintaosaamisen valmennukset. Vuoden 2013 aikana hankkeeseen osallistuvat MTK-liitot järjestivät alueellaan tapaamisia teemaan liittyen.

Säädös- ja ohjelmavalmisteluun osallistuminen niin, että maaseudun elinkeinojen tarpeet tulevat huomioon otetuksi

MTK:ssa seurattiin tarkasti Kataisen hallituksen aluepolitiikkaa, jolle leimaa antavaa olivat vahva keskushallinnon johtamisote ja

yhdyskuntarakenteen eheyttämispyrkimys. Vahvana perusteluna hallituksen taholta käytettiin ilmastomuutosta. Monilla alueilla ELY-keskusten toimesta rajoitettiin ja jarrutettiin kaavoituksen ja lupaehtojen keinoin maaseudulle rakentamista. Asuinrakentamisen ohella viivytyksiä oli kotieläintilojen laajennus- ja uudisrakennushankkeissa.

Järjestö seurasi tarkasti hallituksen kunta-rakennemuutoksen etenemistä ja korosti kannanotoissaan erityisesti maaseutukuntien palveluiden saatavuutta. Maaseutukuntien liityessä keskuskuntiin tuotiin järjestön taholta esille vihreiden elinkeinojen tarpeet mm. uusien kuntien ympäristölupa- ja suojelukäytäntöihin. MTK:n yhdistysten vuoden merkeissä järjestön edustajat olivat aktiivisesti yhteydessä kuntiin. Vihreiden elinkeinojen tarpeista kerrottiin kunnille järjestön tuottaman Kuntapäätäjäoppaan avulla.

Toimintavuoden aikana selvisi EU:n ohjelma-kauden 2014 - 2020 rakennerahoituksen jakautuminen jäsenmaiden kesken. Suomi menetti rahoitusta lähes 30 prosenttia. Suomeen tuleva rahoitus pieneni kaiken kaikkiaan 1755 miljardista eurosta 1320 miljardiin. Maan sisällä pääosa rahoista on suunnattava Itä- ja Pohjois-Suomen tarpeisiin.

Hallitus linjasi, että Suomeen tehdään vain yksi valtakunnallinen aluekehitysrahastoa ja sosiaalirahastoa koskeva ohjelma, joka valmisteltiin vahvassa keskushallinnon ja TEM:n otteessa. Järjestön edustajat osallistuivat TEM:n asettaman alue- ja rakennepolitiikan neuvottelukunnan työhön ja toivat ohjelmavalmistelussa ja lausunnoissa esille maaseudun elinkeinojen ja ihmisten tarpeita. Neuvottelukunnassa valmisteltiin myös Suomen kumppanuussopimus, jolla maaseudun kehittämisohjelma ja rakennerahasto-ohjelma sovitetaan yhteen. Järjestö korosti voimakkaasti sitä, että EU:n rakenne- ja sosiaalirahastojen toimenpiteitä on toteutettava myös maaseutualueilla ja täydennettävä niitä toimenpiteitä, mitä maaseutuohjelman kautta ei voida toteuttaa.

Toimintavuoden aikana uudistettiin Suomen aluekehittämislainsäädäntö vastaamaan uuden ohjelmakauden tarpeita. Laissa määritellään myös maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän rooli ja asema. Järjestö otti lakiesitykseen kantaa, jossa korostettiin erityisen vahvasti sitä, että alueiden kehittäminen on oltava aluelähtöistä kunkin omiin voimavaroihin perustuvaa. MTK

piti tärkeänä, että maakunnan liittojen asemaa aluekehittäjinä ei heikennetä. Lisäksi järjestö piti tärkeänä varmistaa maaseutupolitiikan jatkumisen ja voimavarat TEM:n organisaatiossa.

Järjestö vaikutti keskeisesti uuden maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman 2014-2020 valmisteluun. Uuden ohjelman myötä maaseutupolitiikan teemaryhmien toiminta lopetetaan ja ohjelman toimenpiteitä edistetään ja jalkautetaan neljän verkoston kautta. MTK piti uudistusta hyvänä. Lisäksi järjestö ja erityisesti liitot vaikuttivat valmisteilla olevan Aluerakenteen ja liikennejärjestelmän kehityskuvan valmisteluun alueellisissa työpajoissa.

Vuoden 2013 aikana elintarviketietoasetus (1169/2011) oli kansallisessa toimeenpanossa ja MTK vaikutti erityisesti ruuan alkuperän ilmoittamista koskeviin säädöksiin.

Maaseudun vihreiden elinkeinojen kasvun ja yritysten toimintaedellytysten edistäminen

Energiapolitiikka ja koneurakointi

Vaikutimme siihen, että hajautettu energiantuotanto lisääntyy merkittävästi. Luomme aktiivisella toiminnalla edellytyksiä uusiutuvaa energiaa hyödyntäville yrityksille. Kehitämme energiayritysten markkinointia pk-teollisuudelle. Moitimme hallituksen kivihiihen käyttöä lisäävää energiapolitiikkaa lukuisten muiden etujärjestöjen kanssa. Esitimme käytännön toteuttamiskelpoisia ratkaisuja, joilla uusiutuvan energian sekä turpeen käyttöä voidaan lisätä - siinä kuitenkaan onnistumatta. Hallitus piti kiinni turpeen verotuksesta, joka alensi myös ilmastoystävällisen metsähakkeen käyttöä lisäävän tuen määrää. Seurauksena oli kivihiihen voitokulku rannikolta Sisä-Suomeen.

Näin romutettiin maaseudun elinvoiman kannalta merkittävä biotalouden kehittäminen.

Korostimme hajautetun energiantuotannon myönteisiä aluetaloudellisia vaikutuksia poliittisille päättäjille. Lämpöyritysten perustamisetuista sekä aluetaloudellista merkitystä tuotiin esille aktiivisella

tiedotuksella niin kuntapäätäjille, maanomistajille kuin pk-yrityksille. Järjestön jakamassa kuntaoppaassa lähien energioiden oli merkittävä rooli. Perustettujen uusien lämpöyritysten kattilalaitteet ja vuosittain käytettävä polttoainemäärä kasvoi edelleen. Tuulivoimaloiden maanvuokraussopimusperiaatteet sekä korvaukset maankäytön rajoituksista tuulivoimalan vaikutusalueella saatiin yleisiksi toimintamalleiksi yhteistyössä tuulivoima-alan järjestöjen kanssa.

Vaikutimme aktiivisesti siihen, että koneurakoinnin hallinnolliset ja taloudelliset esteet vähenevät. Harmaan talouden estoverukkeella kuljetuksiin liittyvää hallinnointia lisättiin. MTK pystyi poistamaan kuitenkin esitysten ”traktorit pysyvät pellolla”-tavoitteet.

Maaseutumatkailu

Lisäsimme maaseutumatkailun ja paikallisen ruuantuotannon näkyvyyttä tiedotuksella. Selvitimme sähköisen markkinointi- ja myyntiportaalin käyttöönottomahdollisuuksia.

Maaseutumatkailun kysyntä ulkomaan markkinoilta säilyi hyvänä toteuttamiemme suhdannekyselyjen (3x2013) mukaan. Kotimaan markkinoiden osalta kysyntä kääntyi osittain laskuun. Etenkin kotimaisen ryhmämatkailun ja yritysasiakasryhmien kysyntä hiipui.

Näihin haasteisiin ja maaseutumatkailun näkyvyyden lisäämiseen vaikutimme toiminnalla kiinteässä yhteistyössä toimialaorganisaatioiden (Lomalaidun ry, Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry) kanssa. Uuden maaseutumatkailun sähköisen myyntikanavan kehitystyö, Matka-maalle.fi -sivusto, käynnistettiin Lomalaidun ry:n hallinnoimana. Sivuston tavoitteena on tuoda esiin myös ruokapalveluja ja ruuan merkitystä keskeisenä matkailupalvelujen vahvuutena aiempaa näkyvämmiin. Uudisteilla olevaan alkoholilainsäädäntöön vaikutimme tuomalla esiin MTK:n näkemykset ja jäsenyrittäjien tarpeet.

Paikallisen ruuantuotannon, ruuan jatkojalostuksen ja suoramyynnin toimintaedellytysten parantaminen

Lähirookaa, paikallista ruuantuotantoa ja ruuan jatkojalostusta on jo useiden vuosien ajan kehitetty lukuisissa niin valtakunnallisesti, maakunnallisesti kuin paikallisesti toteutetuissa hankkeissa. MTK osallistui vuonna 2013 Aitojama-kuja.fi-sivustoa ylläpitävän hankkeen edelleen

kehittämiseen ja jatkamiseen. Sivustolla on noin 190 lähiruokayritystä. Vuoden 2013 aikana hankkeen toimesta yhteistyössä MTK-liittojen kanssa koottiin sivustolle suoramyyntiä harjoittavia maatiloja yhteystietoineen. Tilojen määrä sivuilla lisääntyi vuoden 2013 aikana 124 kpl, keväällä 46 tilaa ja syyskaudella 78 maatilaa. Tämä kertoo omaa kieltään valtakunnallisen ja alueellisen työn toimivuudesta järjestössämme.

Aitoja makuja herätti tuottajien kiinnostusta sekä kannusti omien tuotteiden suoramyynnin tai jatkojalostamisen aloittamiseen. Aitoja makuja omaksuttiin yhteiseksi viestiksi, jonka osana tuottajien on helppo aloittaa omaa markkinointiviestintää niin kuluttajien kuin ammattilaistenkin suuntaan.

Suoramyyntiin ja sen kehittämiseen on haluttu ohjausta ja vuoden 2013 lopulla aloitettiin tilamyynnin ja elintarvikkeiden jatkojalostamisen aloittamiseen suunniteltu opas. Yhä useampi maatalousyrittäjä on alkanut pohtia oman toiminnan markkinalähtöisyyttä tarkemmin. Ruokaketjun vuopuhelun tärkeys aina kuluttajalle saakka on tiedostettu samoin kuin oman tilan markkinointiviestinnän kulmakivet sekä ennen kaikkea mahdollisuus tulevaisuudessa jatkojalostuksen kautta toiminnan parempaan kannattavuuteen.

Vuoden aikana MTK sai lukuisia yhteydenottoja erilaisia nettipohjaisia palveluja tuottavilta yrityksiltä, joiden tavoitteena oli eri keinoin tuoda esiin maaseudulla toimivia yrityksiä palveluineen ja tuotteineen. MTK käynnisti sisäisen hankkeen, jossa koottiin tietoa palveluntuottajista ja selvitettiin MTK:n mahdollisuuksia tarjota jäsenilleen portaalipalvelua. Hanke jatkuu edelleen.

Green Care -toiminnan laadun kehittämiseen ja sertifiointiin osallistuminen

Osallistuimme aktiivisesti virkistys-, hoiva- ja kuntoutusalojen luonto- ja maatalo-avusteisen Green Care -palveluliiketoiminnan kehittämistoimintaan ja kasvualustan luomiseen maaseudulla yhteistyötahojen kanssa. Panostimme alan liiketoimintamahdollisuuksien konkretisoimiseen

ja viestintään. Green Care -toiminnan laadunhallinnan kysymyksiä avattiin ja syvennettiin sekä toiminnan laatusuosituksia valmisteltiin valtakunnallisessa MTT:n VoiMaa -hankkeessa, jonka kanssa toimimme yhteistyössä. Suositukset valmistuvat vuoden 2014 alkupuolella.

Hevosyrittäjäyys

Jatkoimme yhteistyötä hevosalan toimijoiden kanssa Hippolis –hevosalan osaamiskeskuksen yhteydessä. Osallistuimme esimerkiksi Hevoset ja yhteiskunta -hankkeeseen, jossa pureudutaan merkittäviin alan toimintaedellytyksiin. Järjestönä vaikutimme viranomaisiin siten, että asetukseen hevosten suojelusta saatiin muutoksella jonkin verran joustoa karsinakorkeuksien tulkitaan sekä täsmennystä valvontaohjeisiin.

Maaseudun yritys- ja hankerahoituksen toimeenpanoon vaikuttaminen

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman toimeenpano eteni siten, että vuoden lopussa ohjelman alueellisen osion kehiksestä oli sidottu jokaisella toimintalinjalla keskimäärin noin 95 %. Selvästi keskimääräistä vähemmän varoja oli sidottuna laajakaistatoimenpiteessä (77 %). Alueellisen osion rahoituskehiksestä oli maksettuna keskimäärin 55 % eli maksujen sujuvuuteen ja nopeuteen on edelleenkin kiinnitettävä huomiota.

Myönteisiä hanketukipäätöksiä on vuoden loppuun mennessä tehty noin 5600 kpl. Julkista hankerahoitusta maaseudulle on näiden kautta saatu noin 577 milj. euroa. Hankkeita on ehditty kokonaan lopettaa noin 2750 kpl, joten käynnissä on edelleen lähes 2900 hanketta. Myönteisiä yritystukipäätöksiä on ohjelmakauden aikana tehty yli 10 000 kpl. Julkista rahoitusta maaseudun yrityksille on saatu tätä kautta noin 280 milj. euroa. Käynnissä on edelleen yli 4200 yritysten tuettua hanketta. Rahoitus on määrältään jakautunut varsin tasaisesti suoriin yritystukiin, yhteisölliseen kehittämiseen ja elinkeinojen kehittämistä välillisesti tukeviin kehittämistoimiin.

Ruokakasvatus

MTK toimi yhteistyökumppanina Ruokakoulu – Matskolan -hankkeessa. Kyseessä yhteistyöhanke, johon osallistuvat Suomen 4H, Finlands svenska 4H, MTK, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC, Folkhälsan sekä Maito ja Terveys ry. Ruokakoulu toteutetaan maa- ja metsätalousministeriön Laatu- ketjun rahoituksella. Kaksikielisen hankkeen

tavoitteena on kehittää uutta tuotetta lasten ruokakasvatukseen.

Ruokakoulussa lapsille tarjotaan mahdollisuus kokea ruokailoa kaikin aistein ja nauttia liikunnan riemusta. Ruokakoulu tarjoaa koulun loma-aikoina 4–5 päivänä hauskaa ja mielekästä kerhotoimintaa. Ruokakoulun tavoitteena on lisäksi edistää paikallista, alueellista ja kansallista verkostoitumista lasten ruokakasvatuksessa. Ruokakoulujen käytännön toteutuksesta vastaavat 4H-yhdistykset eri puolilla Suomea. Kerhoon liittyvän maatilavierailun organisoivat MTK-yhdistykset omalla alueellaan. Vuonna 2013 järjestettiin yhteensä 26 ruokakoulua, joista suomenkieliset 4H-yhdistykset järjestivät 13.

MTK oli myös mukana tuottamassa Ruokavisa-hanketta, joka on yläkoululaisille suunnattu ruokakasvatuksen opetuskokonaisuus ja osaa-miskilpailu. Ruokavisan tuottajia ovat Ruoka-tieto, MTK ja Kotitalousopettajien liitto.

Ruokavisa koostuu oppimateriaalista, nettipoh-jaisesta osaamiskilpailusta sekä loppukisasta. Ruokavisan tavoitteena on tutustuttaa nuoret ruokaketjuun pellolta pöytään, jotta heistä kasvaisi vastuullisesti kuluttavia ja ruuantekijöitä arvostavia aikuisia. Ruokavisa käsittelee ruoka-ketjun vastuullisuuden ulottuvuuksia ja vuonna 2013 teemoja olivat: työhyvinvointi, tuotetur-vallisuus ja vastuullinen kuluttaja. MTK-liitoista mukana visaa toteuttamassa omilla alueillaan olivat MTK Etelä-Savo, MTK-Uusimaa ja MTK Varsinais-Suomi.

Jäsenten sosiaaliturvan ja hyvinvointipalvelujen kehittäminen

MTK osallistui hallituksen poikkihallinnolliseen maatalousyrittäjien työhyvinvointia pohtivan työryhmän työhön. Työryhmän toimikausi oli 1.5.2012–31.8.2013, ja työryhmäraportti luovu-tettiin ministeri Risikolle 10.9.2013. Työryhmän aiheina olivat työterveyshuolto, lomitus, amma-tillinen osaaminen, varhainen kuntoutus sekä hallinnollisen taakan keventäminen.

Työryhmän esitti muun muassa, että työnter-veyshuollon kattavuuden nostamiseksi 70 % prosenttiin Melan ja Työterveyslaitoksen työn-jakoa ehdotettaisiin muutettavaksi. Melan tehtä-väksi määriteltäisiin vastuu maatalousyrittäjien työterveyshuollon kehittämisestä ja ohjauk-sesta yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa.

Työryhmä esitti myös ”Hyvä työterveyshuolto-käytäntö maatalousyrittäjien työterveyshuol-lossa”- oppaan uudistamista sekä ”Miten hankin työterveyshuoltopalveluja” -oppaan laadintaa asiakkaille. Maakunnallisissa hankkeissa kehi-tetyt työhyvinvointia parantavat hyvät käytännöt pitäisi saada työryhmän esitysten mukaan valta-kunnalliseen käyttöön esimerkiksi tietopankin avulla. Työryhmä esitti myös kuntoutusohjaajan rekrytoimista Melaan maatalousyrittäjien ja työterveysyksiköiden tueksi, ja näin maatalous-yrittäjälle voitaisiin varmistaa tarpeenmukainen ja oikea-aikainen kuntoutus.

Lomituksen osalta työryhmä esitti erillisen työryhmän perustamista lomitusjärjestelmän kokonaisuudistusta valmistelevaan. Työryhmän tulisi selvittää lomitushallinnon ja palvelun-tuotannon kehittämistarpeet. Lomituksen kokonaisuudistuksen yhteydessä olisi myös selvitettävä, tukevatko aikuiskoulutukseen myönnettävät sijaisavun ehdot riittävän hyvin nykyaikaisen maatalousyrittäjien monipuolisia koulutustarpeita. Työn ja perheen yhteensovit-tamisen helpottamiseksi työryhmä esitti, että alle 3-vuotiaan lapsen hoitoon saatavan sijaisavun maksu muutetaan normaalin maksun suurui-seksi, sillä nyt 50 prosentilla korotettu maksu tuo rajoitteen palvelun käyttämiselle. Työryhmän mukaan myös päivystys- ja varallaolokäytännöt pitäisi saada nykyistä kattavammaksi ja yhten-äisemmäksi, jotta lomitus toimisi laadukkaana työhyvinvointipalveluna.

Työryhmä näki, että työhyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että osaaminen vastaa yrittäjyyden ja työn muuttuvia vaatimuksia. Työryhmä esitti muun muassa, että taloudellisia kannustimia tulee kehittää nykyistä kattavammiksi ja joustavammiksi. Esimerkiksi opintotukien piiriin pitäisi saada myös lyhyistä koulutuksista muodostuvat kokonaisuudet ja siten joustavampi täyden-nyskoulutus olisi sovitettavissa helpommin eri tuotantomuotojen tarpeisiin. Myös etäopintoina suoritettavan täydennyskoulutuksen kuulumisen opintotuen piiriin edistäisi muun muassa koti-eläinyrittäjien mahdollisuuksia opiskeluun.

Työryhmä piti tärkeänä sähköisen asiointin kehittämistä. Tukijärjestelmät ovat myös keskeinen hyvinvointitekijä ja henkistä kuor-mitusta maatalousyrittäjille aiheuttaa pelko virheistä, jotka liittyvät maatalouden tukijärjes-telmien monimutkaisten ehtojen ja määräaikojen noudattamiseen. Työryhmän mukaan viljelijälle olisi kerrottava ensin huomattavasta puutteesta, ja jos puutetta ei korjata, vasta sitten seuraisi tuen menetys. Työryhmä näki myös, että tukiehtojen

noudattamista helpottaisivat ohjeiden ja päätösten kirjoittaminen ymmärrettävällä ja selkeällä kielellä sekä riittävät neuvontapalvelut.

MTK osallistui vuonna 2013 hallituksen syrjäytymistä, köyhyyttä ja terveysongelmia vähentävän poikkihallinnollisen toimenpideohjelman valmisteluun yhdessä yhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa.

MTK osallistui tapaturmavakuutuksen uudistustyöhön. Kertomusvuonna alkoi sosiaali- ja terveysministeriön johdolla myös maatalousryttäjien tapaturmavakuutuslainsäädännön uudistustyö, jossa yhteistyötä tekivät Mela, STM, MTK ja SLC.

Jäsenten työhyvinvoinnin edistäminen

Työhyvinvoinnin edistämällä voidaan lisätä maatilojen ja maaseutuyritysten taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä. MTK teki yhteistyötä erilaisissa työelämän verkostoissa edistäen jäsenten työhyvinvointia monin eri tavoin.

MTK osallistui sosiaali- ja terveysministeriön koordinoiman ja Työterveyslaitoksen toimeenpaneman Työhyvinvointifoorumin toimintaan. Työhyvinvointifoorumin alueverkostoina toimivat Työterveyslaitoksen alueelliset neuvottelukunnat, joissa kaikissa kuudessa on MTK:n edustus. Työhyvinvointifoorumi järjesti yhteistyössä MTK:n, Melan, Työterveyslaitoksen, sosiaali- ja terveysministeriön sekä Työtehoseuran kanssa Maatalousryttäjien työhyvinvointia käsittelevän työpajan 6.2.2013 Tampereella. Työpajan tavoitteena oli esitellä maatalouden työhyvinvointia ja työterveyttä edistäviä hyviä käytäntöjä, joita on kehitetty hankkeissa eri puolilla Suomea.

MTK antoi kertomusvuonna yhteistyölupauksen Työelämä2020- verkostolle. Lupauksen mukaan MTK toimii yhteiskuntavastuullisesti edistäen verkoston tavoitteita tuottamalla kotimaista ruokaa ja lisäämällä näin suomalaisen työelämän toimijoiden hyvinvointia, toimimalla vastuullisesti suomalaisessa ruokaketjussa edistäen ruuan tuottajien työhyvinvointia, eläinten ja ympäristön hyvinvointia, edistämällä suomalaista ruokakulttuuria ja auttamalla ruokapalveluammattilaisia tarjoamaan terveellistä työpaikkaruokaa, johtamalla verkostojamme hyvinvoinnin suuntaan huolehtien yhteistyössä sidosryhmien kanssa riittävästä osaamisesta, edistämällä vastuullista ja työllisyyttä lisäävää yrittäjyyttä.

Vuosi 2013 oli MTK:ssa yhdistysten teema- vuosi. Yksi vuoden kolmesta keskeisestä yhdistysten vuoden teemasta oli hyvinvointi. Tavoitteena oli yhdessä tekemisen ja toimimisen kautta lisätä yhteenkuuluvuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta ja edesauttaa jäsenten hyvinvointia. Hyvinvointitiedon ja kamiseksi ja työhyvinvointiosaamisen lisäämiseksi tehtiin yhdistysten käyttöön hyvinvointivideo ”Pieniä tarinoita hyvinvoinnista”, hankittiin yhdistysten tilaisuuksiin kävelysauvoja jaettaviksi ja arvottaviksi ja tehtiin yhteistyössä Melan ja Työhyvinvointifoorumin kanssa HyvinvointiSonomat jaettavaksi yhdistysten tilaisuuksissa.

Yhdistysten vuonna Maaseudun säätiö jakoi toiminta-avustuksia yhdistysten hyvinvointia tukeviin erilaisiin hankkeisiin. Avustuksia maksettiin 162 hakijalle eri puolella Suomea.

Hyvinvointivaliokunta järjesti kertomusvuonna neljännet Työhyvinvointipäivät Tampereella. Työhyvinvointipäivien ohjelmassa oli sosiaalisen, taloudellisen, ekologisen ja kulttuurisen kestävyyden teemasta alustuksia ja paneelikeskustelu. Päivien ohjelmassa oli monia asiantuntijaluentoja hyvinvoinnin eri näkökulmista aina johtamisesta parisuhteeseen saakka. Päivien luentojen ja tarinoiden aiheissa nousi esille myös verkostojen tärkeys, työn ilo ja jaksamisen rajat.

Vuonna 2013 jatkettiin yhteistyötä Maaseudun Terveys- ja Lomahuollon kanssa, joka järjestää tuettua lomatoimintaa Raha-automaattiyhdistyksen tuella. Maatalousryttäjille suunnattuja lomaviikkoja markkinoitiin MTK-liittojen ja internet-sivujen kautta. MTK oli myös mukana kehittämässä Maaseudun tukihenkilöverkon toimintaa ohjausryhmän jäsenenä.

Verotukseen vaikuttaminen

Veroratkaisuissa MTK pyrki varmistamaan, että viljelijöiden, metsänomistajien ja muiden maaseutuyrittäjien verotus ei muodostu raskaammaksi kuin muiden väestöryhmien eikä verotus vaaranna näiden elinkeinon harjoittajien kilpailukykyä sisämarkkinoilla.

Yritysverouudistus

Hallitus päätti kehysriihessä 21.3.2013 toteuttaa yritysverouudistuksen ja muun muassa alentaa yhteisöverokantaa eli osakeyhtiöiden ja osuuskuntien verokantaa 4,5 prosenttiyksiköllä 20 %:iin.

Muiden yritysmuotojen kuin osakeyhtiön vaikuttavaa pääomatulon tuloveroprosenttia hallitus korotti jo aiemmin 28 %:sta 30 %:iin. Nyt yhteenlasketun verotettavan pääomatulon (siis vähennysten jälkeisen nettopääomatulon) 40 000 euroa ylittävältä osalta aletaan soveltaa 32 %:n suuruista pääomatulon korotettua tuloveroprosenttia aiemman 50 000 euron asemesta.

MTK:n näkemyksen mukaan pääomatuloverokantaan tehdyt kiristykset eivät saa kohdentua toiminnalliseen tuloon, kuten elinkeinotoiminnan ja maatalouden tuloon, metsätaloudesta saatavaan tuloon tai henkilöyhtiön osakkaan tulo-osuuteen.

MTK vaati, että muiden kuin osakeyhtiömuotoisten yritysmuotojen verotuksen kiristyminen tulee estää säätämällä elinkeinotoiminnan ja maatalouden pääomatulo-osuus, metsätalouden pääomatulo sekä yhtymän osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuus vain osittain veronalaiseksi pääomatuloksi, esimerkiksi vain 85 %:n osuudelta. Tätä hallitus ei kuitenkaan toteuttanut.

Osuuskunnan ja sen jäsenen verotus yritysverouudistuksessa

Yritysveropakettiin liittyen hallituksen esitysluonnokseen oli sisällytetty myös säännökset osuuskunnan ylijäämän palautuksen vähennyskelpoisuuden poistamisesta. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaan elinkeinotulosta vähennyskelpoista on osuuskunnan ostojen ja myyntien taikka niihin rinnastettavien suoritusten perusteella jakama ylijäämänpalautus kokonaisuudessaan. Säännös on ikivanha ja toiminut varsin hyvin. Se pohjautuu osuuskuntamuotoisen yritystoiminnan peruseriaatteisiin. MTK onnistui torjumaan esitykset ja säilyttämään osuuskunnan ylijäämän palautuksen vähennyskelpoisuuden vastoin hallituksen esitysluonnosta.

Samana esitysluonnoksen mukaan tuottajaosuuskunnan osuuspääoman koron verovapaa osa 1500 euroa olisi poistettu kokonaan. Lisäksi siinä ehdotettiin luovuttavaksi maatalouden veronalaiseen tuloon sisältyvän osuuspääoman koron verottamisesta aina pääomatulona 1500 euroa

ylittävältä osalta, mikä olisi omiaan kiristämään maatalouden tulon verotusta kokonaisuutena.

Esitysluonnoksen mukaan metsätalouden tulona pidettävästä osuuskunnan jakamasta ylijäämästä 85 % olisi ollut pääomatuloa ja 15 % verovapaa tuloa. Tämä vastaisi suoraan julkisesti noteeratun osakeyhtiön osingon verotusta. Ehdotettu muutos olisi kohdistunut käytännössä vain yhteen yritykseen Metsäliitto Osuuskuntaan, joka ei ole pörssinoteerattu yritys, kuten eivät osuuskunnat yleensäkään. MTK onnistui säilyttämään voimassa säännöksen, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunnan jakamaa osuuspääoman korkoa koskee muiden osuuskuntien tapaan 1500 euron verovapaa osa ja ylimenevä osa verotetaan 70-prosenttisesti pääomatulona.

Tuottajaosuuskuntien osuudet arvostetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain mukaan maatalouden nettovarallisuutta laskettaessa osuuskunnan verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella, eikä osuusmaksun suuruutta vastaavaksi, kuten esitysluonnoksessa esitettiin. Osuusmaksuista perimättä olevat määrät käsitellään nettovarallisuutta laskettaessa maatalouden velkana.

Osuuskunnalla on taseessaan osuuspääoman lisäksi vuosikymmenien kuluessa kertynyttä muutakin pääomaa, esimerkiksi rahastoja. Käytännössä osuuden arvostaminen tarkistetun nettovarallisuuden perusteella olisi tarkoittanut osuuskunnan osuuden matemaattista arvoa, joka saadaan ottamalla huomioon varojen ja velkojen erotus eli nettovarallisuus.

MTK piti välttämättömänä, että tuottajaosuuskunnan osuuden arvo maatalouden tulon pääomatulo-osuuden perusteena käytettävää maatalouden nettovarallisuudessa säilytettiin ennallaan.

Energian verotus

Tulopoliittisena ratkaisuna 11.3.2005 päätettiin alentaa maa-, poro- ja kasviuonetalouden tuotantokustannuksia huojentamalla näiden energiaverotusta. Vastaavasti 24.3.2009 päätettiin kompensoida työnantajan kansaneläkemaksun poistaminen energiaverotuksella. Tällöin nimenomaisesti sovittiin, että maatalouden ja ammattimaisen kasviuoneviljelyn energiaveronpalautusta kasvatetaan siten, että maatalouden energiaverorasitus ei oleellisesti kasva.

Hallitus esitti vuoden 2014 alusta maatalouden energiaveron palautusta muutettavaksi siten, että energiaverotuksen ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvä ympäristöohjaus ulottuu jatkossa myös päästökaupan ulkopuolella olevan maataloussektorin hiilidioksidipäästöihin. Palautussäännöksiä esitettiin muutettavaksi tämän takia siten, että palautus ei koskisi enää hiilidioksidiveron osuutta, vaan pelkästään energiasisältöveroa.

MTK katsoi, ettei aikanaan tehtyyn tulopoliittiseen ratkaisuun saa puuttua. Maatalouden tai ammattimaisen kasvihuoneviljelyn energiaverorasitus ei saa nousta. MTK totesi myös, että esityksen vaikutukset ovat täysin fiskaalisia ja pahentavat entisestään maataloudenharjoittajien syvää kustannuskriisiä. Hallitus toteutti kuitenkin tämän kiristyksen oman suunnitelmansa mukaisesti.

Virvoitusjuomien verotus

Hallitus korotti virvoitusjuomien, jotka sisältävät yli 0,5 % sokeria, valmisteveroa 22 senttiin litralta valmista juomaa. Tämä korotus käytännössä

koskee kaikkia suomalaisia aitoja marja- ja hedelmämehuja.

Edullisimpien mehujen ja mehujuomien hintojen arvioidaan puolestaan nousevan keskimäärin 11–12,5 %. Mehutiivisteiden osalta hinnat voivat nousta yli 20 %. Arvioissa on oletettu, että veronkorotus siirtyy täysimääräisenä hintoihin. Tutkimusten mukaan virvoitusjuomaveron alaisten tuotteiden kysyntä reagoi hintojen muutoksiin. Sokeripitoisten juomien kulutuksen arvioidaan vähenevän siten noin 8 %.

Esitys johtaa muun muassa suomalaisten aitojen marja- ja hedelmämehejen korvautumiseen lievemmän verokannan alaisilla keinomakeutusaineilla makeutetuilla virvoitusjuomilla. Aitojen marja- ja hedelmämehejen korvautumista keinomakeutusaineilla makeutetuilla virvoitusjuomilla ei voi pitää terveyttä edistävänä.

MTK vastusti aitojen marja- ja hedelmämehejen verorasituksen lisäämistä. Aitoja marja- ja hedelmämeheja tulisi päinvastoin suosia terveyttä edistävinä.

Ympäristö- ja maapolitiikka

Viljellen ja varjellen

Avaintavoitteet

1. Vaikutamme ympäristö- ja maankäyttölainsäädäntöön vihreiden elinkeinojen lähtökohdista
2. Vahvistamme vihreiden elinkeinojen ympäristötietoa ja – viestintää

Vaikuttaminen ympäristö- ja maankäyttölainsäädäntöön vihreiden elinkeinojen lähtökohdista

Vaikutimme aktiivisesti useissa lainsäädäntö-hankkeissa. Ns. nitraattiasetuksen päivitystyö jatkui koko vuoden. Jätimme sen luonnokseen laajan eriävän mielipiteen sekä annoimme lausunnon. Valmistelutyö jatkuu vuonna 2014.

Osallistuimme vahvasti ympäristönsuojelulain kokonaisuudistukseen, joka jatkui jo kolmatta vuotta. Keskeisimmät teemat olivat luontoarvopykälän sisällyttäminen lakiin ja valvontamaksujen käyttöönotto. MTK:n aloitteesta eläinsuojien ympäristölupien kehittäminen aloitettiin erillisessä työryhmässä. MTK:n tavoitteena on saada eläinsuojien ympäristölupamenettelyä kevennettyä siten, että ympäristölupakynnys nousee. Lisäksi kunnan ja valtion välistä toimivaltarajaa tulee nostaa. MTK vastusti luontoarvojen laajempaa huomioonottamista ympäristönsuojelulaissa. Luontoarvojen suojeleminen on edelleen luonnonsuojelulain tehtävä ja vastuulla. Vaadimme korvauspykälän säätämistä, mikäli

lakia täydennetään luontoarvopykälällä. MTK:n mukaan valvontamaksujen käyttöönotolle ei ole perusteita, erityisesti vahvasti valvotussa kotieläintaloudessa. Maksuilla ei voida varmistaa, että ne kohdistuvat valvonnan resursseihin. Ympäristövalvonnan kustannustehokkuus voidaan saavuttaa paremmin eri viranomaisten välistä yhteistyötä tiivistämällä.

Osallistuimme Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman osana olevan ympäristökorvausohjelman valmisteluun useissa valmisteluryhmissä. Korostimme tutkimustiedon tärkeyttä toimenpiteiden suunnittelussa, jotta toimenpiteet olisivat vaikuttavia eivätkä tarpeettomasti maatalouselinkeinoja rajoittavia.

Osallistuimme maankäyttö- ja rakennuslain toimivuusarviointia koskevan työryhmän työhön. Ympäristöministeriön loppuraportti luovuttiin ministeri Viitaselle helmikuussa 2014.

Osallistuimme soidensuojelun täydennysohjelmaa koskevan työryhmän työhön. Työryhmä päättää työnsä alkuvuonna 2015.

Osallistuimme vesihuoltolainsäädännön ja jätelainsäädännön kehittämiseen sekä YVA-direktiivin valmisteluun. Osallistuimme kalastuslain uudistamiseen sekä vaikutimme luonnonsuojelulakia koskeviin muutosehdotuksiin.

Osallistuimme hallituksen ehdottaman ilmastolain arviointiin ja esitimme näkemyksemme sen vaikutuksista ilmastopolitiikan valmisteluun ja toimeenpanoon tulevaisuudessa. MTK katsoo, että nykyinen energia- ja ilmastopolitiisiin selontekoihin perustunut järjestelmä on toimiva. Ilmastolain säätämiseksi, eli kotimaisen suunnittelujärjestelmän perustamiselle, ei ole perusteita. Lain suurin ristiriita on soveltamisalassa: 80 %:n päästövähennystavoitetta ei ole mahdollista saavuttaa, jos lain keskeinen kohde-ryhmä on päästökaupan ulkopuolinen sektori. Suurimmat kasvihuonekaasupäästöt sijoittuvat päästökauppasektorille. Ilmastopolitiikan läpinäkyvyyttä voidaan edistää ilman ylimääräistä sääntelyä.

Vihreiden elinkeinojen ympäristötiedon ja viestinnän vahvistaminen

Kokosimme Baltic Deal -hankkeen tuottamaa vesienhoitoon liittyvää materiaalia hankkeen suomenkielisille sivuille www.mtk.fi/balticdeal, jotka ovat osa MTK:n Ympäristö-sivuja. Samoilla sivuilla on myös viljelijöiden ja neuvojien käyttöön tarkoitettu Teho Plus -hankkeen tuottama Maatilan ympäristötesti.

Olimme mukana kehittämässä muun muassa Kuntaliiton ohjeistuksia koskien vesihuollon järjestämistä ja jätehuoltomääräyksiä sekä maa- ja metsätalousministeriön elintarviketollisuuden vesihuolto-opasta. Olemme myös tehneet Kuntaliiton kanssa yhteistyötä kuntien ympäristönsuojelumääräysten ongelmakohtien korjaamiseksi.

Toimimme aktiivisesti maaperän puhtauden puolesta koskien yhdyskuntalietteen peltokäyttöä.

Vahvistimme aktiivisesti yhteyksiä tutkimuslaitoksiin ja yliopistoihin. Korostimme soveltavan kokeellisen tutkimuksen merkitystä ympäristöpolitiikan ohjauskeinojen onnistumisessa. Osallistuimme useiden maatalouden ympäristökysymyksiin liittyvien hankkeiden ohjausryhmiin. Ohjausryhmissä vaikutimme mm. hankkeiden viestintään, mutta myös hankkeiden käytännön toteutukseen, jotta hankkeet tuottaisivat myös käytännön maataloudessa helposti sovellettavaa tietoa.

Muu keskeinen toiminta

Jatkoimme toimintaa Baltic Deal -hankkeessa. Hankkeessa välitettiin viljelijöille uusinta tietoa ympäristöasioista mm. järjestämällä pellonpiennartilaisuuksia, seminaareja ja opintomatkoja. Hanke tuotti myös kirjallista materiaalia ja teki tilakohtaisia ravinnetaselaskelmia. Hankkeen internetsivut (www.balticdeal.eu) tietoineen ovat viljelijöiden ja neuvojien hyödynnettävissä vuoden 2015 loppuun asti, vaikka hanke päättyi vuoden 2013 loppupuolella.

Otimme vastuullemme BFFE (Baltic Farmers Forum for Environment) koordinoinnin ja vaikutimme tarkkailijan roolissa HELCOMin toimenpideohjelman ravinnepäästövähennystavoitteiden päivytykseen.

Osallistuimme Suomen kestävän kehityksen toimikuntaan ja lisäsimme joulukuussa julkaistun kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen sisältöihin maa- ja metsätalouden roolin sekä maanomistusoikeuksien merkityksen.

Päivitimme tuulivoimaa koskevat sopimusmallimme ja osallistuimme useisiin kaavoitusta koskeviin tilaisuuksiin. Jokamiehen oikeudet saivat näkyvyyttä ja tulivat tutuiksi mittavalla maakuntakierroksella.

Jäsenpalvelut

Motivoiva yhteisö

Avaintavoitteet

1. Tehostamme järjestön toimintaa jäsenyytyväisyyden lisäämiseksi
2. Vahvistamme jäsenyyksiä toteuttamalla Yhdistysten vuosi 2013 -hankkeen

Järjestön toiminnan tehostaminen jäsenyytyväisyyden lisäämiseksi

MTK aktivoi yhdistysten toimintaa Yhdistysten vuoden merkeissä ja alkoi valmistella Maaseutu- nuorten vuotta. Näin saatiin aiempaa enemmän jäseniä mukaan toimintaan ja tuettiin yhteisöllisyyttä ja jäsenten hyvinvointia.

Järjestö jatkoi jäsenetuyhteistyötä aiempien yhteistyökumppanien kanssa ja neuvotteli uusia etuja. Hajakaistan kanssa tehtiin sopimus jäsenedusta koskien internetyhteyksien järjestämistä erityisesti katvealueilla asuville.

Itellan kanssa neuvoteltiin sopimus elintarvikkeiden kylmäkuljetusten markkinoinnista hyödyntäen Itellan jo olemassa olevaa kalustoa ja jakeluverkostoa. Tämän jäsenedun käyttö jäi vähäiseksi alkuvaiheessa, ja Itella irtisanoi sopimuksen päättymään helmikuussa 2014. Myös Nissan ilmoitti yhteistyön lopettamisesta vuoden 2014 maaliskuun jälkeen.

Jäsenyyksien vahvistaminen Yhdistysten vuosi 2013 -hankkeen toteuttamisella

Yksi koko järjestön avaintavoitteista oli yhdistysten toiminnan kehittäminen ja aktivointi. Keväällä 2012 MTK:n johtokunta nimesi työryhmän suunnittelemaan ja valmistelemaan Yhdistysten vuotta. Työryhmän puheenjohtajana toimi MTK:n johtokunnan jäsen Timo Kankaanpää. Vuonna 2013 työryhmä jatkoi Yhdistysten vuoden ohjausryhmänä, jonka puheenjohtajaksi nimettiin Eero Isomaa MTK:n johtokunnasta.

Yhdistysten vuoden neljä aloitustilaisuutta järjestettiin tammi-helmikuun aikana. Niihin kutsuttiin tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit sekä metsänhoitoyhdistysten puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat. Aloitustilaisuuksiin osallistui noin 700 henkilöä.

Aloitustilaisuuksien jälkeen jatkettiin yhdistysten valmennuskoulutuksilla, joita toteutettiin kevään ja syksyn aikana. Valmennuskoulutuksissa perehdyttiin aloitustilaisuuksista kerättyyn

materiaaliin sekä yhdistyksen perustehtäviin. Valmennuskoulutuksiin kutsuttiin tuottajayhdistysten johtokunnat ja metsänhoitoyhdistysten hallitukset.

Yhdistysten vuoden aktivaattoreiksi alueille palkattiin järjestöryhmään kolmen henkilön lisäresurssit: Timo Kankaanpää Länsi-Suomeen, Niina Mäntyniemi Keski- ja Itä-Suomeen, Janne Mäkinen Pohjois-Suomeen. Etelä-Suomen alueasiamiehenä toimi Tuija Rantalainen. Alueasiamiehet toimivat kukin omilla alueillaan liittojen ohjauksessa.

Yhdistysten vuoden tavoitteet olivat toiminnan aktivointi, edunvalvonnan ja sidosryhmäyhteistyön tehostaminen sekä jokaisen jäsenen kohtaaminen. Esillä pidettyjä teemoja olivat muun muassa kuntavaikuttaminen, kotimainen ruoka sekä jäsenten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kuntavaikuttamista varten MTK julkaisi keskustelutalossa usean ryhmän ja linjan yhteistyönä oppaan Kuntapäätätjä – Sinulla on valtaa. Opas sisälsi vinkkejä kuntien hankintoihin, maankäyttöön ja kaavoitukseen sekä ympäristölupiin ja -suojelumääräyksiin. Tuottajayhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten edustajat luovuttivat yhdessä oppaat kuntien valtuutetuille alkuvuodesta 2013. Toisen kerran kunnan päätätjiin otettiin yhteyttä syksyllä, kun TNS-Gallupin kokoama kunnittainen rahavirta-aineisto maa- ja metsätalouden merkityksestä Suomen kunnissa luovutettiin päätätjiille.

MTK Säätiö tuki Yhdistysten vuoden hyvinvointiteemaa jakamalla hakemusten perusteella 180 000 euroa yhdistysten hyvinvointitapahtumiin ja jaksamiseen liittyviin hankkeisiin. Hyvinvointiteemaa tukemaan hankittiin kävelysauvoja, stressipalloja ja tohtori Kiminkisen hyvinvointivideoita yhdistyksiin jaettavaksi.

Ohjausryhmä toteutti vuoden aikana yhdistyksille Vuoden Helmi-kilpailun, johon tuottajayhdistykset ja metsänhoitoyhdistykset osallistuivat toiminnalla, tapahtumalla, jäsenen kohtaamisella, kuntavaikuttamisella tai jollakin muulla tapahtumalla/tapahtumasarjalla, joka koettiin yhdistyksessä erityisen positiiviseksi.

Kilpailuun saapui määräaikaan mennessä 32 hakemusta 16 liitosta. Vuoden Helmeksi ohjausryhmä valitsi MTK-Nurmeksen perunanostotempauksen. Kunniamaininnan saivat Pirkanmaan alueen metsänhoitoyhdistykset,

MTK-Pielavesi ja MTK-Vehmaa. Kiertopalkinto ja kunniamaininnat luovutettiin Intohimon vuoden avajaisten juhlagaalassa Sotkamossa 24.1.2014.

Joulukuussa 2013 yhdistyksille tehtiin palautekysely Yhdistysten vuodesta. Kysely lähetettiin noin 800 henkilölle. Vastaajina olivat tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit sekä metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtajat. Vastausprosentti oli alhainen, vain 17 %. Kyselyyn vastanneista lähes 70 % oli tyytyväinen tai erittäin tyytyväinen Yhdistysten vuoteen. Kyselyn mukaan enemmän tapahtumia jäsenilleen oli järjestänyt yli 50 % yhdistyksistä, tehostettu yhteydenpito kuntapäätätjiin lisääntyi yli 60 % ja yhdistyksen vaikuttavuus paikallisella tasolla nousi yli 30 %. Jokainen jäsen kohdattiin ainostaan yli 35 %:ssa yhdistyksiä. Palautteessa toivottiin myös MTK:n luottamus- ja toimihenkilöiden jalkautumista yhdistysten tilaisuuksiin, vuorovaikutusta ja keskustelua sekä yhdessä tekemistä.

Oikeusturva ja lainsäädäntö

MTK antoi kertomusvuonna lukuisia lausuntoja, muun muassa lausunnon lakiin kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa vaaditut ja saadut soveltamisalueen rajaukset. Samoin eläinsuojelulain ja rikoslain rangaistussäännösten kumulatiivisuuteen ja epäselvyyteen kiinnitettiin huomiota.

Kuntarakennelain vaikutukset palvelujen saatuuteen herättivät huolta. Pitkään ja monella tavalla toimien saatiin varmistettua, että rehu-lain ankara vastuu säilyy rehun myyjällä eikä vastuuta virheellisestä rehusta siirretä tuottajille, kuten ministeriössä oli kaavailtu.

MTK vaikutti jatkuvasti niin lausuntojen, median sekä eri kirjoitusten kautta vesihuoltolain ”pakkoliitäntä”säännöksen poistamiseksi, mikä asia ratkennee vasta perustuslakivaliokunnassa.

Lainkäyttö- ja suosituksia antavissa elimissä (kuten vakuutusosikeudessa, markkinaosikeudessa, liiketapalautakunnassa ja kuluttajariitalautakunnassa kuin myös Lähivakuutuksen vahinko- ja vastuulautakunnassa) mukana olemalla tuotiin asiantuntemuksen kautta esiin maataloustuottajien näkökulma.

Jäsenneuvonta on osaksi siirtynyt puheluiden ohella sähköpostiin, mitä kautta palveltiin jäseniä heidän lainopillisissa kysymyksissään sekä neuvomalla, lausuntoja antamalla että myös valituskirjelmia tekemällä.

Viestintä

Viestinnän voimaa

Avaintavoitteet

1. Tuemme järjestön markkinavaikuttamista aktiivisella kuluttajatyöllä
2. Kehitämme järjestön sisäistä viestintää sekä jäsenviestintää osana Yhdistysten vuoden toimenpiteitä
3. Kehitämme MTK:n verkkoviestintää

Järjestön markkinavaikuttamisen tukeminen aktiivisella kuluttajatyöllä

MTK:n kuluttajatyön suunnittelusta vastaa järjestön kuluttajatyöryhmä. Viestintä toteutti järjestön kuluttajatyöryhmän hyväksymää toimintasuunnitelmaa yhteistyössä muiden linjojen ja ryhmien, jäsenliittojen ja yhdistysten sekä eri sidosryhmien kanssa.

Kuluttajaviestinnän pääteemat olivat kotimaisten luonnonvaratuotteiden alkuperä ja vastuullisuus. Viestinnässä toimimme koko vuoden ajan esille luonnonvaratuotteiden kotimaisuus- ja vastuullisuusmerkinnät, kotimaisen maa- ja metsätalouden vastuullisuusedut sekä alkutuotannon alhaisen osuuden lopputuotteen hinnasta. Pyrimme viestinnässä aktiivisesti yhteistyöhön sidosryhmiemme kanssa.

Toimintavuonna kuluttajatyön erityisenä kohderyhmänä olivat kuntapäätäjät, joita MTK:n yhdistykset ja metsänhoitoyhdistykset tapasivat kertoakseen maaseudun elinkeinojen aluetaloudellisesta merkityksestä sekä lisätäkseen kotimaisten, lähellä tuotettujen

luonnonvaratuotteiden ja palvelujen osuutta julkisissa hankinnoissa. Tuotimme yhdessä muiden linjojen ja ryhmien asiantuntijoiden kanssa liitoille ja yhdistyksille ohjeita ja materiaalia kuntapäätäjätapaamisissa ja muita yhdistysten vuoden tapahtumia varten.

Julkaisimme helmikuun alussa laajan tutkimuksen suomalaisten arvoista ja asenteista maataloutta ja ruuantuotantoa kohtaan. Tutkimus toteutettiin yhteistyössä Ajatuspaja e2:n ja Maaseudun Sivistysliiton kanssa. Tutkimuksen julkistamistilaisuuteen osallistui hieman vajaa sata median ja elintarvikealan sidosryhmien edustajaa. Tilaisuuden yhteydessä järjestettyyn paneelikeskusteluun osallistuivat Keskustan Kimmo Tiilikainen, Vihreiden Oras Tynkkynen, PTY:n Kari Luoto sekä MTK:n Juha Marttila. Tutkimus sai laajasti näkyvyyttä mediassa.

Järjestimme elokuussa kolmatta kertaa kotimaisen ruuan suur tapahtuma Herkkujen Suomen. Tapahtuma järjestettiin yhdessä olutjuhla Syystoberin kanssa. Herkkujen Suomeen osallistui kahden ja puolen päivän aikana kaikkiaan yli 65 000 kävijää. Tapahtuman yhteydessä järjestämämme ammattilaistapahtumaan osallistui pitkälle toistasataa kauppojen,

ravintoloiden ja julkisten ruokapalveluiden sisäänostajaa. Tapahtuma sai myös näkyvyyttä mediassa.

Osallistuimme Puumarkkinat.fi -palvelun lanseeraukseen viestimällä palvelusta metsäalan toimijoille sekä kuluttajille. Viestintä- ja markkinointitoimet tukivat hyvin palvelun käyttöönottoa. Palvelun käyttö kasvoi nopeasti vuoden 2013 aikana.

Järjestimme yhdessä Metsänhoitoyhdistysten kanssa valtakunnallisen Joulukuusigeokätköilyn, jolla muistutettiin kuluttajia jokamiehen oikeuksista ja vastuullisuudesta myös joulukuusen hankinnassa. Tempaus sai hyvin mediahuomiota ympäri maan.

Osallistuimme vuoden aikana joko omalla osastolla, yhteisosastolla tai ohjelmayhteistyön kautta Educa-messuille, Lähi- ja luomuruokamesseille, Farmariin, SuomiAreenaan sekä Elma- ja Metsämessuille.

Järjestön sisäisen viestinnän sekä jäsenviestinnän kehittäminen osana yhdistysten vuoden toimenpiteitä

MTK:n uudistettu järjestölehti Mainio ilmestyi neljä kertaa. Lehden painosmäärä oli 65 000 kpl. Lehti jaettiin kaikkiin jäsentalouksiin. Lehden näytenumero oli tehty kesäkuussa 2012.

Lehdessä oli laajoja juttuja ajankohtaisista aiheista, jotka käsittelivät järjestötoimintaa sekä maa- ja metsätaloutta ja maaseutuyrittäjyyttä: Yhdistysten vuosi, MTK:n järjestöuudistus, EU:n maatalouspolitiikkauudistus, metsälakien uudistaminen, vaikuttaminen päätöksentekoon Brysselissä. Lehdessä esiteltiin erilaisia yrityksiä, julkaistiin pikku uutisia tapahtumista kentällä ja keskusliitossa, esiteltiin jäsenetuja. Kevennyksenä oli ristikko jokaisessa numerossa.

Jokaisen numeron välissä oli MTK-liittojen omia alueensa jäsenille jakamia 4-sivuisia liitteitä. Metsäjäsenille tehtiin omia liitteitä.

Yhteistyökumppanina lehden valmistuksessa oli Otavamedia. Lehti painettiin PunaMustan painossa Joensuussa. Lehdestä saatiin myönteistä lukijapalautetta.

Otimme käyttöön luottamus- ja toimihenkilöillemme suunnatun MTK-Viesti uutiskirjeen. Sähköpostikirjeessä kerroimme

ajankohtaisista edunvalvonnan ja järjestötoiminnan asioista. Uutiskirje ilmestyi toimintavuonna kaikkiaan 11 kertaa.

Metsänomistajaorganisaation toimi- ja luottamushenkilöille suunnattu Metsä-uutiset-uutiskirje ilmestyi 8 kertaa. Uutiskirje informoi jäsenliittoja ja metsänhoitoyhdistyksiä MTK:n metsäedunvalvonnasta.

MTK:n järjestöuudistuksen valmisteluvaiheista tiedotimme keskusliiton ja liittojen toimi- ja luottamushenkilöille suunnatulla MTK:n metsänomistajajärjestön uudistuksen uutiskirjeellä, joka ilmestyi 3 kertaa.

Avasimme Salkku-intranetiin edunvalvonnan kalenterin, jonka tarkoitus on informoida MTK:n toimihenkilöitä tulevista valtakunnan tason tapahtumista. Kalenteriin päivitetään keskeiset edunvalvonnan ja järjestötoiminnan tapahtumat. Kalenterisivuilta löytyvät myös MTK:lle annettujen lausuntopyyntöjen aikataulut sekä linkki annettuihin lausuntoihin.

MTK:n verkkoviestinnän kehittäminen

Laajensimme vuoden aikana MTK:n verkkosivuja ja erityisesti sen jäsenille suunnattua Reppu-osiota. Avasimme oman osion Yhdistysten teemavuotta varten. Sinne vietiin muun muassa erilaista tukimateriaalia yhdistyksille, tietoa teemavuoden tapahtumista sekä onnistuneita yhdistystoiminnan esimerkkejä.

Lisäsimme MTK:n lausunnot verkkosivuille loka-kuusta 2013 alkaen. Vanhempia lausuntoja on tarkoitus viedä sivustolle vuoden 2014 aikana.

Kokosimme koululaisille suunnatun aineiston yhteen paikkaan sivuillamme. Maatilan Antimet -esitteen lisäksi sivuilta löytyy tehtävämateriaaleja, videoita ja linkkejä yhteistyökumppaneidemme tuottamaan materiaaliin.

Tuotimme toimintavuoden aikana yhteistyökumppanien kanssa jäsentemme elinkeinoja esittelevää videomateriaalia verkkoon. Jäseniämme varten tuotimme videomateriaalia työhyvinvoinnista ja työssä jaksamisesta.

Viestimme asioistamme aktiivisesti Facebookin ja Twitterin kautta. Teimme jäsenverkko Reppuun ohjeet Twitterin käytöstä ja rohkaisimme toimihenkilöitämme palvelun käyttöön. Puheenjohtaja Juha Marttila sekä muutama MTK:n toimihenkilö avasi Twitter-tilin vuonna 2013.

Muu keskeinen toiminta

Viestimme EU:n rahoituskehyksestä ja maatalousuudistuksesta medialle lehdistötiedottein, media-taustoituksin sekä sosiaalisen median kautta.

EU:n rahoituskehysviestinnässä MTK:n kannat nousivat näkyvästi esille mediassa ja niihin viitattiin useissa yhteyksissä.

EU:n maatalousuudistukseen liittyvän viestinnän tavoitteena oli saada uudistukseen liittyvät tavoitteemme median, päättäjien ja jäsentemme tietoon oikea-aikaisesti. Järjestön näkemykset nousivatkin maatalousuudistuksen viestinnässä hyvin esille.

Osallistuimme aktiivisesti Euroopan Metsäviikon kokouksen (Rovaniemi 9.-13.12) järjestelyihin ja viestintään. Suomalaista yksityismetsätaloutta tuotiin esille 400-päiselle kokousvierasjoukolle mm. videon, valokuvanäyttelyn, retkeilyjen ja infotilaisuuden avulla.

Toteutimme yhteistyössä keskusliiton linjojen ja ryhmien kanssa Kuntapäätätä – Sinulla on valtaa -oppaan ja -teemasivut mtk.fi/kuntapaata-taja. Oppaan sisältönä olivat vihreiden elinkeinojen näkemykset kuntien julkisiin hankintoihin ja maankäyttöön. MTK-yhdistykset ja metsänhoitoyhdistykset jakoivat opasta kuntiin osana yhdistysten vuoden toimintaa. Opasta jaettiin myös sidosryhmille, maakuntien liitoille ja poliittisille päättäjille.

Puumarkkinat.fi
PUUKAUPAN MARKKINAPAikka

Koulutus

Oppia luonnonvara-alalle

Avaintavoitteet

1. Kehitämme järjestökoulutuksen tuotteita
2. Kehitämme MTK:n verkko-opistoa
3. Vaikutamme koulutuspolitiikkaan vihreiden elinkeinojen näkökulmasta

Järjestökoulutuksen tuotteiden kehittäminen

Uudistimme järjestökoulutuksen kurssit kokonaisuudessaan ja kokosimme ne koulutuskatalogiin, jossa kuvataan kunkin kurssin tavoite, sisältö ja muut koulutuksen tiedot. Järjestökoulutuksen koulutukset koostuvat peruskoulutuksesta, toiminnan kehittämisestä sekä ajankohtaisista teemaseminaareista. Lisäsimme ajankohtaisten teemaseminaarien tarjontaan miniseminaarit biologian ja maantiedon opettajille sekä eläinlääketieteen opiskelijoille.

Uudistimme järjestökoulutuksen koulutusprosesseja entistä suunnitelmallisemmaksi niin, että koulutuspäivät ovat tiedossa vähintään puoli vuotta ennen tilaisuuden alkamista. Maakunnissa järjestettävälle koulutukselle loimme uuden koulutuksen varauskalenterin, josta MT-liitot voivat käydä varaamassa koulutuksen tarjolla olevista koulutuspäivistä.

Uudistimme myös koulutuksissa käytettävät koulutuskansiot varmistaen, että raaka-aineet ovat PEFC-sertifioitua pohjoisista metsistä olevaa alkuperää. Koulutuskansioiden käytettyä lisäsimme suunnittelemaan kolme erilaista työkalua kansioihin: innostava yhdistystoiminta,

puheenjohtajan ja sihteerin tehtävät sekä traktorijumppa. Otimme käyttöön uusia työkaluja kuten asiantuntijoiden haastatteluja ja videoluentoja.

Onnistuimme ylittämään koulutuksen määrälliset tavoitteet, sillä yhdistysten teemavuoden aikana toteutettiin lukuisia yhdistysvalmennuksia eri puolilla Suomea. Kehitimme alueasiamiesten avuksi yhdistysten valmennuskonseptin.

Osallistuimme järjestöuudistuksen valmisteluun suunnitteleamalla Metsänomistajaliittojen toimihenkilöiden muutosvalmennusohjelman.

MTK:n verkko-opiston kehittäminen

Uudistimme MTK 1 Toimijana järjestössä -verkkokurssin sisällön. Otimme käyttöön uusia työkaluja, kuten videohaastatteluja ja asiantuntijaluentoja nauhoitteita. Kurssi muutettiin viikoittain eteneväksi kokonaisuudeksi, jossa opiskelijat perehtyivät MTK-perusteisiin kahden kuukauden ajan. Verkkokurssi toteutettiin syksyllä 2013.

MTK:n verkko-opistoa hyödynnettiin myös Yhdistysten vuoden tilaisuuksissa, jossa oli

käytössä vuorovaikutteinen sosiaalinen seinä. Koulutuksissa tuotettu materiaali julkaistiin verkko-opistossa.

Vaikuttaminen koulutuspolitiikkaan vihreiden elinkeinojen näkökulmasta

Koulutuspolitiikan eri sektoreilla oli vuonna 2013 monia merkittäviä uudistuksia, joissa olimme mukana vaikuttamassa työryhmissä, puheenvuoron pitäjänä, tapaamisissa ja lausunnon antajina. Näitä olivat muun muassa perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulun uudistamisprosessit sekä yliopistojen erikoistumisopintojen uudistaminen.

Ammattikoulutuksen tutkintojärjestelmää uudistavassa työryhmässä saimme vaikutettua, että uudistettavaa lakia ammatillista koulutuksesta tarkennettiin mainitsemalla myös yrittäjyyden edistäminen koulutuksen tarkoituksena. Huolehdimme, että tutkintojen tasokuvauksien määritelmässä huomioidaan luonnonvara-alojen työlle tyypillinen itsenäisenä yrittäjänä toimiminen.

Varmistimme, että olemme mukana ammattikoulutuksen rahoitusta ja näyttötutkintojärjestelmän kehittämistä koskevissa työryhmissä. Vaikutimme, että näyttötutkintojärjestelmän kehittämisessä otetaan huomioon luonnonvara-alojen työlle ominaiset pitkäkestoiset työprosessit. Varmistimme maahanmuuton koulutuksen kehittämisen johtoryhmässä, että tukimateriaalia tuotetaan myös maahanmuuttajia palkkaavien maatalousyrittäjien tueksi.

Otimme kantaa maatalousalan ammattikoulutuksen oppimistulosten arviointiin ja puolustimme opetusmaatiloja ja -metsiä työelämälähtöisinä oppimisympäristöinä. Kannustimme laadukkaaseen työssäoppimiseen osallistumalla yhteistyössä maaseutuopistojen ja MT-liittojen kanssa maatalousalan työssäoppimispaikkojen palkitsemiseen. Kannustimme myös taitavia eläintenhoitajia palkitsemalla Ammattitaitokilpailujen SM-kilpailuissa eläintenhoitolajin voittajan.

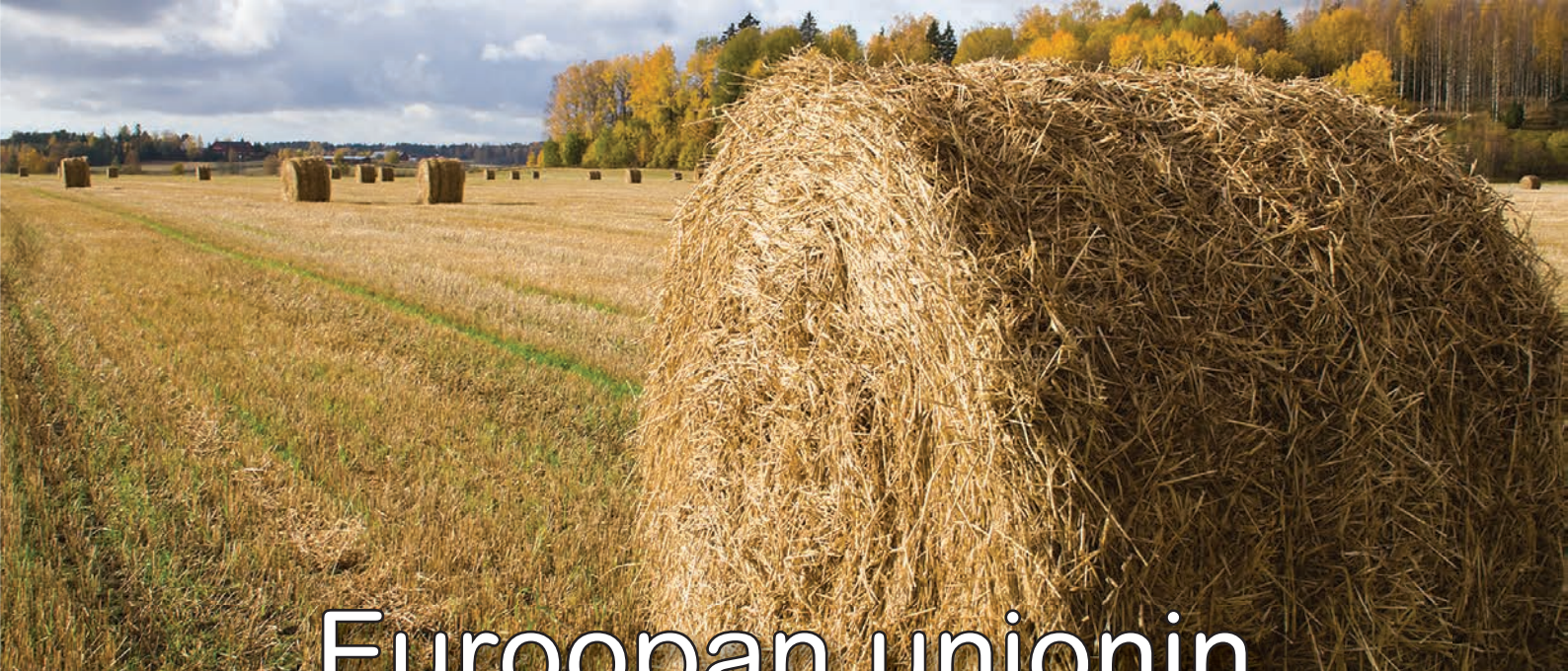
Vaikutimme kymmenessä vihreiden elinkeinojen kannalta tärkeässä tutkintotoimikunnassa vastaamalla osaltamme näiden alojen näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä tutkintotoiminnan johtamisesta ja ohjaamisesta sekä vahvistamalla tutkintosuoritusten arvioinnit ja antamalla todistukset.

Olimme neuvottelemassa uuden koulutustoimikuntakauden 2014–2016 jäsenyyksistä ja saimme puheenjohtajuuden Maatalous- ja ympäristöalan koulutustoimikuntaan, varapuheenjohtajuuden Metsätalouden koulutustoimikuntaan sekä jäsenyyden kuuteen muuhun vihreiden elinkeinojen kannalta merkittävään koulutustoimikuntaan. Koulutustoimikunnat seuraavat, arvioivat ja ennakoivat koulutuksen ja työelämässä tarvittavan osaamisen kehitystä, tekevät aloitteita alan tutkintojen kehittämiseksi sekä tekevät aloitteita korkeakouluille työelämän osaamistarpeiden huomioon ottamisesta koulutuksen sisällöllisessä kehittämisessä.

MTK Järjestökoulutus 2013

KOULUTUS	KOHDERYHMÄ	TILAISUUKSIA kpl	OSALLISTUJAT kpl
PERUSKOULUTUS			
MTK 1 Toimijana järjestössä	jäsenet/luottamushenkilöt	3	50
MTK 1 Toimijana järjestössä, verkkokurssi	jäsenet/luottamushenkilöt	1	28
MTK 2 Työkaluja vaikuttamiseen	jäsenet/luottamushenkilöt	4	59
MTK 3 Maatalouspolitiikan seminaari	jäsenet/luottamushenkilöt	2	28
Maaseutunuorten vaikuttajavalmennus	maaseutunuoret (lähijaksoa 6 pv, sis Brysselin matka)	2	38
Mhy-toimihenkilöiden perehdytys	MHY uudet toimihenkilöt	1	11
Uusien toimihenkilöiden perehdyttäminen		1	11
TOIMINNAN KEHITTÄMINEN			
Valiokuntien työnohjaus	luomu/energia/aluekehitys/ ymp	5	56
MTK kehittämisseminaarit	MTK liitot ja yhdistykset/ johtokunnat	2	30
Pj & siht päivät	jäsenet/luottamushenkilöt	2	160
Yhdistysten vuoden aloitustilaisuudet	jäsenet/luottamushenkilöt	4	688
Yhdistysvalmennukset	jäsenet/luottamushenkilöt	43	1048
Yhdistykset	jäsenet/luottamushenkilöt	1	20
AJANKOHTAISET TEEMASEMINAARIT			
AMK maatalous	opiskelijat	4	87
AMK metsätalous	opiskelijat	3	80
AMK puutarha	opiskelijat	1	45
Miniseminaari, forstit	opiskelijat	1	40
Miniseminaari, eläinlääketiede	opiskelijat	1	40
Miniseminaari, sampsä	opiskelijat	1	40
Hyvinvointi-seminaari	jäsenet/luottamushenkilöt	1	67
MUUT			
Muut	opiskelijat	2	174
Luonnonvara-alan koulutussemi- naari	rehtorit/opettajat	4	175
toimihenkilöpäivät / työpajat	MTK kehittäminen	3	213
YHTEENSÄ		92	3188

Euroopan unionin politiikka ja kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälistä toimintaa

Painopistealueet

1. EU:n maatalouspolitiikkauudistus. Kokonaisuuteen kuuluvat mm. komission asetusehdotukset EU:n suorien tukien järjestelmästä, EU:n yhteisestä markkinajärjestelmästä sekä asetusehdotus maaseudun kehittämisestä.
2. EU:n monivuotinen rahoituskehys 2014 - 2020
3. EU:n rakennepolitiikan uudistaminen
4. Kansallisten tukien jatkon valmistelu
5. Eläinten- ja kasvien terveyttä sekä siementuotantoa koskevan lainsäädännön uudistaminen EU:ssa
6. EU:n ympäristö-, ilmasto- ja energiapolitiikka sekä EU:n metsiin liittyvä päätöksenteko, kuten EU:n metsästrategian uudistaminen

Brysselin toimiston toiminta vuonna 2013

MTK:n, SLC:n ja Pellervon yhteisen Suomen maatalouden ja osuuskuntien Brysselin toimiston tehtävänä on suomalaisten maanviljelijöiden, metsänomistajien sekä maaseutuyrittäjien etujen valvominen Euroopan Unionissa. Edellisten vuosien tapaan toimisto seurasi aktiivisesti Euroopan unionin ja erityisesti sen yhteisen maatalouspolitiikan sekä muiden jäsenille tärkeiden asioiden kehitystä. Toimisto välitti säännöllisesti näihin liittyvää tietoa kotimaahan.

Asioihin vaikutettiin lukuisten tapaamisten ja tilaisuuksien muodossa. Aktiivinen toiminta EU:n maataloustuottajien ja maatalousosuuskuntien järjestössä Copa-Cogecassa, säännöllinen yhteydenpito EU:n eri toimielimiin ja muihin keskeisiin sidosryhmiin Brysselissä olivat tärkeä osa toimiston työtä myös vuonna 2013.

EU:n monivuotinen rahoituskehys 2014 - 2020

Kuten aina ennenkin, EU:n budjetista sopiminen ei tälläkään kertaa ollut helppoa. Komissio oli

antanut asiaan liittyvän esityksensä jo kesällä 2011. Tähän esitykseen sisältyi mm. maatalousbudjetin jäädyttäminen vuoden 2013 tasolle, eli maatalousvarojen reaalin pienentäminen 12 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Komission esityksessä EU:n budjetin loppusumma 7-vuotiskaudella oli runsas 1000 mrd. euroa.

Vuoden 2012 aikana budjettisopua valmisteltiin EU:n toimielimissä. Asia huipentui edellisenä vuonna, marraskuussa 2012 pidettyyn Eurooppa-neuvoston kokoukseen, jossa jäsenmaat eivät kuitenkaan päässeet sopuun asiasta. Jäsenmaiden kannat jakaantuivat tuolloin ns. nettosaajien ja nettomaksajien välillä. Jäsenmaiden välillä sopu budjettiraamista syntyi 7.-8.2.2103 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa. Runsaan vuorokauden kestäneiden neuvotteluiden jälkeen jäsenmaat hyväksyivät neuvoston puheenjohtaja Herman van Rompuyn kompromissiesityksen, jossa budjetin maksusitoumusten loppusumma vuosille 2014–2020 on noin 960 miljoonaa euroa.

Perinteiseen tapaan monet jäsenmaat vaativat ja myös saivat lopulliseen ratkaisuun omia erillistavoitteitaan. Sovitussa paketissa Britannian jäsenmaksualennus säilyi ennallaan. Alennusta EU -jäsenmaksuihinsa saivat myös Hollanti, Ruotsi, Saksa ja Tanska. Monet maat saivat niin ikään erillisrahoitusta aluepolitiikan varoista joillekin alueilleen. Maaseudun kehittämisvarat olivat ratkaisun suuri pelinappula. Maaseutuvaroja kohdennettiin lopullisessa ratkaisussa erillisten kirjekuorten muodossa yhteensä 16 jäsenmaalle. Eurooppa-neuvoston rahoitushyväkselyratkaisun yhteydessä päätettiin myös eräistä suoraan EU:n maatalouspolitiikkaan liittyvistä asioista. Tämä asia herätti ärtymystä EU:n parlamentissa, jossa muistutettiin siitä, että maatalouspolitiikasta päättäminen kuuluu neuvoston ja parlamentin yhteispäätösmenettelyn piiriin.

Eurooppa-neuvoston päätöksessä sovittiin mm. maatalousvarojen jakomallista jäsenmaiden välillä sekä varojen siirtomahdollisuudesta pilareiden välillä. Päätökseen kirjattiin myös se, että maatalouspolitiikan viherryttämiseen sisältyvä ekologisen alan vaatimus on toteutettava siten, että peltoa ei tarvitse ottaa pois tuotantokäytöstä ja että tämä ei saa aiheuttaa viljelijöille perusteettomia tulonmenetyksiä. Päätöksellä myös leikattiin EU:n maatalouspolitiikan rahoitusta lähes 5 % komission ehdottaman reaalin leikkauksen lisäksi.

Suomen erilliskysymykset EU:n rahoitushyväkselyratkaisussa liittyivät nettomaksuaseman

parantamiseen, maaseudun kehittämisvarojen turvaamiseen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen aluepolitiikan erillisrahoituksen turvaamiseen. Pääministeri Katainen oli ratkaisun synnyttyä tyytyväinen siihen, että ratkaisulla taitettiin Suomen nettomaksuosuuden kasvu. Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutuille alueilleen Suomi sai asukasta kohden 30 euron suuruisen erillisrahoituksen. Tämä on vähemmän kuin nykykaudella, mutta enemmän kuin komissio esitti. Suomen EU:lta saama aluepolitiikan rahoitus pienenee kuitenkin merkittävästi kokonaistasolla. MTK:lle tärkein kysymys rahoituskehityksessä oli kuitenkin se, että Suomi sai tulevalle kaudelle 600 miljoonan erilliskirjekuoren maaseudun kehittämisvaroihin. Tällä ratkaisulla onnistuttiin torjumaan maaseudun kehittämisvarojen leikkautumiseen liittyvät uhkakuvat, joista MTK:ssa oltiin huolissaan.

Kuten oli oletettavissa, EU:n parlamentin ei ollut helppo hyväksyä Eurooppa-neuvostossa päätettyä rahoituskehystä. Parlamentissa oltiin tyytymättömiä siihen, että neuvoston puheenjohtaja van Rompuy ei keskustellut riittävästi parlamentin kanssa prosessin ratkaisuvaiheissa. Parlamentti olisi halunnut tasoltaan suurempaa budjettia ja vaati mm. käyttämättömille varoille joustoa sekä budjetin välitarkastelumahdollisuutta. Rahoituskehyspäätöksellä oli vahva kytkentä EU:n maatalouspolitiikkauudistukseen. Parlamentti oli koko ajan kytkenyt rahoituskehityksen hyväksynnän ehdoksi sen, että myös CAP -uudistuksesta vallitsee yhteisymmärrys toimielinten välillä.

Parlamentti hyväksyi maaliskuun täysistunnonsaan tiukkasanaan vaatimuksen Eurooppa-Neuvoston hyväksymän rahoituskehityksen muutostarpeista. Tämän pohjalta käytiin kesän ja alkusyksyn aikana neuvotteluja toimielinten välillä. Parlamentti hyväksyi rahoituskehityksen lopulta vasta marraskuun täysistunnonsaan. Eurooppa-neuvostossa sovittuja rahamääriä ei muutettu, mutta parlamentti sai läpi vaatimuksiansa joustavammasta varojen siirrosta ja budjetitikehityksen tarkistuslausekkeesta.

MTK vaikutti vuoden 2014–2020 rahoituskehitykseen monella tavalla. Pidimme aktiivisesti yhteyttä Suomen hallituksen edustajiin ja kävimme keskusteluja asiasta myös komission ja parlamentin edustajien kanssa. Viestitimme tavoitteistamme myös tiedotusvälineiden kautta, joihin pidimme yhteyttä niin kotimaassa kuin Brysselissäkin. Rahoituskehitykseen vaikuttamista tapahtui erityisesti myös Copa-Cogecan kautta. MTK:n delegaatio osallistui 6.2.2013,

juuri ennen ratkaisevaa Eurooppa-Neuvoston kokousta, Copa-Cogecan järjestämään joukko-kokoukseen, jonka viestinä valtionpäämiehille oli se, että Euroopan maatalous tarvitsee vahvan budjetin.

EU:n maatalouspolitiikkauudistus

Vuoteen 2020 ulottuva EU:n maatalouspolitiikan uudistus oli vuoden 2013 ja jo parin edeltävänkin vuoden suuri asia MTK:n Brysselin toimistolle. Kertomusvuoden aikana EU:n toimielimet pääsivät poliittiseen sopimukseen uudistuksesta ja myös asiaan liittyvä lainsäädäntö saatiin valmiiksi. Avoimeksi jäivät vielä perusasetuksia täydentävät yksityiskohtaiset komission toimeenpanoasetukset, joista päätökset jäävät vuodelle 2014.

Vuoden 2013 alkukuukausina EU:n parlamentti ja ministerineuvosto muodostivat omat kantansa CAP -uudistukseen. Parlamentissa maatalousvaliokunta äänesti tammikuussa asiaan liittyvistä neljästä lausuntoluonnoksesta ja täysistunto hyväksyi parlamentin kannat maaliskuussa. Parlamentti ei ollut tyytyväinen mm. komission esityksiin maatalouspolitiikan viherryttämisestä. Suomen osalta parlamentti poisti mm. kolmen kasvin vaatimuksen 62. leveyspiirin pohjoispuolisille alueille sekä myös komission ehdottaman turvemaiden kyntökieltovaatimuksen. Ministerineuvosto muodosti oman kantansa CAP -uudistukseen maaliskuun loppupuolella. Seuraavana vaiheena uudistuksessa oli ns. trilogivaihe eli toimielinten väliset neuvottelut lopullisen yhteisymmärryksen saamiseksi.

Kevään ja alkukesän aikana asiasta käytiin useita kymmeniä trilogi -neuvotteluja. Neuvotteluvaihe huipentui 24.-25. kesäkuuta Luxembourgin pidettyyn maatalousneuvoston kokoukseen ja vielä seuraavana päivänä Brysselissä jatkuneisiin neuvotteluihin. Toimielinten välinen valtataistelu oli selvästi havaittavissa. Iltapäivällä 26.6. maatalousvaliokunnan kokouksessa CAP -raportöörit, maatalousvaliokunnan puheenjohtaja De Castro, neuvoston puheenjohtaja, Irlannin maatalousministeri Coveney sekä maatalouskomissaari Ciolos raportoivat tilanteesta. Kaikki totesivat, että poliittinen sopu CAP -paketista on saavutettu, mutta erityisesti parlamentin maatalousvaliokunnan puheenjohtaja De Castro korosti sitä, että parlamentti ei ole vielä hyväksynyt koko pakettia. Avoimeksi jäivät CAP -tuelle asetettava yläraja ja päätökset tuen degressiivisyydestä, varojen siirto pilareiden välillä sekä varojen jako jäsenmaiden välillä.

EU:n toimielimet pääsivät sopuun avoimeksi jääneistä asioista syyskuussa. CAP -tuen yläraja koskevan kiistan lopputulos oli se, että tilakohtaista yli 150 000 euron tukea leikataan 5 %. Erityisesti Saksa ei hyväksynyt komission ehdottamia tiukempia leikkauksia. Syksyn aikana uuden maatalouspolitiikan lainsäädäntö käännettiin ja oikoluettiin. Parlamentti hyväksyi lainsäädäntöpakettin marraskuussa ja lopullinen hyväksyntä tapahtui maatalousneuvostossa joulukuussa.

MTK seurasi tiiviisti CAP -uudistuksen etene mistä koko prosessin ajan. Kertomusvuonna MTK piti yhteyttä erityisesti parlamenttiin, mutta järjestön kantoja tuotiin esille myös lukuisissa tapaamisissa komission edustajien kanssa. Myös yhteistyö Suomen hallituksen kanssa jatkui tiiviinä. CAP -vaikuttamista tehtiin myös COPAn kautta. MTK osallistui Luxembourgin kesäkuussa ratkaisevan ministerineuvoston yhteydessä COPAn järjestämään positiiviseen mielenilmaukseen. Ministerineuvoston kokoukseen osallistujille jaettiin eurooppalaista ruokaa sisältäviä kasseja, joihin MTK järjestämänä sisältyi myös suomalaisia ruustuotteita. Luxembourgin paikalla oli Brysselin toimiston edustajin lisäksi myös MTK:n puheenjohtaja Marttila. Brysselin toimisto taustoitti suomalaisia kirjeenvaihtajia CAP -uudistukseen liittyvistä tavoitteistaan useita kertoja kertomusvuoden aikana.

Kansallisten tukien jatkon valmistelu

Vuoden 2013 suuria asiakysymyksiä Brysselin toimistolle EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen lisäksi olivat Etelä-Suomen kansallisen tukiohjelman jatkuminen vuoden 2013 jälkeen sekä pohjoisen tuen järjestelmän uudistamiseen liittyvät valmistelut. Suomen liittymissopimuksen artiklaan 141 perustuva kiistanalainen Etelä-Suomen tukijärjestä oli päättymässä vuoden 2013 lopussa. Komission näkemyksen mukaan artiklaan 141 perustuva tuki oli määräaikainen siirtymäkauden järjestely. Hallitusohjelmassaan Kataisen hallitus oli sitoutunut neuvottelemaan tuen jatkumisesta vuoden 2013 jälkeen.

MTK piti 141 -tuen jatkamista johdonmukaisesti esillä tapaamisissaan komission edustajien kanssa. Kertomusvuoden aikana asia oli esillä Brysselissä lukuisissa virkamiestapaamisissa ja myös keskusteluissa komissaari Cioloksen kabinetin tasolla. Erityisen vahvasti asia oli esillä komission maatalouspääosaston pääjohtaja Jerzy Plewan Suomen vierailulla heinäkuussa. Komission linja artiklaan 141 perustuvan tuen jatkamiselle oli kuitenkin tiukka. Komissio

perusteli asiaa juridisilla syillä ja toi esille tuen mahdollisen takaisinperinnän, mikäli artiklaa 141 kuitenkin sovellettaisiin. Suomen hallitus ja komissio löysivät ratkaisun asiaan EU:n CAP-uudistukseen liittyvästä ns. siirtymäkauden säädöksestä. Siirtymäkauden asetuksen tarkoitus on turvata maatalouspolitiikan jatkuminen vuonna 2014, koska uudistuksen toimeenpano oli viivästynyt vuoteen 2015.

EU:n parlamentti hyväksyi siirtymäkauden asetukseen MEP Petri Sarvamaan tekemän muutosesityksen, jonka pohjalta Suomi voi jatkaa alenevien kansallisten maataloustukien jatkamista kasvihuone ja sika- ja siipikarjasektorilla vuoteen 2020 saakka. Etelä-Suomen maidon- ja naudanlihatuotannon, lammas- ja vuohitalouden sekä tärkkelysperunan ja avomaanvihannesten kansallista tukea ei makseta enää vuoden 2014 jälkeen vaan nämä korvataan vuodesta 2015 alkaen CAP:n tuotantoon sidotuilla tuilla. Vuonna 2014 Suomi voi maksaa Etelä-Suomen kansallisia tukia vuoden 2013 tasoisena. Sarvamaan muutosesityksestä syntynyt artiklan 141 -korvannut muutosesitys tunnettiin aluksi artiklana 149, mutta lopullisessa asetuksessa kyseinen pykälä hioutui artiklaksi 214a.

Suomen esitykseen Etelä-Suomen tuen jatkamisesta vuoden 2013 jälkeen sisältyi tuotantoon sidottujen tukien lisäksi myös investointitukia ja nuorten viljelijöiden tukea koskevia ehdotuksia sekä ehdotus mahdollisuudesta jatkaa viljelijöiden luopumistukijärjestelmää vuoden 2014 jälkeen. Lisäksi merkittäväksi neuvottelukysymykseksi muodostui se, kuinka paljon Suomi voi maksaa CAP -tukea tuotantoon sidottuna. Asiakokonaisuudesta sopiminen huipentui 21. marraskuuta ministeri Koskisen ja komissaari Cioloksen välillä käytyihin neuvotteluihin Brysselissä. Neuvotteluissa saavutetun poliittisen sopimuksen mukaisesti Suomi sai mm. mahdollisuuden jatkaa viljelijöiden luopumiseläkejärjestelmää vuoteen 2018 saakka.

Ennen ratkaisevia neuvotteluja, 13.11. MTK:n viljelijädelegaatio vieraili Brysselissä vauhdittamassa neuvotteluja. Delegaatioon kuuluivat valtuuskunnan puheenjohtaja Lunttila, puheenjohtaja Marttila sekä eteläisten liittojen puheenjohtajia. Viljelijädelegaatio tapasi maatalouskomissaarin kabinettipäällikkö Häuslerin sekä komission varapuheenjohtaja Olli Rehnin. Viljelijät vetosivat komissioon mm. varhaiseläkejärjestelmän jatkamisen puolesta sekä riittävän suuren tuotantoon sidotun tuen mahdollisuudesta. Kesällä asiaan liittyen Brysselissä vieraili myös maitosektorin lähetystö, joiden erityisenä

viestinä komissiolle oli se, että maidon tuotantoon sidottua tukea pitää olla mahdollista maksaa tuotannon mukaan eikä pelkästään eläinmäärän mukaan. Kansallisten tukien osalta Brysselin toimisto seurasi kertomusvuonna myös pohjoisen tuen järjestelmän uudistamiseen liittyvää valmistelutyötä. Asian käsittely jatkuu vuonna 2014. Merkittävin kysymys asiassa koskee maidontuotannon rajoitteita pohjoisella alueella.

Eläinten- ja kasvien terveyttä sekä siementuotantoa koskevan lainsäädännön uudistaminen EU:ssa

Komissio julkaisi vuoden 2013 keväällä jo kauan valmistellun suuren lakipaketin koskien eläinten ja kasvin terveyttä, elintarvikeketjun virallisia valvontoja ja siemeniä sekä lisäysaineistoja. Yksi tärkeimmistä lähtökohdista pitkään odotetulle uudistukselle on ollut yksinkertaistamisen tarve. Elintarvikeketjua koskeva EU-säännöstö muodostuu tällä hetkellä lähes 70 säädöksestä ja tällä uudistuksella säädösten määrä on tarkoitus vähentää viiteen. Uudistuksen avulla onkin tarkoitus mm. vähentää toimijoille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta ja yksinkertaistaa sääntely-ympäristöä. Tuottajien huoli on kuitenkin muun muassa tarkastusmaksuissa ja esitys voi mahdollisesti lisätä tarkastuskäyntien määrää. Lakipakettia käsiteltiin kertomusvuoden aikana parlamentissa sekä neuvoston työryhmissä. Vuoden 2014 huhtikuulle saakka istuva parlamentti ei ehdi saada asiaa valmiiksi kautensa aikana.

MTK on esittänyt, että nykyiset valvontasäädökset eläinrekisterin perusteella maksettaviin tukiin eivät ole suhteessa todettuihin rikkeisiin ja että tätä pitäisi uudistuksen yhteydessä muuttaa. Brysselin toimisto on myös keskustellut komission kanssa tuotantoeläinten hyvinvoinnin perusehdoista ja tuonut esille sen, että eläinten hyvinvointisopimukset ovat oleellinen osa tuotantoeläinten hyvinvoinnin kehittämistä Suomessa.

EU:n luomusasetuksen uudistamisvalmistelu siirtyy vuodelle 2014. Kasvava kysyntä ja kasva tuotanto asettaa uusia vaatimuksia luomusasetukseen ja komissio on vuoden aikana teettänyt arvion nykyisen asetuksen muutostarpeista. Brysselin toimisto on käynyt asiasta keskusteluja komission virkamiesten kanssa.

EU:n ympäristö-, ilmasto- ja energiapolitiikka sekä EU:n metsiin liittyvä päätöksenteko, kuten EU:n metsästrategian uudistaminen

Brysselin toimisto seurasi kertomusvuonna myös EU:n ympäristöasioita, EU:n ilmasto- ja energiapolitiikkaan liittyvän ns. 2030 -paketin valmistelua sekä EU:n metsästrategian uudistamista. Brysselin toimisto tiivistä suunnitellusti yhteyksiään komission ympäristöpääosaston kanssa. Ympäristöpääosaston virkamiehiä tavattiin lukuisia kertoja vuoden aikana. Esillä olivat erityisesti mm. nitraattikysymykset. MTK:n puheenjohtajalle järjestettiin tapaaminen myös ympäristökomissaarin kabinettiin.

Metsäasioissa keskeisimmät asiat kertomusvuonna olivat komission valmistelemat ehdotukset kiinteän biomassan kestävyyskriteereistä sekä EU:n metsästrategian uudistaminen. Komissio antoi 20. syyskuuta uuden EU:n metsästrategia, jolla korvattiin edellinen, vuoden 1998 metsästrategia. Komissiossa valmisteltu lakiesitys kiinteän biomassan kestävyyskriteereistä pysähtyi lausuntokierrosvaiheeseen. MTK:n asiantuntijat ja Brysselin toimisto toivat aktiivisesti esille järjestön kantoja näiden asioiden valmistelun yhteydessä eri tahoilla.

Muut keskeiset asiat

Maitoasiat olivat EU:ssa vahvasti esillä kertomusvuonna. Edellisenä vuonna hyväksytty ns. maitopaketti oli edennyt toimeenpanovaiheeseen jäsenmaissa. EU:n parlamentti oli ehdottanut alalle toimenpiteitä, jotka pitäisivät yllä vakautta maitosektorilla. Komissio lupasi silloin tehdä arvion ehdotuksesta. Arviota käsiteltiin syyskuussa komission järjestämässä maitokonferenssissa, johon os. Arvion laati Ernst & Youngin johtama tutkijaryhmä, joka totesi että järjestelytoimenpiteitä on vaikea toteuttaa käytännössä ja he katsoivat että maitopaketin toimenpiteet pitäisi toteuttaa. Arviossa todettiin myös että kiintiöjärjestelmän päädyttyä vuonna 2015 pitää erityisesti katsoa mitä epäsuotuisilla alueilla tapahtuu ja että näille alueille tarvitaan myös erityistoimenpiteitä.

EU:n parlamentti käsitteli kertomusvuoden aikana myös oma-aloitemietinnön, jonka keskiössä oli maidontuotanto epäsuotuisilla alueilla. Komissio tulee ensi vuonna esittämään raportin maitopaketista ja mahdollisista uusista toimenpiteistä. Komissio esitti syksyllä että maitomarkkinoiden kehitystä tulisi tarkemmin seurata ja tämä voisi tapahtua erityisen maitomarkkinaseurantaelimen kautta.

Sian-, siipikarja- ja lammaslihalle linjattiin joulukuussa komission ja jäsenmaiden kesken alkuperämaamerkintä kriteerit. Alkuperämerkintälinjaukset EU:ssa oli tehty ennen hevosliha-skandaalia, joka sai kuluttajat kyseenalaistamaan lihaketjun uskottavuutta. Komission esitystä oli valmisteltu vaikutusarviointilla, jossa eri vaihtoehtojen hyödyt ja haitat oli tarkasteltu kuluttajien, tuottajien ja jalostajien kannalta. Sianlihan merkitseminen oli päätöksessä vaikein. Alkuperämaamerkinnässä tulisi ilmetä missä kyseinen eläin on syntynyt, kasvanut ja teurastettu. Vuonna 2014 komissio tekee esityksen siitä miten maitotuotteiden alkuperämaamerkintä hoidetaan.

Copa-Cogeca teetti alkuvuodesta selvityksen siitä miten elintarvikeketju toimii eri jäsenmaissa. Tutkimuksen lopputulos oli että väärinkäytöksiä on yleisiä kaikissa jäsenmaissa. Alkutuotannon osalta todetaan myös että yleinen käsitys on että väärinkäytökset ovat lisääntyneet. Alkutuotannon menettää vuosittain selvityksen mukaan vähintään 11 miljardia euroa. Copa-Cogeca jatkoi vuoden aikana keskustelua elintarvikeketjun kanssa siitä miten ketjun toimivuutta voidaan yhdessä parantaa. Copa-Cogecan linjaus on että ketjun toimivuutta ei voida yksinään parantaa vapaaehtoisilla käytännöillä. Järjestö katsoo että tarvitaan myös säädöksiä jonka kautta voidaan ryhtyä toimenpiteisiin jos väärinkäytöksiä tapahtuu.

Sianruhon teurastustarkastuskäytäntöjen muuttamista käsiteltiin komission ehdotuksen pohjalta parlamentissa. Komission ehdotus lähti siitä että tarkastuksia tehdään enemmän riskiarviointilla ja tarkastuskäytäntöjä muutetaan nykyaikaisempiin. Parlamentin ympäristö, kansanterveys ja elintarviketurvallisuus valiokunta ei voinut esitystä hyväksyä. Komission sai kuitenkin määräenemmistön taakseen EU-parlamentin täysistunnossa. Suurin osa Suomen parlamentaarikoista tuki komission esitystä.

Alkuvuoden puheenjohtajamaa Irlanti järjesti keväällä konferenssin eläinten kuljetuksista. Konferenssin loppupäätelmissä todettiin että nykyisen asetuksen täytäntöönpanoon pitää panostaa. Niin myös koulutukseen ja oppaita on laadittu hyvistä kuljetus käytännöistä. Teknologiasta ja innovaatiosta voi olla hyötyä lainsäädännön toimeenpanossa. Komissio toteaa myös että uutta eläinten hyvinvointia kuljetuksen aikana koskevaa lainsäädäntöä ei ole valmis-teilla, vaan toimeenpano on etusijalla.

Vuoden vaihteessa päättyi sikojen hyvinvoinnin vähimmäisvaatimuksia koskevan direktiivin siirtymäaika. Ongelmia direktiivin

vaatimusten noudattamisessa todettiin Ranskassa, Belgiassa, Saksassa, Italiassa, Hollannissa, Espanjassa ja Irlannissa. Komissio on näille jäsenmaille esittänyt varoituksen ja esittäneet että he käynnistävät rikkomusmenettelyn niitä jäsenmaita vastaan, jotka eivät direktiiviä noudata. Kyseisten maiden tuottajajärjestöjen edustajat ovat esittäneet että he tulevat täyttämään sikadirektiivin vaatimuksia vuodesta 2014.

Toiminta EU:n tuottajajärjestö COPAssa vuonna 2013

MTK osallistui aiempien vuosien tapaan aktiivisesti EU:n tuottajajärjestön Copan toimintaan. Copa edustaa 13 miljoonaa EU:n maanviljelijäperhettä ja on heidän äänitorvensa EU:ssa. Copan kanssa yhdessä toimii EU:n maatalousosuuskuntien järjestö Cogeca, joka edustaa 38 000 osuuskuntaa. Suomesta Copan jäseniä ovat MTK ja ruotsinkielinen tuottajajärjestö SLC. Cogecassa jäsenenä on Pellervo-Seura. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila toimi kertomusvuoden loppupuolelle saakka yhtenä Copan varapuheenjohtajana. Syyskuussa pidetyssä vaalissa Copan puheenjohtajaksi valittiin hollantilainen Albert Jan Maat. Muut Copan varapuheenjohtajat tulevat Ranskasta, Puolasta, Espanjasta, Unkarista ja Latviasta. Nykyisen puheenjohtajiston kausi päättyy vuonna 2015.

Copa-Cogecalla on yhteinen sihteeristö Brysselissä, jonka johtajana on pääsihteeriksi Pekka Pesonen. Copa-Cogecan sihteeristössä on kaikkiaan noin 50 työntekijää, joista yli 20 on eri sektoreiden asiantuntijoita. Järjestö toimii seitsemällä kielellä. Copassa on täysjäseninä yli 60 viljelijäjärjestöä EU:n jäsenmaista. Lisäksi Copassa on liitännäisjäseniä myös EU:n ulkopuolisista Euroopan maista. Toiminta rahoitetaan käytännössä kokonaan jäsenmaksuilla.

COPAn johtokunta kokoontui kertomusvuonna kuusi kertaa. Johtokunnan kokouksia valmisteli kuukausittain kokoontuva politiikan koordinaatiokomitea (POCC), jonka kokouksiin Brysselin toimisto ja MTK:n keskusliiton kansainvälisten asioiden koordinaattori osallistui. Merkittävin osa Copan toiminnasta tapahtui Copa-Cogecan yhteisissä työryhmissä. Pääsääntöisesti edustajat tuotekohtaisesti tai niin sanottuihin horisontaalisiin työryhmiin tulivat kotimaasta, mutta usein myös Brysselin toimisto osallistui työryhmien työhön. Monet Copa-Cogecan työryhmien kokouksista pidetään yleensä komission neuvoo-antavien työryhmien kokousten

yhteydessä, jolloin edustajat voivat osallistua molempiin kokouksiin. MTK:n metsäjohtaja Juha Hakkarainen toimi kertomusvuonna komission neuvoo-antavan metsä- ja korkkikomitean puheenjohtajana ja MTK:n vilja-asiamies Max Schulman Copa-Cogecan viljatyöryhmän puheenjohtajana.

Keskeisimmät edunvalvonta-asiat Copa-Cogecassa vuonna 2013 olivat EU:n rahoituskehys, CAP uudistus, ruokaketjun parempi toimivuus EU:ssa, kauppapolitiikka sekä ympäristökysymykset. Copa-Cogecan johto tapasi säännöllisesti näihin asioihin liittyviä Eurooppalaisia vaikuttajia. Copan johtokunnan kokouksissa vieraili vuoden aikana useita korkean tason poliitikkoja ja virkamiehiä, mm. komissaarit Ciolos ja Barnier sekä korkeita kauppapolitiikan virkamiehiä. Copa-Cogeca järjesti helmikuussa Brysselissä EU:n rahoituskehukseen liittyvän joukkokokouksen, juuri ennen ratkaisevaa Eurooppa-Neuvoston kokousta. Myös ratkaisevan CAP -uudistusta koskevan neuvoston kokouksen yhteydessä kesäkuussa Copa-Cogeca järjesti ns. positiivisen mielenilmauksen. Copa-Cogeca järjesti kertomusvuoden aika lukuisia seminaareja ja muita tapahtumia.

Euroopan Talous- ja Sosiaalikomitea (ETSK), ECOSOC; Etujärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan toimielin EU:ssa 2013

Euroopan unionin kehitys jatkui valoisimpana toimintavuoden aikana johtuen talous- ja finanssikriisin saamisesta hallintaan ja talouden hieman paremmista näkymistä. Unioni sai vietyä eteenpäin pankkiunionin valvontajärjestelmää sellaiseksi, että tulevaisuudessa kriisit voitaisiin ennakoida. EU:n päätöksenteko osoitti toimintakykynsä suuressa asiassa haastavana aikana. Parempaan tulevaisuuden ilmapiiri heijastui Talous- ja sosiaalikomitean toimintaan siten, että järjestömaailman edustajien halu kehittää ja puolustaa unionia on vahvistunut. Komitea teki vuoden aikana n. 230 lausuntoa, jotka käsittelivät EU-politiikan koko kirjoa. Merkittävät ratkaisut tulevien vuosien budjetti-kehuksesta 2014–2020, yhteisestä maatalous- ja koheesiopolitiikasta, otettiin positiivisesti vastaan erityisesti tilanteessa, jossa budjettiresurssit heikon talouskasvun takia ovat rajalliset. EU:n Parlamentti osoitti ensimmäistä kertaa voimansa suuressa päätöksentekoprosessissa, minkä Lissabonin sopimus sille antaa.

Komitean lausuntotyössä painopisteitä olivat edellä mainittujen lisäksi työllisyys, vihreän talouden vahvistaminen sekä ilmasto ja energia. Lausuntotyössä painottuivat myös EU:n kilpailukyvyntarantaminen, globaalit kestävä kehityksen ja kehityspolitiikan haasteet vuoden 2015 jälkeen sekä metsäsektorin uudet strategiat. Komitean huomio kiinnittyi myös mm. LBA-neuvotteluihin, suhteisiin kolmansien maiden kansalaisyhteiskuntaan mm. Venäjä, Kiina, Etelä-Amerikka, Trans - Atlanttinen yhteistyöhön, Japaniin, AKT kehitysmaihin, Välimeren eteläisiin naapureihin ja EU:n naapuruusyhteistyöhön sekä entisiin Neuvostoliitosta irtautuneisiin maihin Euroopassa ja Aasiassa. Koko vuoden suuria ja mielenkiintoa lisänneitä prosesseja olivat kauppapolitiikan haastavat neuvottelut sekä WTO:ssa että kahdenvälisissä prosesseissa.

Komitea antoi rahoituskriisin ja pankkiunionin valmistelua koskevia lausuntoja, joissa korostetaan uuden järjestelmän luovan hyvän pohjan pankkien rehdille ja terveelle toiminnalle tulevaisuudessa. Myös kriisimaiden talouksien korjaaminen on edennyt. Monissa maissa talouden säästöohjelmat ovat aiheuttaneet sosiaalisia ongelmia ja köyhyysongelman lisääntymistä. Komitea korosti jäsenmaiden vastuuta valtiontalouksien hoidossa. Samalla koko EU-alueella tulisi tehostaa talousrakenteiden uudistamista kilpailukyvyntarantamiseksi.

ETSK käsitteli laajasti luonnonvaroihin perustuvien elinkeinojen politiikka-alueita. YMP:n saattaminen loppuu EU-tasolla oli merkittävä saavutus. Komitea vaati EU:n yhteisen maatalouspolitiikan jatkohoidossa kansallisten erityistarpeiden huomioon ottamista nyt, kun lainsäädännön toimeenpano on meneillään jäsenmaissa. Lisäksi komitea vaatii, että unionin on tulevana rahoituskautena pystyttävä vähentämään viljelijöitä rasittavaa liiallista byrokratiaa. Samoin unionin pitäisi saada yhtenäisempi viherryttämispolitiikka, jossa on otettava huomioon täysimääräisesti kansalliset ympäristöohjelmat. On myös tärkeätä, että maaseudun kehittämisvarat kohdennetaan jäsenmaiden tarpeiden mukaan. ETSK tukee linja-asiana vahvasti EU:n yhteistä maatalouspolitiikkaa, YMP:tä.

ETSK jatkoi ruokaturvan analysointia ja lausuntojen tekoa ruokaturvasta. Huhtikuussa MTK:n edustaja Seppo Kallio valittiin pysyvän ruokaturvaryhmän puheenjohtajaksi. Työryhmä teki lausunnon ruokahävikistä, joka on yksi ruokaketjun suurimmista ongelmista. EU on nyt valmistelemaan toimenpideohjelmia, joiden avulla ruokahävikkiä aiotaan merkittävästi

vähentää. Tähän työhön on kaikkien ruokaketjun osapuolten aktiivisesti osallistuttava. Komitea on korostanut ruokaturvan pitämistä kansainvälisen politiikan asialistan kärjessä. ETSK:n edustajat osallistuivat syksyllä YK:n ruokaturvakomitean pääkonferenssiin Roomassa. Lisäksi komitea oli järjestämässä yhteistyössä EU Komission kanssa YK:n perheviljelmävuoden avajaiskonferenssia Brysselissä. Työryhmä jatkaa perheviljelmäteeman sisällön työstämistä vuoden 2014 aikana. Ruokaturvatyöryhmä on toiminut yhteistyössä myös muiden organisaatioiden, kuten FAO:n, Euroopan Parlamentin, G 20-ryhmän ja muutamien tutkimuslaitosten kanssa.

Komitea tuki ja piti erittäin merkittävänä eläinten terveys- ja hyvinvointipaketin päälinjauksia. EU:n on huolehdittava korkeasta tuotannon ja koko ruokaketjun tasosta, mikä on välttämätön sekä kuluttajille että tuottajille. EU:n on kunnioitettava näitä tavoitteita myös kansainvälisessä kaupassa.

EU:n yhteisen kalastuspolitiikan uudistuksen peruslinjat saivat ETSK:lta tukea. Jatkossa on entisestään tehostettava kalastuksen säätelyä, jotta viime vuosien ylikalastusongelma saadaan ratkaistua. Suuressa muutoksessa olevan kalastuspolitiikan pitää pystyä huolehtimaan kalastajien toimeentulo-ongelmat, joita varsinkin pienillä aluksilla työskentelevillä kalastajilla on. Itämeren kalastuksen säätely on toiminut esimerkiksi niin, että kalastusta voidaan harjoittaa kestäväällä tavalla. EU:n kalastuspolitiikalla on edelleen haasteena kestävyden vahvistaminen.

Metsäasioiden määrä lisääntyi edelleen vuonna 2013 siitä huolimatta, että EU:lla ei ole yhteistä metsäpolitiikkaa. Komitea käsitteli kuulemisessa meneillään olevaa laillisesti sitovaa ns. LBA-sopimusta. ETSK piti sopimusta hyvänä pohjana kansainvälisen kestävä metsätalouden perussäännöiksi. On valitettavaa, että valmiiksi neuvoteltua sopimusta ei saatu valmiiksi tilanteessa, jossa osapuolet riitaantuivat muutoseikkoihin. Muun muassa sihteeristön sijoituspaikasta ei päästy sopimukseen. ETSK käsitteli monissa yhteyksissä energiapolitiikkaa ja puun suurta merkitystä uusiutuvana raaka-aineena. Puun käyttöä tulisi lisätä ja puun sekä metsien asema ja tasapuolinen kohtelu on taattava päästöpolitiikassa ja tulevissa kestävyyskriteereissä. Komitea aloitti vuoden lopulla EU:n uuden metsästrategian lausuntovalmistelun, jossa MTK:n edustaja toimii työn raporttörina. Metsäkysymysten rooli ja merkitys on kasvanut koko ajan myös Talous- ja sosiaalikomitean työssä. Myös EU-järjestöjen ja ETSK-edustajien mielenkiinto metsäasioihin

on selvästi lisääntynyt. Metsäsektorin asiakysymykset ovat tulleet pysyvästi sekä EU-politiikan että Talous- ja Sosiaalikomitean päivittäiselle agendalle.

Ilmasto- ja energiapolitiikan ajankohtaiset haasteet näkyivät keskeisesti komitean työssä. Ilmastopolitiikan toimet ovat välttämättömiä, jotta ilmastomuutosta pystyttäisiin torjumaan, mutta kansainväliset neuvottelut ovat edenneet huonosti, mikä huolestuttaa unionin päättäjiä ja kansalaisyhteiskuntaa. EU:n on tehostettava ja korjattava päästökauppaa niin, että se olisi toimiva. Komitea on korostanut uusien teknologioiden kehittämistä, energian säästämisen tehostamista sekä EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan korjaamista tulevina vuosina. Tämä on suuri haaste kestävä kehityksen ja vihreän talouden vahvistamisessa.

Kansainvälisten suhteiden toiminta oli hyvin aktiivista toimintavuoden aikana. Kroatia tuli EU:n jäseneksi ja näin ollen ETSK:n jäsenmäärä kasvoi nyt 353 jäseneseen. Laajenemisyhteistyötä jatkettiin Turkin ja Makedonian kanssa yhteisissä konsultatiivisissa elimissä. Vuoden aikana aloitettiin valmistelut saman elimen perustamista komitean ja uuden hakijamaan Serbian kansalaisyhteiskunnan kanssa. Islanti katkaisi omat jäsenyysneuvottelunsa vuoden kuluessa. Tämä merkitsi sitä, että EU-ohjelmat Islannissa jäädytettiin. Samoin Talous- ja Sosiaalikomitean ja Islannin järjestöjen välinen yhteistyöelin lakkautettiin toistaiseksi. Monet islantilaiset järjestöt paheksuivat tapahtumien kulkua, mutta päätös neuvottelujen lopettamisesta ei tullut EU:lta, vaan Islannin hallitukselta.

ETSK:n ja kolmansien maiden yhteistoiminta jatkui vilkkaana Venäjän, Japanin, Kiinan, AKT-maiden, Etelä-Amerikan maiden, Välimeren maiden sekä itäisen naapurisuuspolitiikan maiden, kuten Moldovia ja Ukraina, kanssa. Vuoden loppupuolella komitea toimi aktiivisesti Ukrainan kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa tuemalla näin demokratiaa ja järjestöjen vapaata työtä.

Komitea otti kantaa EU:n kehityspolitiikkaan ja YK:n 2015-jälkeisiin kehitystavoitteisiin. ETSK korosti kansalaisyhteiskunnan roolin vahvistamista, mm. viljelijöiden järjestötoiminnan ja osuustoiminnan lisäämistä. Ruokaturva on myös erittäin olennainen köyhyyden vähentämiseksi.

Kauppapolitiikan merkitys kasvoi suuresti vuonna 2013. Komitean kansainvälinen kauppa- ja taloussuhteiden seurantaryhmä osallistui

WTO:n syksyiseen Forumiin ja tuki ns. Balin ministerikokouksen minisopimuksen aikaansaamista, jotta monenvälinen kauppajärjestelmä voisi kehittyä. ETSK pitää merkittävänä Balin sopimuksen syntymistä joulukuussa. Lisäksi komitea työskenteli kaikkien EU:n kahdenvälisten kauppasopimusneuvottelujen kanssa pyrkien vaikuttamaan eri sektorien sisältöön ja järjestöjen roolin vahvistamiseen neuvotteluprosesseissa. Vuoden suurin ja vaikuttavin työ alkoi EU:n ja USA:n kahdenvälisten kauppa- ja investointisopimusneuvottelujen myötä. Neuvottelujen taustoja ja sisältöä käsiteltiin monissa ulkosuhdejaoston elimissä. Kyseiset neuvottelut ovat kauppapolitiikan historian selkeästi suurin prosessi kautta maailman. Komitea nimesi erityisryhmän tekemään lausuntoa EU-USA-neuvotteluista. Neuvotteluissa on vaikeita asioita monilla eri sektoreilla. Maatalouskauppa, sääntely ja standardit ovat neuvottelujen haastavimpia kysymyksiä. MTK:n edustaja on tiiviisti mukana kyseisessä työryhmässä.

Kansalaisjärjestöjen kotina Talous- ja Sosiaalikomitea piti tiiviisti yhteyttä muihin EU-instituutioihin ja organisaatioihin Brysselissä, mutta myös kansainvälisiin järjestöihin. Päivittäinen perusyhteistyö tapahtuu Komission, Neuvoston, Euroopan Parlamentin sekä Suomen EU-edustuston kanssa. Tämän lisäksi MTK on ollut mukana seuraavien yhteistyötahojen kanssa: FAO, WTO, WFP, OECD, ECE, YK sekä luonnollisesti viljelijä- ja metsäjärjestöt WFO, COPA-COGECA, NBC, CEPF, NSF ja IFFA. Vuoden aikana ETSK järjesti yli 100 seminaaria ja kansalaistapahtumaa. MTK:n edustajalla oli vuoden aikana lähes 60 vierasryhmää komitean ja MTK:n toimintaan tutustumassa. Komissio järjesti EU-maiden koululaisille metsää koskevan piirustuskilpailun, jonka jyrin jäsenenä MTK:n edustajalla oli suuri ilo toimia. Parhaat piirustukset olivat joulukuussa näytteillä ETSK:n Atrium-tiloissa. Metsä lasten silmin oli vaikuttava kokonaisuus.

Suomella on 9 edustajaa ETSK:ssa. EK:lla on kaksi jäsentä ja yksi jäsen KKK:lla, SAK:lla, AKAVAlla, STTK:lla, SY:llä ja Kuluttaja- ja kotitalousjärjestöllä. Kuluva vuoden aikana KKK:n ja STTK:n jäsenet vaihtuivat. Keskuskauppakamarin uusi edustaja on johtaja Timo Vuori ja STTK:n uusi edustaja on johtaja Marianne Muona. MTK:n edustaja on johtaja Seppo Kallio. Hän on suomalaisten edustajana komitean työvaliokunnassa. Lisäksi hän on jäsen kolmessa erityisjaostossa, budjettiryhmässä, III-ryhmän työvaliokunnassa ja viljelijäkategoriassa. Kallio on tällä hetkellä myös pysyvän ruokaturvatyöryhmän puheenjohtajana sekä mm. EU-USA-kaupparyhmän

jäsen ja raportöörinä EU:n uuden metsästrategian työryhmässä.

Järjestön edustaja pyrkii mahdollisimman hyvään yhteistyöhön eri tahojen kanssa, jotta omalta osaltaan voisi vaikuttaa MTK:n edunvalvonnan hyvään synkrooniin yhdessä Helsingin pääkonttorin ja Brysselin toimiston kanssa.

Pohjoismainen yhteistyö – Pohjolan viljelijä- ja osuustoimintajärjestön NBC:n toiminta vuonna 2013

NBC:n Suomen osaston – MTK, SLC ja Pellervo – toiminta tapahtuu järjestöjen muodostaman johtokunnassa, jota johtaa MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila. Varapuheenjohtajana on toiminut Pellervon puheenjohtaja Martti Asunta. Suomen osaston pääsihteerinä toimii Seppo Kallio ja osaston sihteerinä Bettina C. Lindfors. Pohjoismaiden NBC:n presidiumissa Suomea ovat edustaneet järjestöjen puheenjohtajat, toiminnanjohtajat sekä sektoriasiantuntijoita. NBC:n työvaliokunnassa edustajamme ovat olleet Bettina C. Lindfors ja Seppo Kallio.

Vuoden aikana NBC piti laajennetun puheenjohtajiston kokouksen Tanskan tuottajajärjestön koulutuskeskuksessa KolleKollessa 28.8–30.8. 2014. Järjestön työvaliokunta kokoontui neljä kertaa. Lisäksi yhteiskokouksia ovat pitäneet järjestöjen toiminnanjohtajat sekä monet erityis- ja sektoriasiantuntijat, jotka ovat koordinoineet ja vaihtaneet tietoja ja kokemuksia kehityksestä politiikassa, elinkeinoissa ja järjestöissä.

Tanskan kokouksen pääteemana oli kestävä kehitys ja tehokas resurssien käyttö maataloudessa. Haaste on kova, sillä kestävyyskriteerit helposti nostavat tuotantokustannuksia ja tuotannon tehokkuuden parantaminen on haastavaa. Presidiumin johtopäätös oli, että maatalouteen on saatava myös Pohjoismaissa lisää innovaatioita, tutkimusta ja uusia investointeja. Kaikki Pohjoismaat esittivät omat näkökulmansa siitä, miten uusilla välineillä voidaan tehostaa maatalouden tuotantoa ja biopohjaista taloutta yleensä Pohjolan oloissa.

NBC käsitteli Tanskan presidiumissa muutamia keskeisiä ajankohtaisia politiikka-kysymyksiä kuten ilmasto- ja energiakysymyksiä, EU:n YMP:n loppumuotoutumista, kauppapolitiikan WTO-kehitystä ja uusia bilateraalineuvotteluja, erityisesti isoa EU-USA -neuvottelutilannetta.

Lisäksi tilannekatsaukset esitettiin kansainvälisen viljelijä- ja osuustoimintajärjestön WFO:n yleiskokouksesta, joka pidettiin keväällä Japanissa. Järjestö haluaa myös lisätä yhteistyötä Pohjoismaiden Ministerineuvoston kanssa ja esittää uusia aloitteita poliittiselle tasolle maataloudessa.

Merkittävä toimintamuoto on Itämeri-yhteistyö, jossa NBC-maiden rooli on hyvin keskeinen ja tapahtuu koordinoitusti BFFE:n kautta (Baltic Farmers Forum on Environment). Viimeiset kaksi vuotta Tanska on toiminut BFFE-networkin puheenjohtajana. Presidium päätti siirtää veto vastuun Suomelle, sillä Norja ei sitä halunnut, kun eivät ole suorassa kytkennässä Itämereen. Itämeri-politiikka on vahvistunut ja maatalous haluaa olla vaikuttamassa politiikan muotoiluun niin HELCOM:ssa kuin muillakin foorumeilla. Samalla järjestöt haluavat tehostaa viljelijäjärjestöjen yhteistyötä BFFE:n puitteissa ml. Venäjän viljelijäjärjestö AKKOR.

Tanskan kaksivuotinen puheenjohtajuus päättyi KolleKollen kokoukseen. Puheenjohtajana toimi viimeisen vuoden aikana Tanskan LF:n uusi puheenjohtaja Martin Merrild ja pääsihteerinä toimi koko puheenjohtajuuskauden johtaja Jan Laustsen. Seuraavan kaksivuotiskauden NBC:n puheenjohtajuutta hoitaa Norja. Puheenjohtajana toimii Norges Bondelagin Nils Björke ja pääsihteerinä Hildegunn Gjengedal. Laajennettu Presidium hyväksyi Norjan ehdottaman uuden työohjelman alkavalle puheenjohtajuuskaudelle.

NBC pyrkii tulevassa toiminnassa parantamaan erikois- ja sektorityöryhmien yhteistyötä ja vahvistamaan viestintää sekä pohjoismaisella tasolla että myös jäsenmaiden organisaatioissa.

WFO maailmanjärjestö kasvaa nopeasti

Maanviljelijöiden maailmanjärjestö IFAP ajautui vararikkoon syksyllä 2010 ja lopetti toimintansa ulkopuolisen rahoituksen päättyessä. Uuden maatalousjärjestön perustamissuunnitelmat lähtivät käyntiin samalla. IFAPin raunioille on rakentunut nopeasti World Farmers' Organisation (WFO).

WFO piti yleiskokouksensa huhtikuussa 2013 Nigatassa, Japanissa. MTK:ta edustivat kokouksessa Juha Marttila, Kati Partanen, Seppo Kallio ja Juha Ruippo. Kokouksessa hyväksyttiin mm. WFO:n kauppapolitiikan kannanotto. Sen merkitys yllätti monet, kun kertomusvuoden

aikana WTO:n Dohan kierroksen neuvottelut nytkähtivät eteenpäin Balilla.

Järjestön puheenjohtajana jatkaa Robert Carlson, USA:sta ja hallitukseen afrikkalaisten viljelijöiden edustajana Jervis Zimba, Sambiasta, aasialaisten edustajana Akira Banzai, Japanista, pohjoisamerikkalaisten edustajana Ron Bonnett, Kanadasta, uudeksi eurooppalaisten edustajaksi nimettiin Piet Vanthemsche Belgiasta, Oseanian edustajana on Bruce Wills Uudesta-Seelannista ja Etelä-Amerikan edustajana Luis Miguel Etcheverehere Argentiinasta. Järjestölle toiminnanjohtajana on Marco Marzano di Marinis. Yhdistyksen pieni konttori on Roomassa.

Puheenjohtaja Marttila vieraili yhdessä WFO:n toiminnanjohtaja Marzano kanssa Moskovassa tammikuussa. Tapaamisissa AKKORin kanssa kannustettiin venäläistä tuottajajärjestöä liittymään myös WFO:n jäseneksi. Jäsenyys toteutui kertomusvuoden aikana.

Toiminta kehityshankeorganisaatio AgriCordissa

MTK on ollut kehitysmaiden tuottajajärjestöjä vahvistavan AgriCordin toiminnassa mukana vuodesta 2007 lähtien. AgriCord on kehityshankkeita tekevien, viljelijäjärjestöjä lähellä olevien organisaatioiden verkosto. Suomen ulkoministeriö tukee AgriCordin ohjelmaa ja MTK osallistuu AgriCordin hallitustyöhön. AgriCordin toimistossa Belgiassa työskenteli Paula Hokkanen, jonka tehtäviin kuuluu mm. Suomen ulkoministeriön tukemien hankkeiden suunnittelu. Lisäksi AgriCordin toimistossa aloitti Laura Jalasjoki koko agri-agency-verkoston koordinaation ja toiminnan kehittämisen tehtävissä. Seppo Kallio on edustanut MTK:ta AgriCordin hallituksessa.

Toimintavuonna MTK siirsi hankkeidensa hallinnon erikseen hankehallinnointiin perustetulle yhdistykselle, Finnish Agri-agency for Food and Forest Development ry (FFD). Siirto mahdollisti sen, että uusi yhdistys saatiin nopeasti käyntiin ja jatkamaan MTK/AgriCord -hankkeiden hallinnointia.

Ulkoasiainministeriön tuki toteutettiin hankkeita, joka parantaa ruokaturvaa, lisää viljelijäperheiden tuloja ja kehittää heidän järjestöjensä. Huomiota kiinnitetään naisten asemaan ja luonnonvarojen kestäväan käyttöön. MTK:n pyrkimyksenä on vahvistaa ja laajentaa suomalaisten viljelijöiden ja metsänomistajien (naisten, miesten ja nuorten) osallistumista suoraan hanketoimintaan kehitysmaissa.

Agri-Agency 2013 -

Vuonna 2013 MTK:n, SLC:n, Pellervo-seuran ja Proagria keskusten liiton perustama Finnish Agri-agency for Food and Forest Development ry (FFD) vakiinnutti toimintaansa. Yhteistyösuhteita luotiin erityisesti ulkoasiainministeriöön, AgriCordin muihin jäsenjärjestöihin sekä omiin jäsenjärjestöihin. FFD järjesti myös AgriCordin vuosikokouksen Helsingissä toukokuussa 2013.

FFD:llä on hankkeita on Etiopiassa, Nepalissa, Tansaniassa, Vietnamin ja Sambiassa. Vuonna 2014 aloitetaan uusia hankkeita myös Nicaraguassa ja Meksikossa. Hankkeet tukevat maa- ja metsätalouden tuottajajärjestöjä tai osuuskuntia eri aloilla: metsänhoito, hunajan, maidon ja vihannesten tuotanto sekä kalankasvatus. Kummiyhdistyksinä toimivat metsähoitoyhdistykset Savotta, Kyyjärvi ja Päijät-Hämeestä sekä Länsi-Suomen Metsänomistajain liitto. Maatalouspuolella kummeina toimivat: Suomen Puutarhanaiset ry, MTK-Varsinais-Suomi sekä MTK-Lammi-Tuulos, Kainuun maa- ja kotitalousnaisten piirikeskus, joka siirsi hankkeensa Etelä-Suomen ProAgrialle, Mehiläishoitajien Keskusliitto sekä Suomen Kalankasvattajaliitto.

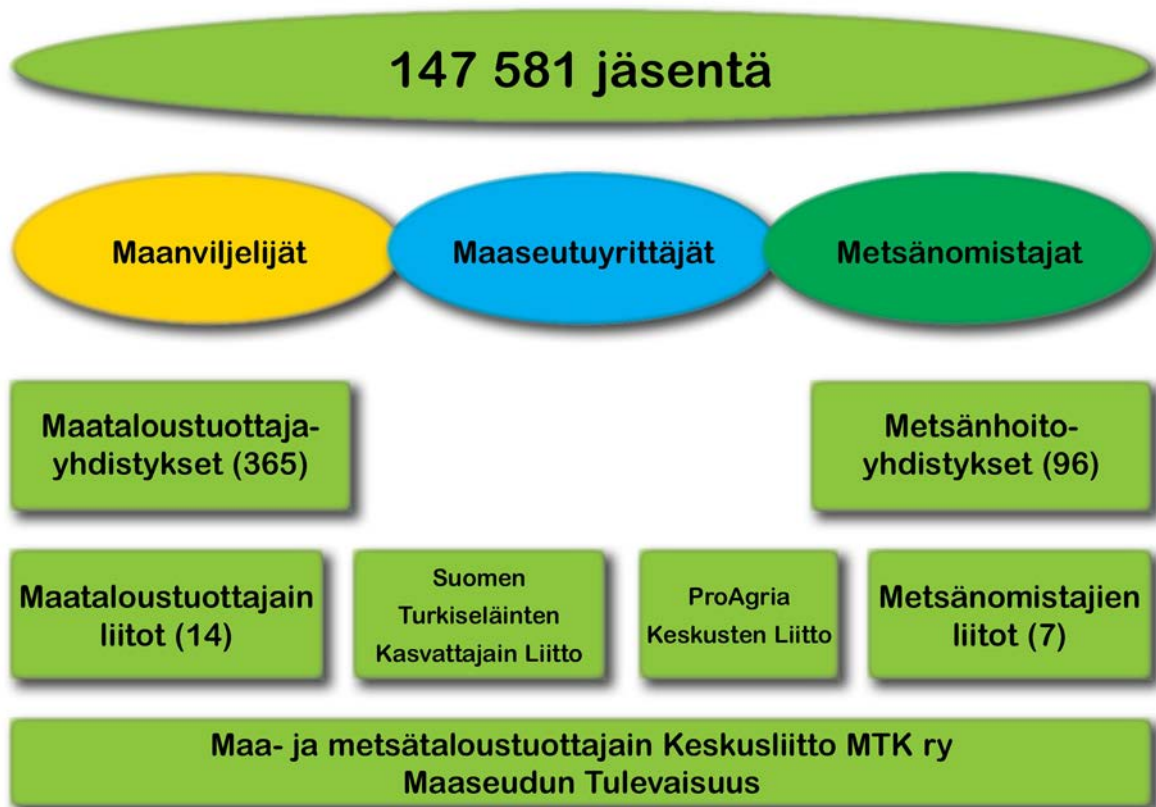
Käynnissä on tällä hetkellä noin 13 hanketta, joiden yhteinen budjetti on n. 950.000 EUR. Näistä suurin osa rahoitetaan ulkoasiainministeriön kansalaisjärjestötuesta. Kahdelle hankkeelle rahoitusta tulee myös Euroopan komissiolta IFAD:in teknisellä tuella: Etiopiassa Amharan osavaltion metsäosuuskuntahanke ja Sansibarin vihannestuottajia tukeva hanke.

Organisaatio ja jäsenistö

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n jäseninä oli vuoden lopussa 14 maataloustuottajain liittoa, 5 metsänomistajien liittoa, Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ja ProAgria Keskusten Liitto. Maataloustuottajain liittojen jäseninä oli 364 yhdistystä sekä yhteisöjäseninä osuuskuntia ja eri tuotantosuuntia edustavia kerhoja.

Maataloustuottajayhdistyksiin kuului vuoden lopussa 139 250 jäsentä. Jäsentilojen lukumäärä oli 54 253. Metsänomistajien liitoissa oli 6 739 metsäjäsentä. Tuottajayhdistysten jäsenten ja metsänomistajien liittojen metsäjäsenten yhteismäärä eli järjestön kokonaisjäsenmäärä oli 145 989 henkilöä.

MTK:n organisaatio 2013

MTK-keskusliiton hallinnon ja toimielinten toiminta

Valtuuskunta

MTK:n valtuuskunta kokoontui kaksi kertaa. Valtuuskuntaan kuului 40 maataloustuottajain liittojen nimeämää jäsentä, metsävaltuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, yksi yhteisjäsen sekä 8 asiantuntijaa.

Valtuuskunnan kevätkokous

Valtuuskunta kokoontui kevätkokoukseen 24.4. Asialistalla olivat sääntömääräisten kevätkokousasioiden lisäksi seuraavan vuoden toiminnan painopisteiden päättäminen, metsänomistajien järjestäytymiseen liittyvät asiat, talousasioita käsittelevän pysyvän työryhmän nimeäminen ja järjestön yrittäjyysstrategian käsittely. Valtuuskunta vahvisti MTK:n ja MTK:n konsernin edellisen vuoden tilinpäätöksen ja antoi vastuuvapauden asianomaisille.

Valtuuskunnan puheenjohtajaksi valittiin maanviljelijä Tommi Lunttila Äänekoskelta, 1. varapuheenjohtajaksi maanviljelijä Tiina Linnainmaa Hämeenkyröstä ja 2. varapuheenjohtajaksi maanviljelijä Harri Peltola Puolangalta. Valtuuskunnan sihteerinä toimi järjestöjohtaja Matti Voutilainen MTK:sta.

Valtuuskunnan syyskokous

MTK:n valtuuskunnan syyskokous pidettiin 26.-27.11. Valtuuskunta hyväksyi MTK:n toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2014 sekä käsitteli järjestöuudistusta. Valtuuskunta hyväksyi keskusliiton sääntömuutoksen ensimmäisen käsittelyn osalta. Järjestöuudistuksen myötä keskusliiton jäseniksi liittyvä metsänhoitoyhdistykset saivat myös paikkoja valtuuskuntaan. Sääntömuutos vaatii myös valtuuskunnan toisen käsittelyn. Esillä olivat myös maa- ja metsätalouden sekä maaseutuyrittäjyyden ajankohtaiset asiat.

Toisena kokouspäivänä valtuuskunta päätti henkilövalinnoista. Koko johtokunnan erovuoroinen puheenjohtajisto, 1. puheenjohtaja Juha Marttila, 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen ja 3. puheenjohtaja Markus Eerola, jatkavat luottamustehtävissään seuraavan kolmivuosisikauden

eli 2014–2016. MTK:n johtokunnan jäseniksi kaudeksi 2014–2016 valittiin Kati Partanen Iisalmesta ja Jaakko Halkilahti Salosta.

Valtuuskunnan kokoonpano:

Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuoden lopussa Tommi Lunttila Keski-Suomesta, 1. varapuheenjohtajana Tiina Linnainmaa Pirkanmaalta ja 2. varapuheenjohtajana Harri Peltola Pohjois-Suomesta.

MTK-liittojen edustajat:

Etelä-Pohjanmaa: Ala-Princkilä Tuire, Kangas Matti, Kankaanpää Johanna, Laukkonen Jari, Uitto Hannu

Etelä-Savo: Paajanen Juha, Puttonen Aarno
Häme: Kivelä Sisko, Lauttia Petri, Kaivola Aki, Murto Liisa

Kaakkois-Suomi: Helkala Pekka, Muukka Jouni, Niemi Kari

Keski-Pohjanmaa: Kiljala Markku, Vuotila Henna

Keski-Suomi: Kauppinen Jukka

Lappi: Lampela Juhani

Pirkanmaa: Tanhua Heidi

Pohjois-Karjala: Alhoniemi Ilona, Mäkisalo Jouni

Pohjois-Savo: Nykänen Jarmo, Paananen Markku, Leskinen Jari

Pohjois-Suomi: Ahlholm Jari, Hallikainen Pekka, Varis Ari

Satakunta: Laitila Jarkko, Mattila Ilkka, Pohjala Heikki, Pukara Kalevi

Uusimaa: Toivonen Kallepekka, Hovi Kimmo

Varsinais-Suomi: Airikki Antti, Halkilahti Jaakko, Setälä Anna, Tuomola Jouni

Sääntöjen mukaan valtuuskuntaan kuuluvat metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tiirola ja varapuheenjohtaja Heikki Moilanen. Yhteisöjäsenten edustajana toimi Esa Rantakangas.

Asiantuntijajäsenet:

toimitusjohtaja Pekka Laaksonen, toimitusjohtaja Ensio Hytönen, toimitusjohtaja Päivi Huotari, toimitusjohtaja Jan Lähde, toimitusjohtaja Sami Karhu, toimitusjohtaja Hannu Kottonen, toimitusjohtaja Matti Rihko, toimitusjohtaja Jouko Setälä.

Johtokunta

MTK:n johtokunta kokoontui 15 kertaa. Kiireellisiä asioita käsiteltiin myös puhelinkokouksissa. Johtokunta käsittelee kokouksissaan maatalouden, metsänomistukseen ja maaseutuyrittäjyyteen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja teki niitä koskevia linjauksia ja päätöksiä sekä antoi julkilausumia ja kannanottoja. Ajankohtaiset sosiaali- ja veropolitiikka sekä ympäristö- ja maapoliittiset asiat olivat myös johtokunnan asialistalla. Eri sidosryhmien, mm. osuuskuntien edustajien tapaamiset olivat osa johtokunnan työtä. Yhteistyökokouksia pidettiin perinteiseen tapaan mm. ProAgrian ja Turkistuottajien kanssa.

Johtokunta käsittelee ja teki päätöksiä myös koskien keskusliiton taloutta, sijoituksia ja henkilöstöasioita. Johtokunta käsittelee liittojen lähettämiä kirjeitä, esityksiä ja aloitteita. Johtokunnan kokousten yhteydessä oli myös asiantuntijaluentoja ja pienoisseminaareja eri aiheista.

Johtokunnan jäsenet osallistuivat vuonna 2013 yhdistysten teemavuoden neljään avaustilaisuuteen Kuopiossa, Heinolassa, Oulussa ja Sastamalassa. Johtokunta seurasi aktiivisesti teemavuoden tapahtumia ja käsittelee vuoden aikana kokouksissaan teemavuoden toiminnan toteutumista.

Johtokunnan maakuntamatka suuntautui kertomusvuonna MTK Hämeen liiton alueelle. Matkan aikana tutustuttiin monipuolisesti maa- ja metsätalouteen, maaseutuyrittäjyyteen ja maatilamatkailuun.

Johtokunnan kokoonpano vuonna 2013:

1. puheenjohtaja MMT, mv. Juha Marttila Simosta (2009-, johtok. jäsen 2005-), 2. puheenjohtaja agronomi, mv. Mauno Ylinen Alahärmästä (2009-, johtok. jäsen 2006-), 3. puheenjohtaja mv. Markus Eerola Hyvinkäältä (2011-), maatalousyrittäjä Pertti Hakanen Sastamalasta (2012-), mv. Eero Isomaa Nivalasta (2004-), mv. Juha Tenho (2013-), mv. Annamari Torttila Lammilta (2012-), maatalousyrittäjä Kati Partanen Iisalmesta (2011-) ja mv. Matti Seitsonen Anjalankoskelta (2011- 2013). Johtokunnan kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeutettuina osallistuivat valtuuskunnan puheenjohtaja mv. Aarno Puttonen 24.4.2013 asti ja sen jälkeen valtuuskunnan varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa sekä 30.5. alkaen uusi valtuuskunnan puheenjohtaja mv. Tommi Lunttila. Sekä metsävaltuuskunnan puheenjohtaja mv. Mikko Tiirola ja toiminnanjohtaja Antti Sahi. Johtokunnan sihteerinä toimi toimistopäällikkö Raija Unkila ja talousasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

Johtoryhmä

Johtoryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana 16 kertaa. Keskusliiton operatiivisena elimenä toimii johtoryhmä. Johtoryhmä käsittelee johtokunnan sille antamia tehtäviä ja valmistelee johtokunnalle päätettäväksi esitettäviä asioita. Lisäksi johtoryhmä käsittelee ja tekee päätöksiä koskien keskusliiton talous- ja henkilöstöasioita siinä laajuudessa kuin johtoryhmän ohjesäännössä on määritelty. Johtoryhmä tapasi toimintavuonna lukuisia päättäjien ja eri sidosryhmien edustajia sekä vieraili yrityksissä ja yhteisöissä. Kiireellisiä asioita käsiteltiin varsinaisten kokousten lisäksi myös puhelinkokouksissa.

Johtoryhmän kokoonpano vuonna 2013:

Johtoryhmän puheenjohtajana toimi johtokunnan ensimmäinen puheenjohtaja Juha Marttila ja jäsenenä toinen puheenjohtaja Mauno Ylinen, kolmas puheenjohtaja Markus Eerola ja toiminnanjohtaja Antti Sahi. Läsnäolo-oikeutettuina johtoryhmän kokouksiin ovat osallistuneet MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tiirola sekä valtuuskunnan puheenjohtajana Aarno Puttonen 1.1.-12.2.2013 ja sen jälkeen valtuuskunnan varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa ja 30.5. alkaen valtuuskunnan uusi puheenjohtaja Tommi Lunttila. Keskusliiton toimihenkilöt ovat osallistuneet johtoryhmän kokouksiin omien vastuualueidensa asioiden esittelijöinä. Johtoryhmän sihteerinä toimi toimistopäällikkö Raija Unkila ja talous- ja henkilöasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

Metsävaltuuskunta

Metsävaltuuskunta kokoontui kaksi kertaa. Metsävaltuuskuntaan kuului 41 varsinaista jäsentä sekä kolme asiantuntijajäsentä. Lisäksi MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja osallistui metsävaltuuskunnan kokouksiin.

Metsävaltuuskunnan ylimääräinen kokous

Metsävaltuuskunta käsittelee 11.4.2013 kokouksessaan ajankohtaisia metsäpoliittisia asioita, erityisesti kansainvälistä metsäpolitiikkaa, metsänhoitoyhdistyslain muutosta, muiden metsälakien muutoksia, energiapolitiikkaa, sekä ajankohtaista puumarkkinatilannetta. Metsävaltuuskunta evästi valtuuskuntaa järjestöuudistuksen valmistelussa. Valtion tervehdyksen kokoukseen toi maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen, joka käsittelee puheessaan metsälainsäädännön, erityisesti metsänhoitoyhdistyslain,

muutosta. Eurooppalaisten metsänomistajien tervehdyksen kokoukseen toi Confederation of European Forest Owners (CEPF) puheenjohtaja Hubert de Schorlemer. Metsävaltuuskunta hyväksyi metsänomistajaorganisaation vuoden 2012 toimintakertomuksen ja esityksen avaintehtäviksi vuodelle 2014. Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi palkittiin vuoden 2012 metsänhoitoyhdistyksenä.

Metsävaltuuskunnan varsinainen kokous

Metsävaltuuskunta valitsi 14.11.2013 kokouksessaan puheenjohtajaksi Mikko Tirolan, 1. varapuheenjohtajaksi Heikki Moilasen ja 2. varapuheenjohtajaksi Otto v. Frenckellin. Metsäjohtokunnasta erovuorossa olleet Erkki Haavisto ja Annukka Kimmo valittiin jatkamaan metsäjohtokunnan jäseninä. Metsäjohtokunnan toiseksi puheenjohtajaksi valittiin Annukka Kimmo. Metsävaltuuskunnan asiantuntijajäseniksi vuodeksi 2014 kutsuttiin Heikki Kallunki ja Pauli Sibakov yhteismetsien edustajina sekä Antti Haapamäki Tampereen seudun metsänomistajat ry:stä. Ympäristöministeri Ville Niinistö kertoi kokouksessa valtion ympäristö-, riista-, metsä- ja energiapolitiittisista näkökulmista. Metsävaltuuskunta hyväksyi metsänomistajaorganisaation toimintasuunnitelman vuodelle 2014. Metsävaltuuskunta keskusteli MTK:n järjestöuudistuksesta, ilmastopolitiikasta, bioenergiasta ja ajankohtaisesta metsäpolitiikasta, sekä puumarkkinatilanteesta.

Metsävaltuuskunta ei tehnyt virallista kannanottoa vuonna 2013.

Metsävaltuuskunnan kokoonpano:

Metsävaltuuskunnan puheenjohtajana toimi metsänhoitaja Mikko Tirola, 1. varapuheenjohtajana Heikki Moilanen ja 2. varapuheenjohtajana Otto v. Frenckell.

Metsänomistajien liittojen edustajat

Etelä-Suomi: Piia Niskala, Jarmo Poutiainen, Sampo Seppälä ja Timo Riukka

Järvi-Suomi: Jari Bunda, Juha Kuokka, Eija Laamanen, Pirjo Luotola, Markku Miettinen, Mauri Ruuth, Sirkka Savukari ja Mikko Tirola

Pohjois-Karjala: Jouko Jaatinen, Matti Juvonen ja Kari Heikkinen

Pohjois-Suomi: Juhani Kumpusalo, Pirkko Laitinen, Heikki Moilanen, Juhani Pääkkö, Antti Rautiola Eero Törmänen ja Aatto Ylimartimo
Kustens Skogsägarförbund: Otto v. Frenckell, Bengt Lövsund ja Bo Storsjö

Länsi-Suomi: Herman Hakala, Outi Jokela,

Timo Junnila, Leo Marjamäki, Tiina Morri, Matti Peurala, Heikki Sariola, Antti Teivaala ja Antti Ääritalo

Åbolands Skogsägarförbund: Reijo Haapa

MTK-liittojen edustajat:

Keski-Pohjanmaa: Markku Kiljala

Keski-Suomi: Jukka Kauppinen

Lappi: Juhani Lampela

Pirkanmaa: Heidi Tanhua

Pohjois-Karjala: Jouni Mäkisalo

Varsinais-Suomi: Jaakko Halkilahti

Asiantuntijajäsenet:

Antti Haapamäki, Heikki Kallunki, Pauli Sibakov
Sihteeri: Anssi Kainulainen

Metsäjohtokunta

MTK:n metsäjohtokunta kokoontui 11 kertaa. Metsäjohtokunta seurasi metsä-, talous-, energia-, vero-, ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa. Metsäjohtokunta valmisteli metsävaltuuskunnalle metsänomistajaorganisaation avaintavoitteet vuodelle 2013.

Metsäjohtokunta seurasi ja osallistui aktiivisesti metsälakien uudistamiseen, erityisesti metsäjohtokunta otti osaa valmistautumisessa lain metsänhoitoyhdistyksistä muutoksiin.

Metsäjohtokunta tuki MTK:n järjestöuudistuksen etenemistä ja osallistui aktiivisesti MTK:n yhteiseen järjestötyöhön ja moniin MTK:n yhteisiin tapahtumiin. Metsäjohtokunta vieraili Rovaniemellä ja osallistui Euroopan metsäviikon järjestämiseen.

Metsäjohtokunta myönsi viisi metsävaltuuskunnan hopeista ansiomerkkiä ansioista metsänomistajien hyväksi.

Kokoonpano:

Metsävaltuuskunnan työvaliokunta, metsäjohtokunta: Juha Marttila (pj.), Annukka Kimmo (2. pj.), Erkki Haavisto, Juhani Kumpusalo, Juha Hakkarainen, Sampo Seppälä, Stefan Thölix, Antti Teivaala, Aatto Ylimartimo. Lisäksi kokouksiin osallistuivat MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Tommi Lunttila, MTK:n valtuuskunnan 1. varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa ja metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tirola. Metsäjohtokunnan sihteerinä toimi Anssi Kainulainen.

Toimihenkilökokoukset

Toimihenkilökokoukset pidettiin tammikuussa Tuusulassa ja syyskuussa Seinäjoella.

Tammikuun toimihenkilöpäivillä kuultiin ympäristöministeri Ville Niinistön alustus ajankohtaisista maa- ja metsätalouden ympäristökysymyksistä. Alustuksen pohjalta käytiin vilkas keskustelu. Muina päivien aiheina olivat järjestön ja jäsenlaskutuksen ajankohtaiset asiat, yhdistysten teemavuoteen liittyvät ryhmätyöt, järjestökoulutuksen asiat sekä tietoiskut kehitysyhteistyöasioista ja yrittäjyysstrategiasta. Illalla vierailtiin jäsenyhteistyökumppani Iskun tuotantotiloissa Lahdessa, jossa tehtaan edustajat toimitusjohtaja Arto Tiitisen johdolla esittelivät kotimaisen puun käyttöä kalusteissa ja yrityksen toimintaa.

Syyskuun toimihenkilöpäivillä Seinäjoella kuultiin isäntäliiton MTK-Etelä-Pohjanmaan edustajien ja maakuntajohtaja Asko Peltolan alustukset alueen maataloudesta ja maaseutuelinkeinoista. Tämän lisäksi käsiteltiin järjestön ajankohtaisia asioita, järjestöuudistusta, eri toimihenkilöryhmien kokoontumiskäytäntöjä sekä järjestön puhe- ja viestintäratkaisujen uudistuksen suunnitelmia. Toisen päivän vierailuohjelmaan kuuluivat alueen maatalousyritysten esittelyt. Vierailukohteina olivat yhtiömuotoinen maatilayritys Sikana Oy, Altian Koskenkorvan tehtaan ja Atrian Nurmon tehtaat.

Tilintarkastajat

Heidi Vierros (KHT), KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö ja KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, toimiston nimeämänä Jukka Rajala ja varatilintarkastajana Jorma Nurkkala, KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö.

Valiokunnat ja jaostot

Aluekehitysvaliokunta

Aluekehitysvaliokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Valiokunta käsittelee kokouksissaan ajankohtaisia kuntauudistukseen, rakennerahasto- ja maaseutuohjelmien valmisteluun, koulutuspolitiikkaan ja aluekehityslainsäädäntöön liittyviä asioita. Valiokunnan aloite eläinten sairaanhoitajan koulutuksen aloittamisesta tuotti tulosta ja eteni Opetushallituksessa. Valiokunta evästi kokouksessaan Aluerakenteen ja liikennejärjestelmän kehityskuvan (ALLI) valmistelusta vastaavaa YM:n virkamiestä ja valmisteli liitoille materiaalia alueseminaareja varten.

Kokoonpano: Puheenjohtaja Ilona Alhoniemi, varapuheenjohtaja Harri Peltola, varsinaiset jäsenet Raili Myllylä, Timo Kaunisto, Jarkko Pakkanen ja Risto Sairanen sekä asiantuntijajäsenet Jukka Aula, Anne Ollila ja Visa Merikoski. MTK:n johtokunnan edustaja Pertti Hakanen, MTK:n metsäjohtokunnan edustaja Annukka Kimmo ja sihteeri Minna-Mari Kaila 1.6.2013 saakka, sen jälkeen Paula Viertola.

Maaseutunuorten valiokunta

Vuoden 2013 aikana MTK:n maaseutunuorten valiokunta kokoontui yhdeksän kertaa, joista yksi kokous pidettiin videoneuvotteluna. Kokousten välillä yhteyttä pidettiin sähköpostitse ja valiokunnan oman facebook-keskusteluryhmän kautta.

Valiokunta suunnitteli Maaseutunuorten teemavuotta 2014. Helmikuussa suunnittelutyö saatiin toden teolla käyntiin, kun Kevätparlamentissa kerättiin nuorten järjestöaktiivien ajatuksia järjestön ja nuorten toiminnan kehittämiseksi. Saadun palautteen pohjalta laadittiin teemavuodelle varsinaiset tavoitteet.

Suunnittelutyö ja budjetointi olivat elokuussa siinä määrin valmiita, että valiokunnan puheenjohtaja ja maaseutunuorten asiamies esittelivät sen MTK:n johtokunnalle. Teemavuotta esiteltiin myös liitoille maaseutunuorten valiokunnan puheenjohtajan kirjeellä ja lisäksi muun muassa MTK:n Uudet tuulet -tapahtumassa Tallinnassa marraskuun alussa. Teemavuoden rahoitusmahdollisuuksia kartoitettiin monipuolisesti, ja nuoret saivat myönteisen rahoituspäätöksen EU:n Youth in Action -toimintaohjelmasta.

Maaliskuussa valiokunta lähetti vetoituksen hallitukselle ja puolueiden puheenjohtajille, jotta budjettiriihineuvotteluissa muistettaisiin kotimaisen tuotannon merkitys Suomelle. Kesän aikana käytettiin paljon voimavaroja CAP-uudistukseen perehtymiseen. Valiokunta antoi kannanoton nuorten viljelijöiden tuesta. Se esiteltiin MTK:n johtokunnalle elokuussa. Maaseutunuorten valiokunta antoi myös lausunnon Suomen Keskustanuorten periaateohjelmasta.

Maaliskuussa valiokunta osallistui lounaspalaveriin SOK:n pääkonttorissa. Siellä valiokunnalle kerrottiin yrityksen toiminnasta sekä keskusteltiin muun muassa maaseutuyrittäjien ja kaupan yhteistyöstä. Perinteisesti valiokunta tapasi maa- ja metsätalousministerin.

Aikaisempien vuosien tapaan valiokunta osallistui CEJA:n (European Council of Young Farmers) kokouksiin ja seminaareihin eri puolilla Eurooppaa. Näkyvyys vuoden 2013 tapahtumissa oli erityisen tärkeää, sillä vuoden 2014 helmikuussa MTK:lla on kunnia saada CEJA:n edustajat Suomeen. Kansainvälinen työ on tärkeää, sillä CEJA:ssa toimivat eurooppalaiset nuoret ovat tulevaisuuden EU-päätäjiä.

Valiokunta tiedotti toiminnasta sekä MTK:n nettisivujen että maaseutunuorten facebook-ryhmän kautta. Sivuilta löytyy mm. videoklippejä Meksiko-projektista, jossa maaseutunuoret ovat olleet mukana. Teemavuoteen liittyen valiokunta pohti maaseutunuorten toimintatapoja ja tiedottamista. Valiokunta halusi jo vuoden 2014 alusta parantaa avoimuutta ja tiedottamista toiminnassaan, mutta se jäi ainakin osittain teemavuoden suunnittelun jalkoihin. Tulevaisuudessa on tarkoitus ottaa käyttöön uudet maaseutunuoret.fi-kotisivut.

Kokoonpano: Tuija Korhonen, puheenjohtaja (Pohjois-Suomi) Heidi Siivonen, varapuheenjohtaja (Häme), Juha Tenho, nuorten edustaja MTK:n johtokunnassa, Iiris Utriainen, metsänomistajaliittojen edustaja, Olli Soro (Satakunta), Tomi Ahonen (Keski-Suomi), Antti Yli-Hynnälä (Etelä-Pohjanmaa) ja Otto Saikkonen (Pohjois-Karjala). Valiokunnan sihteerinä toimi maaseutunuorten asiamies Meri Ojanen.

Maaseutuyrittäjävaliokunta

Maaseutuyrittäjävaliokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Kevätkokous pidettiin Vantaalla Fur Centerissä Suomen Turkeläinten Kasvattajain Liiton vieraana. Valiokunnan kesäretki tehtiin Pirkanmaalle, jossa vierailukohteena oli mm. Saarioinen Oy. Valiokunta myös osallistui MTK:n Uudet Tuulet –risteilylle Tallinaan marraskuussa.

Valiokunnan kokouksissa keskusteltiin mm. MTK:n maaseutuyrittäjästrategiasta, pienten elintarvikeyritysten edunvalvonnan kysymyksistä, Manner-Suomen maaseutuohjelman toimeenpanosta, laajakaistahankkeiden rahoituksesta, uuden EU-ohjelmakauden valmistelusta, alkoholilain uudistamisesta, hankintalain uudistamisesta ja maaseutumatkailun edunvalvonnasta. Kevätkokouksessa valiokunta päätti tehdä oikeusministerille aloitteen yrittäjyyden rikosoikeudellisen suojan parantamiseksi. Aloite jätettiin ministerille syyskuun alussa. Aloitteeseen yhtyi SLC, Koneyrittäjät ja Turkeläinten Kasvattajain Liitto.

Maaseutuohjelman mukaisten yritys- ja hanketukien toimeenpanosta keskusteltiin valiokunnan jokaisessa kokouksessa. Ohjelmakauden lähestyessä loppuaan valiokunta kiinnitti huomiota erityisesti maksatusten sujuvuuteen eri alueilla. Erot maksatusaikojen keskimääräisessä pituudessa ovat edelleenkin suuria eri ELY-keskusten välillä. Vuodesta toiseen parhaiten toimivien joukossa ovat esim. Hämeen ja Satakunnan ELY-keskukset. Selvästi huonommin yritys- ja hanketukien maksatuksissa on onnistunut esim. Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset. Kokonaisuudessa maaseutuohjelman toimeenpanoa voidaan pitää onnistuneena. Yritystukihakemuksia oli käsitelty vuoden loppuun mennessä yli 10000 kpl. Julkista rahoitusta maaseudun yrityksille on saatu tätä kautta noin 280 milj. euroa. Myönteisiä hanketukipäätöksiä oli vuoden loppuun mennessä tehty noin 5600 kpl. Julkista hankerahoitusta maaseudulle on näiden päätösten avulla saatu noin 577 milj. euroa. Vireillä on edelleenkin suuri määrä kehittämishankkeita, jotka täytyy saada päätökseen samaan aikaan kun valmistautuminen uuden ohjelmakauden hankkeisiin on jo käynnistynyt.

Kokoonpano: puheenjohtaja Juha Marttila, MTK:n johtokunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja Aarno Puttonen. Jäsenet: Markus Eerola, Heikki Peltola, Marja Tiura (varajäsen Markku Kujanen), Manu Hollmén, Jari Kamunen, Jussi Lehmuskoski, Satu Anttila, Timo Hyvönen, sihteerit Vesa Malila. Sekä asiantuntijajäsenet: Hannu Heikkilä, ProAgria Keskusten Liitto, Veli-Matti Rekola, Maaseudun Työntantajaliitto ja Annukka Wikner, SLC

Energiavaliokunta

Energiavaliokunta kokoontui kertomusvuoden aikana neljä kertaa. Käsiteltäviä asioita oli vuoden aikana runsaasti, tärkeimpinä MTK:n energiapoliittisten linjausten valmistelu. Valiokunta otti voimakkaasti kantaa kivihiilen lisääntyvää käyttöä vastaan ja esitti hallitukselle käytännön muutoksia turpeen ja metsähakkeen kilpailukykyyn lisäämiseksi. Hallitus ja alan virkamiehet myönsivät tarpeen, mutta aktiivisia korjausliikkeitä asian suhteen ei nähty. Lämpöyrittäjyyden edistämistoimintaa tehtiin yhteistyössä sidosryhmien, etenkin Bioenergia ry:n kanssa. Valiokunta myös terävöitti jo aktiivista omaa sisäistä toimintaansa työopastusseminaarissa.

Kokoonpano: Markus Eerola puheenjohtaja, mv. Erkki Kalmari, Laukaa mv. Sirkku Mäkelä, Ruovesi, mv. Kimmo Jokiranta, Elimäki, mv.

Markku Välimäki, Kiikoinen, mv.
Jarmo Toukola, Kangasala, mv.
Antero Kurttila, li, mv. Johanna
Nyman. Asiantuntija: Marko
Valtonen, Sievi. Sihteeri:
Asiamies Ilpo Mattila

Hyvinvointivaliokunta

Hyvinvointivaliokunta kokoontui kertomusvuoden ensimmäiseen kokoukseen helmikuun alussa Sastamalassa järjestetyn yhdistysten teemavuoden aloitustilaisuuden yhteydessä.

Kokouksessa valittiin valiokunnan puheenjohtajana jatkamaan maatalousyrittäjä Mika Nieminen Kurusta ja varapuheenjohtajaksi edelleen maatalousyrittäjä Kati Partanen Iisalmesta. Ajankohtaisten hyvinvointipoliittisten asioiden kuten työhyvinvointityöryhmän työskentelyn lisäksi valiokunta kuuli alueellisen hyvinvointitoimintana MTK-Vammalan tuottajayhdistyksen ja Sastamalan seurakunnan hyvinvointihakkeesta. Niinikään kokouksen asialistalla oli yhdistysten vuoden hyvinvointiteemaan liittyvän materiaali sekä toiminta-avustukset maaseudun yhdistysten hyvinvointihankkeisiin.

Hyvinvointivaliokunta järjesti neljännet Työhyvinvointipäivät Tampereella. Työhyvinvointipäivien ohjelmassa oli sosiaalisen, taloudellisen, ekologisen ja kulttuurisen kestävyuden teemasta alustuksia ja paneelikeskustelu. Päivien ohjelmassa oli monia asiantuntijaluentoja hyvinvoinnin eri näkökulmista aina johtamisesta parisuhteeseen saakka. Päivien luentoja ja tarinoiden aiheissa nousi esille myös verkostojen tärkeys, työn ilo ja jaksamisen rajat. Alueellisena hankkeena päivillä kuultiin Etelä-Pohjanmaan Oookos Kunnossa – hankkeen esittely. Valiokunta piti Työhyvinvointipäivien yhteydessä kokouksen ja antoi kokouksesta työterveyshuollon toimivuutta ja tärkeyttä työhyvinvoinnin edistäjänä koskevan kannanoton.

Kokousseminariin valiokunta kokoontui Melaan marraskuussa. Kokouksessa kuultiin elokuussa työnsä päättäneen työhyvinvointityöryhmän ehdotukset ja näihin ehdotuksiin liittyen Melan rooli työterveyshuollossa ja sen vahvistaminen. Kokouksessa kuultiin myös Hevonen- ja Yhteiskunta – hankkeesta. Kokouksen jälkeen valiokunta osallistui seminaariin Melassa. Seminaarin aiheina olivat ajankohtaiskatsauksen lisäksi lomitus, luopumistuki ja tapaturmavakuutuksen kokonaisuudistus.

MTK:ssa vuosi 2013 oli yhdistysten vuosi ja vuoden yhtenä teemana oli hyvinvointi. Valiokunnan jokaisessa kokouksessa käsiteltiin alueellista hyvinvointitoimintaa ja todettiin teemavuoden sekä hyvinvointitilaisuuksiin osoitettujen määrärahojen saaneen monet yhdistykset järjestämään jäsenilleen hyvinvointia edistäviä tilaisuuksia ja tempauksia teemavuoden aikana. Niinikään teemavuoteen tehty hyvinvointi-materiaali; video, hyvinvointisanomat ja kävelysauvat, otettiin yhdistyksissä hyvin vastaan.

Kokoonpano: mv. Mika Nieminen, em. Liisa Myllylä, Leena Hämäläinen, em. Sirpa Rekilä, Eero Heinonen, Helena Pesonen, Kati Partanen. Asiantuntijajäsenet: toimitusjohtaja Päivi Huotari, johtaja Päivi Wallin, agrol. Miia Kaappola. Sihteeri: lakimies Maire Lumiaho

Tuotantotalousvaliokunta

Valiokunta piti kolme varsinaista kokousta vuonna 2013. Tuotantotalousvaliokunta on toteuttanut markkinaedunvalvontaa tuotantopainosten hintavertailun avulla. Ostoskorivertailun tuloksista on kerrottu Maaseudun Tulevaisuudessa. Keväällä valiokunnalla oli yhteiskokous Maitovaltuuskunnan kustannusten seurantar ryhmän kanssa. Syksyn kokouksen yhteydessä valiokunta toteutti toiminnan kehittämispäivän, jonka tuloksia saadaan vuonna 2014.

Kokoonpano: Puheenjohtaja Jari Ahlholm, varapuheenjohtaja Arto Huhtala, Vesa Lapatto, Jukka Leikkonen, Pekka Nummela, Harri Asmala ja Markus Eerola (johtokunnan edustaja). Sihteerinä toimi alkuvuoden Jukka Markkanen ja maaliskuusta lähtien Ilkka Pohjamo.

Verovaliokunta

Verovaliokunta kokoontui kertomusvuonna kerran. Pitämässään kokouksessa valiokunta keskusteli ajankohtaisista veropoliittisista kysymyksistä. Kokouksessa keskusteltiin mm. hallitusohjelman toteutumisesta veropolitiikassa.

Pohdinnan aiheena valiokunnassa oli vuonna 2013 vahvasti elinkeinoverotuksen asiantuntijatyöryhmän muistio liittyen mm. elinkeinoverotuksen rakenteellisiin kysymyksiin. Työryhmä otti kantaa mm. tulolähdejaon poistamiseen, joka

olisi koskenut toteutuessaan myös maataloutta. Edellä mainitun lisäksi verovaliokunnan kokouksessa tarkasteltiin uutta oikeuskäytäntöä.

Kokoonpano: Tapio Hussa, Timo Olkkonen, Mika Hirvijoki, Jorma Pitkänen, Pekka Vihtonen, Hannu Uitto, Mauri Ruuth, Annamari Torttila, VT Mikaela Strömberg-Schalin. Asiantuntijat: Risto Järvinen, Heikki Niskakangas, Kirsti Auranen, Pauli K. Mattila, Esko Kiviranta. Sihteeri: Johtaja Timo Sipilä.

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta kokoontui vuonna 2013 kolme kertaa. Valiokunnassa käsiteltiin keskeisiä käynnissä olevia ympäristöön ja maankäyttöön liittyviä normihankkeita ja edunvalvontatarpeita. Nitraattiasetus ja ympäristökorvausohjelma puhuttivat erityisesti, sekä muun muassa ilmastolaki, rakentamisen rajoittaminen ja tuulivoima.

Valiokunnassa myös toteutettiin MTK:n koulutusryhmän johdolla työnohjaussessio.

Kokoonpano: Puheenjohtaja: Jari Laukkonen, varapuheenjohtaja: Tomi Muotiala, jäsenet: Ilpo Markkola, Kari Pennanen, Urpo Heikkinen, Eero Isomaa (MTK:n johtokunta), Mats Eriksson (SLC), Aatto Ylimartimo (MTK:n metsäjohtokunta). Pysyvä asiantuntijajäsen: Aulikki Kiviranta (Arviointikeskus). Sihteeri: Leena Penttinen

Maitovaliokunta

Maitovaliokunta kokoontui 9 kertaa. Maitovaliokunnan nimeämä tuottaja- ja toimialaorganisaatiojaosto sekä kustannusten seurantar ryhmä kokoontuivat. Tämän lisäksi maitovaliokunnan jäsenet ovat osallistuneet tutkimushankkeiden ja projektien seurantar yhtiin sekä Brysselin kotieläinasiain miehen taustaryhmän kokouksiin. Lisäksi valiokunnan eri työryhmissä olevat jäsenet ovat raportoineet mm. COPAn maitoryhmän ajankohtaiset asiat.

Maitovaliokunnan jäsenet ovat myös osallistuneet Maitovaltuuskunnan kokouksiin.

Kokoonpano: Eero Isomaa (pj), Pekka Lestinen (vpj), Mauri Penttilä, Markku Kiljala, Reino Parkko, Mikael Österberg,

Hannu Kainu, Kimmo Kuorikoski, Risto Sonninen, Kai Anttila, Per-Ole Mård, Antti Sahi, Sami Kilpeläinen/Leena Lamminen (siht.)

Maitovaltuuskunta

Maitovaltuuskunnan perustava kokous pidettiin 21.11.1995, jolloin jäseniksi liittyi 45 maitosuuskuntaa. Maitovaltuuskuntaan on kuulunut kertomusvuonna 20 osuuskuntaa. Osuuskunnista on nimetty maitovaltuuskuntaan 52 edustaja. Maitovaltuuskunnan puheenjohtajana on toiminut kunnallisneuvos, mv Mauri Penttilä ja varapuheenjohtajana mv Anu Fräntilä-Riihonen. Maitovaltuuskunnan tarkastajina ovat toimineet mv Ari Pirttiniemi ja mv Reijo Tölli. Tarkastuksia on tehty 2 kertaa.

Kevätkokous pidettiin 21.3.- 23.3. Pietarissa. Kokouksessa linjattiin maidontuottajien tarpeita tulevaisuuden tukijärjestelmissä sekä pohdittiin maitotilojen kustannusten hallintaa. Alustajina kokouksessa olivat puheenjohtaja Juha Marttila, ympäristöjohtaja Liisa Pietola, erityisasiantuntija Tapani Sirviö sekä yliopiston lehtori Timo Sipiläinen.

Ylimääräinen kokous kutsuttiin koolle elokuun lopulla Helsinkiin, linjaamaan Etelä-Suomen kansallisen tuotantotuen muutosta CAP-tuen mukaiseksi lypsylehmäpalkkioksi. Tilaisuudessa valtiosihteeri Risto Artjoki kertoi muutoksen perusteista. Kokouksen jälkeen valtuuskunta antoi julkilausuman, jossa vaadittiin kuukausittaisen litratuen jatkumista.

Syksyn kokouksessa toimitusjohtaja Päivi Huotari Maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta alusti lomituksen tulevaisuudennäkymistä ja professori Heikki Lehtonen Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksesta alusti maitosektorin kehitysnäkymistä. Kokouksessa käytiin myös lähetekeskustelu vuosien 2015-2020 maitostrategian tekemisestä.

Maitovaltuuskunnan vastuiden piirissä on vuoden 2011 alussa alkanut MTK:n Tyyppinavetta-hanke. Hanke sai 100 %:n rahoituksen vuosille 2011 – 2013 EU:n maatalousrahaston ja kansallisen hankerahoituksen piiristä. Hankkeen projektipäällikkö on DI, ins.

Ari Roininen. Tyyppinavetta-hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana toimi maitovaliokunnasta Pekka Lestinen ja ohjausryhmän jäsenenä Risto Sonninen. Hankkeen johdosta vastaa maitoasiamies. Hankkeen suunnitteluryhmässä ovat mukana kaikki keskeiset suomalaiset navetasuunnittelun toimijat. Tyyppinavetta-hankkeen ohjausryhmässä mukana olevat MTK:n edustajat tulevat Maitovaliokunnasta. Kertomusvuonna otettiin käyttöön kolme pilottikohdetta.

Lihavaliokunta

Lihavaliokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Lihavaliokunnan kokouksissa oli usean kerran vuoden aikana esillä Sikava –sikarekisterin ulkoinen sertifiointi kansalliseksi laatu järjestelmäksi. Lihavaliokunta järjesti 31.10.2013 liha-alan seminaarin, jossa käsiteltiin lihan tuotannon tulevaisuuden menestystekijöitä. Vuoden aikana esiteltiin myös valiokunnan sika-, nauta- ja lammasjaostojen tuoreet strategiat.

Kokoonpano: Puheenjohtaja MTK:n johtokunnan 2. Puheenjohtaja mv. Mauno Ylinen, Minna- Mari Kaila (vpj.), Esa Kaarto, Timo Komulainen, Matti Murto, Pekka Uusitalo, Jari Leija, Veli-Matti Jäppilä, Veikko Kemppe, Jan Anderssen, Tomas Långgård, Kalle Vähä-Piikkiö, Riku-Sippo Uotila, Tomi Toivanen ja Outi Sirola. Asiantuntijana on ollut Anne Kallinen TNS Gallup Elintarviketieto Oy:stä. Sihteereinä ovat toimineet Ilkka Pohjamo ja Jukka Rantala.

Nautajaosto

Tukijärjestelmien uudistaminen työllisti nautajaostoa koko vuoden. Jaosto ponnisteli etenkin riittävän korkean tuotantoon sidotun tuen saamiseksi turvaamaan sektorin toimintaedellytykset. Jaosto osallistui aktiivisesti ravitsemussuosituksista sekä naudanlihantuotannon ilmastovaikutuksista julkisuudessa käytyihin keskusteluihin. Keväällä jaosto kävi Brysselissä sekä oppimassa että viemässä alan näkemystä virkamiehille ja poliitikoille.

Jaosto piti kuusi omaa kokousta ja osallistui Tallinnassa järjestettyyn kehittämisseminaariin. Vuoden viimeinen kokous järjestettiin yhteiskokouksena lammasjaoston kanssa.

Kokoonpano: Puheenjohtaja Tomi Toivanen, varapuheenjohtaja Antero Kaappa, Juha Kärpänen, Markku Lemola, Pasi Ingalsuo, Merja Korpi, Inga Manninen, Juha Tenho (johtokunnan edustaja), Sinikka Hassinen (asiantuntija) ja Johan Snickars. Sihteerinä toimi alkuvuoden

Jukka Markkanen ja maaliskuusta lähtien Ilkka Pohjamo.

Sikajaosto

Sikajaosto kokoontui vuonna 2013 seitsemän kertaa, joista yksi oli puhelinkokous. Jaosto laati vuoden aikana tuotannonalan strategian, jonka MTK johtokunta hyväksyi marraskuussa ja se esiteltiin lihavaliokunnalle joulukuussa. Jaosto tapasi elokuussa maa- ja metsätalousministerin liittyen käynnissä olleisiin tukiuudistuksiin.

Kokoonpano: puheenjohtaja Kalle Vähä-Piikkiö, varapuheenjohtaja Jouni Mäkisalo. Muina jäseninä Vesa Harjunmaa, Ville Savolainen, Tero Ojala, Simo Mäkelä ja Tomas Långgård sekä johtokunnan edustajana Pertti Hakanen. Asiantuntijoina olivat Anne Kallinen (TNS Gallup Oy) ja Pirjo Kortenesniemi (ETT ry). Sihteerinä toimi kotieläinasiamies Jukka Rantala Jukka.

Siipikarjanlihajaosto

Siipikarjanlihajaosto kokoontui vuonna 2013 neljä kertaa. Siipikarjanlihajaoston puheenjohtajana toimi Riku-Sippo Uotila ja varapuheenjohtajana Ari Mahlamäki. Jäseninä Heikki Asunmaa, Matti Kangas, Juha Kiviniemi, Mika Poutunen, Paavo Tyykilä, Fredrik Ström, Seppo Heikkilä, Kalle Rönni sekä johtokunnan edustajana Pertti Hakanen. Asiantuntijoina olivat Anne Kallinen Elintarviketieto Oy:stä, Lea Lastikka Siipikarjaliitosta sekä Broileryhdistyksen puheenjohtaja Hanna Hamina.

Lammasjaosto

Lammasjaoston toiminta oli erittäin aktiivista vuonna 2013. Meneillään oli lampaiden ja vuohien terveydenhuoltojärjestelmän rakentaminen ja vaikuttaminen tulevaan tukijärjestelmään. Jaosto onnistui korjaamaan tuettua rakentamista koskevaa asetusta. Lisäksi jaosto osallistuisi vahvalla panoksella lammastalouden strategiatyöryhmän toimintaan.

Jaosto piti neljä virallista kokousta, joista viimeinen toteutettiin yhteiskokouksena nautajaoston kanssa. Lisäksi jaosto järjesti useampia tapaamisia ja osallistui kehittämisseminaariin Tallinnassa.

Kokoonpano: Puheenjohtaja Outi Sirola, varapuheenjohtaja Christer Ollqvist, Matti Rissanen, Erkki Väisänen, Tapio Rintala, Pia Parikka (asiantuntija), Juha Tenho (johtokunnan edustaja) ja Märten Forss (SLC). Sihteerinä toimi

alkuvuoden Jukka Markkanen ja maaliskuusta lähtien Ilkka Pohjamo.

Kananmunavaliokunta

Kananmunavaliokunta kokoontui vuonna 2013 neljä kertaa. Kananmunavaliokunnan puheenjohtajana oli Pekka Saarinen ja varapuheenjohtajana Robert Kuuttinen. Muina jäseninä olivat Jouni Paunonen, Jukka Huittinen, Samuli Simula, Pasi Pärnänen ja Ville Nurmi sekä johtokunnan edustajana Pertti Hakanen. Asiantuntijoina Pasi Saarnivaara, Jan Lähde, Jukka Nikula sekä Lea Lastikka.

Luonnonmukaisen tuotannon valiokunta

Valiokunta piti neljä kokousta. Valiokuntaa työllisti tulevaan tukijärjestelmään vaikuttamisen lisäksi luomuvälvönnön uudistaminen sekä EU:n luomulainsäädännön uudistaminen. Kesällä valiokunta järjesti kaksipäiväisen kokouksen Mikkelin seudulla. Tilavierailujen lisäksi valiokunta tutustui MTT:n luomututkimukseen. Syksyllä valiokunta osallistui toimittajille järjestetyn retken valmisteluihin.

Kokoonpano: Puheenjohtaja Arto Hanelius, varapuheenjohtaja Samuli Leinonen, Mikko Kärki, Steve Nyholm, Juha Tenho (johtokunnan edustaja), Anssi Laamanen ja Jukka Lassila (asiantuntijajäsen). Sihteerinä toimi alkuvuoden Jukka Markkanen ja maaliskuusta lähtien Ilkka Pohjamo.

Viljavaliokunta

Viljavaliokunta kokoontui vuoden 2013 aikana 6 kertaa, joista 2 oli yhteiskokouksia. Yhteiskokouksia pidettiin yksi jaostojen, Öljykasvijaosto, Mallasohrajaosto ja Kylvösiemenjaosto, kanssa keväällä ja toinen yhteiskokous pidettiin taas syksyllä yhdessä Liittojen viljavaliokuntien kanssa.

Kokoonpano: Puheenjohtaja Erik Brinkas, varapuheenjohtaja Tomi Virolainen, jäsenet; Yrjö Ehrnrooth, Kimmo Hovi Jukka Niittyöja, Ari-Pekka Kirjonen, Harri Takala, Pentti Ervasto, Juha Strömberg, Esa Similä sekä johtokunnan edustajana Markus Eerola. Sihteerit: Max Schulman.

Mallasohrajaosto

Mallasohrajaosto kokoontui vuoden aikana 5 kertaa sekä kerran yhdessä muitten jaostojen ja Viljavaliokunnan kanssa. Mallasohrajaoston jäsenet vuonna 2013; Puheenjohtaja Esa Similä, varapuheenjohtaja Tapani Heikkilä, jäsenet; Kalle Sipilä, Ilkka Mattila, SLC:n edustajana Peter Lindström sekä johtokunnan edustajana Matti Seitsonen. Sihteerit Max Schulman.

Öljykasvijaosto

Öljykasvijaosto kokoontui vuoden aikana 4 kertaa sekä kerran yhdessä muitten jaostojen ja Viljavaliokunnan kanssa. Öljykasvijaoston jäsenet vuonna 2013; Puheenjohtaja Pentti Ervasto, varapuheenjohtaja Kari Vaismaa, jäsenet; Ilkka Kouvo, Tapio Ylitalo, SLC:n edustajana Kim Forsman sekä johtokunnan edustajana Matti Seitsonen. Sihteerit: Max Schulman.

Sokerijuurikasvaliokunta

MTK:n ja sen sokerijuurikasvaliokunnan toiminnan tärkein tavoite on varmistaa sokerijuurikkaan viljelyn ja sokerin jalostuksen jatkoedellytykset maassamme. Vuoden 2013 alussa saatiin päätökseen edellisvuoden puolella käynnistyneet toimialasopimusneuvottelut vuosien 2013 ja 2014 ratkaisusta. Juurikkaan hinta saatiin nostettua 34,5 eurosta 40 euroon juurikastonnilta. Valiokunta seurasi ja vaikutti maatalouspolitiikan uudistuksessa sokerijärjestelmän sisältöön sekä kotimaassa että EU:ssa. Poliittinen ratkaisu saatiin vuoden aikana myös sokerin markkinajärjestelystä. Kiintiöjärjestelmä poistuu kesän 2016 sadon jälkeen, mutta viljelijöiden neuvotteluasema toimialasopimuksen puitteissa säilyy vahvana.

MTK osallistui sokerisektorin edunvalvontaan EU-tasolla Euroopan sokerijuurikkaan viljelijöiden yhdistyksen CIBE:n eri työryhmissä ja komission neuvoo-antavassa sokerityöryhmässä. CIBE:n teknisen ja vastaanottokomitean kokous pidettiin Turussa 6.-7. 11.2013. Läsnä oli 115 asiantuntijaa 16 Euroopan maasta. Valiokunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa.

Kokoonpano: Puheenjohtaja Pekka Myllymäki, varapuheenjohtaja Jussi Hantula, Cay

Blomberg (SLC:n edustaja), Juha Hämäläinen, Petri Lauttia, Matti Seitsonen (MTK:n johtokunnan edustaja), Urban Silén ja Erno Toikka. Valiokunnan sihteerinä toimi Antti Lavonen.

Perunavaliokunta

Perunan edunvalvonnan tavoitteena oli perunanviljelyn kannattavuuden parantaminen markkinoiden paremman hallinnan ja tukipolitiikkaan vaikuttamisen kautta. MTK:n perunavaliokunta kokoontui kolme kertaa. Valiokunta seurasi tukikokonaisuuden valmistelua sekä Suomessa ja EU:ssa, keskusteli siemenperunan reklaamaatioasioista, kiinnitti huomiota kasvin suojeleuongelmiin ja tutustui mahdollisuuksiin korvata kasvinterveys- ja satovahinkokorvauksia vakuutuksilla tai rahastoilla. MTK haki ja sai vuoden jatkoajan I-luokan merkinnöille perunapakkauksissa. MTK ja perunavaliokunta kirjelmöivät heinäkuun alusta lähtien suljettuna olleen Venäjän rajan avaamiseksi perunan viennille. Valiokunnan edustaja osallistui perunan tutkimushankkeiden ohjausryhmään.

Kokoonpano: Puheenjohtaja Jan Porander (SLC:n edustaja), varapuheenjohtaja Timo Hautaviita, Kauno Erkkilä, Eero Isomaa (MTK:n johtokunnan edustaja), Ilkka Markkula, Janne Matinlauri, Tomi Myyryläinen ja Eero Saarinen. Valiokunnan sihteerinä toimi Antti Lavonen.

Tärkkelysperunajaosto

MTK ja sen tärkkelysperunajaosto pyrkivät vaikuttamaan yhteisen maatalouspolitiikan uudistukseen, ympäristökorvausjärjestelmän valmisteluun sekä nitraattiasetuksen uudistamistyöhön. Jaosto järjesti tapaamisia MMM:n ja ympäristöministeriön edustajien kanssa. Syyskuussa jaosto järjesti Euroopan tärkkelysperunatuottajien yhdistyksen CESPU:n vuosikokouksen Noormarkussa. Kokoukseen osallistui vieraita seitsemästä maasta. Marraskuussa jaosto järjesti lehdistötilaisuuden uusien tärkkelysperunatuottajien hankinnan edistämiseksi. Tärkkelysperunajaosto piti kolme kokousta.

Kokoonpano: Puheenjohtaja Hannu Heikola, varapuheenjohtaja Ilpo Ulvinen, Vesa Savola, Ossi Paakki (asiantuntija, Finnamyyl Oy), Jorma Mäkelä (asiantuntija,

Evijärven Peruna Oy), Kimmo Pusa (asiantuntija Finnamyyl Oy) ja Arto Sillanpää (asiantuntija Finnamyyl Oy), Eero Isomaa (MTK:n johtokunnan edustaja). Jaoston sihteerinä toimi Antti Lavonen.

Puutarhavaliokunta

Puutarhavaliokunta kokoontui kerran kertomusvuoden aikana. Valiokunta käsitteli mm. tukiudistusta sekä puutarha-alan laatutyön kehittämistä. Edunvalvontatyötä tehtiin pääosin Juuresten- Kaalin- ja Sipulintuottajat ry:n toiminnan kautta.

Kokoonpano: mv. Jarmo Suominen (Puutarhaliitto), mv. Kimmo Oravuo (Kaalintuottajat), marjanviljelijä Tommi Yrjölä (Hedelmän- ja marjanvilj. Liitto), mv. Irmeli Vinnikainen (Juurestentuottajat), mv. Timo Mäkinen (Sipulintuottajat), toimitusjohtaja Katarina Lassheikki (Puutarhaliitto), toiminnanjohtaja Jyrki Jalkanen (Kauppapuutarhaliitto), toiminnanjohtaja Hannu Salo (Hedelmän- ja marjanvilj. Liitto), toiminnanjohtaja Jyri Uimonen (Taimistonviljelijät ry), mv. Annamari Torttila (MTK:n johtokunta), sihteeri Mika Virtanen.

Sopimusviljelyjaosto

Puutarhavaliokunnan sopimusviljelyjaosto ei kokoontunut kertomusvuoden aikana.

Kokoonpano: Erno Toikka (Lännen Tehtaat), mv. Timo Rauvola (Saarioinen Oy), mv. Jukka Mattila (Saarioinen Oy/Lännen Tehtaat Oy), toiminnanjohtaja Jonas Laxåback (SLC), Marko Himanen (Kurkkutoimikunta), Jaakko Laamanen, mv. Reijo Vätilä (Lännen Tehtaat), mv. Juha Hämäläinen (Lännen Tehtaat Oy), mv. Kimmo Oravuo, mv. Annamari Torttila (MTK:n johtokunta), Sihteeri: Mika Virtanen

Kylvösiemenjaosto

Kylvösiemenjaosto kokoontui neljä kertaa. Kokouksista yksi oli puhelinkokous. Kylvösiemenjaosto otti jolleen aktiivisesti kantaa toimintavuoden keväällä vallinneeseen siemenpulaan ja esitti Huoltovarmuuskeskuksen varastojen avaamista siemenpulan helpottamiseksi. Varastoja lopulta hyödynnettiin ja siemenpulaa saatiin helpotettua.

Kylvösiemenalan kehittämishanke, jonka tarkoituksena on parantaa siementuotannon kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä, jatkui toista vuotta. Lisäksi osallistuttiin EU:n siemen- ja lisäsmateriaalilainsäädännön uudistamistyöhön.

Kokoonpano: Puheenjohtaja: mv. Juha Strömberg (Sat), mv. Matti Lappalainen (P-S), mv. Seppo Kivijärvi (E-P), mv. Matti Kantola (Häme), mv. Eeva Taneli (V-S), mv. Matti Seitsonen (MTK:n johtok.) mv. Anders Wickholm (SLC), Sihteeri: Mika Virtanen

Kuluttajatyöryhmä

Kuluttajatyöryhmän kokouksissa suunniteltiin kuluttajatoimintaan ja -viestintään liittyviä tapahtumia. Kokouksissa käsiteltiin tuloksia ruuantuotannon arvo- ja asennetutkimuksesta, joka julkaistiin MTK:n, Ajatuspaja e2:n ja MSL:n toimesta. Esillä oli myös PEFC-sertifikaatin kampanjointi ja alkuperän korostaminen elintarvike- ja puutuotteissa.

Työryhmä käsitteli Ruokatiedon kanssa yhteistyössä toteutettua Ruokavisaa, jonka loppukilpailu pidettiin Elma-messujen yhteydessä. Esillä oli myös Herkkujen Suomi -tapahtuman toteutus elokuussa Rautatientorilla. Työryhmässä keskusteltiin avoimien ovien järjestämisestä maatiloilla, lehmien laitumelle lasku -tapahtumasta, materiaalin tuottamisesta verkkosivuille ja sosiaaliseen mediaan. Työryhmässä pohdittiin myös koulu- ja laisten tiedon lisäämistä lähiruusta ja ruuan alkuperän merkityksestä. Kokouksissa oli esillä myös hankintaohjeet niin kuntapäätäjille kuin järjestön omaan käyttöön.

Työryhmän kokoonpano: puheenjohtaja Kati Partanen jäsenet: Elina Heino, Jukka Leikonen, Antti Teivaala, Klaus Hartikainen, Lasse Lahtinen, Liisa Pietola, Anni-Mari Syväniemi, Paula Viertola, Johan Åberg, sihteeri Marjatta Boman.

Naistyöryhmä ja metsänomistajanaisten jaosto

Naistyöryhmän kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita muun muassa lomituskysymyksiä. Naisviljelijöiden asemaa ja naisviljelijöiden lukumäärää ja raportointia tilastoissa pohdittiin yhdessä Tiken edustajan kanssa.

Kokouksissa pohdittiin myös työryhmän toiminnan kehittämistä sekä ajankohtaista järjestöuudistusta.

Maaseudun naisten päivänä järjestettiin seminaari Kotkassa. Seminaarissa oli esillä yrittäjyys, metsäasiat, hyvinvointi sekä perhejuridiikka. Puheenvuoron luovuudesta ja luovuuden käyttö-ohjeita esitti Mato Valtonen.

Työryhmän puheenjohtaja Ilona Alhoniemi osallistui COPA:n naistenkomitean kokouksiin.

Työryhmän kokoonpano: puheenjohtaja Ilona Alhoniemi, varapuheenjohtaja Johanna Kankaanpää; jäsenet: Helena Holm, Annukka Kimmo, Tiina Linnainmaa, Anna Setälä, Kati Partanen sekä Liisa Niilola ja Mia Wikström, sihteeri Marjatta Boman.

Metsänomistajanaisten jaosto kokoontui kolme kertaa. Jaoksen puheenjohtajana toimi Sari Lantta Metsänomistajien liitto Järvi-Suomen alueelta.

Kokouksissa kuultiin MTK:n asiantuntijoita. Metsälinjalta asiantuntija Janne Näräkkä kävi kertomassa ajankohtaisista kansainvälisistä metsäasioista ja metsäjohtaja Juha Hakkarainen selosti järjestöuudistusta. Jaoksen jäsenet osallistuivat metsänomistajien liittojen puheenjohtajien päivään.

Metsänomistajanaiset tukivat toiminnassaan Yhdistysten vuotta ja olivat aktiivisesti mukana niin aloitustilaisuuksissa kuin valmennuspäivissä vuoden aikana.

Työryhmän kokoonpano: puheenjohtaja Sari Lantta; jäsenet: Elina Junnila, Päivikki Otronen, Heli Moilanen, Sari Pekkarinen, Heli Rissanen, Anna Lemström ja Annamari Torttila, sihteeri Tuija Rantalainen.

MTK-liittojen puheenjohtajakokoukset

Liittojen puheenjohtajat kokoontuivat kertomusvuoden aikana kahdeksan kertaa. Kaksi kokouksista pidettiin valtuuskuntaa edeltävinä päivinä. Kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia maatalous- ja metsäpolitiikan asioita, markkinatilannetta, järjestön toiminnan ja talouden kehitysnäkymiä sekä järjestöuudistusta. Osassa kokouksista olivat mukana liittojen toiminnanjohtajat, metsänomistajien liittojen puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat.

Henkilöstökertomus

MTK:n keskusliitossa työskenteli vuoden 2013 lopussa yhteensä 77 henkeä. Henkilöstön määrä on pysynyt lähes samana viime vuosina. Naisten osuus henkilökunnasta oli 47 % ja miesten 53 %. Henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 46,6 vuotta ja keskimääräinen palvelusaika 10,7 oli vuotta. Henkilöstön vaihtuvuus on alhainen.

Henkilöstöjohtamisen asiantuntijapalvelu on ostettu vuoden 2010 alusta lähtien HR-asiantuntijaorganisaatiosta. Henkilöstöpäällikkö toimii tiloissamme täysiaikaisena In House -resurssina työskennellen MTK ry:lle että Viestilehdet Oy:lle.

Keskusliiton vuoden 2013 painopistealueita henkilöstöjohtamisessa normaalien HR-prosessien hoitamisen ohella esimiestaitojen kehittäminen sekä henkilöstötutkimus ja sitä seuraavat kehittämistoimenpiteet.

Vuosi 2013 piti sisällään resurssoinnin suunnittelua ja rekrytointia pääosin johtuen muutamista eläkkeelle jäämisistä. Rekrytointeja toteutettiin sekä johtaja- että asiantuntijatehtäviin.

Syksyllä 2012 käynnistetty 1, 5 vuoden mittainen esimiesvalmennus keskittyi ihmisten johtamis- ja valmennustaitoihin sisältäen myös esimiehen 360-astetta arvioinnin.

Työterveyskäyntien ja sairauspoissaolopäivien määrä on keskusliitossa alhainen vertailutietoon ja henkilöstön keski-ikään nähden. Panostimme vuonna 2013 entiseen tapaan monipuolisesti henkilöstön työhyvinvointiin.

Ikäjakauma ja palvelusvuodet, tilanne 31.12.2013:

ikä (vuosia)	henkeä	% henkilö- kunnasta	keskimääräinen palvelusaika (vuosia)
20-29	4	5%	0,7
30-39	16	21%	2,7
40-49	26	34%	6,7
50-59	20	26%	16
60 -	11	14%	25,8

Tietohallinto

MTK-ryhmän yhteinen tietohallinnon johtoryhmä kokoontui toimintavuonna 10 kertaa. Johtoryhmän kokoonpano uusiutui toimintavuoden aikana. Kokoonpano 24.5.2013 alkaen; Heikki Laurinen (puheenjohtaja), Antti Sahi (jäsen), Visa Merikoski (jäsen), Juha Hakkarainen (jäsen), Soili Teikari (jäsen), Kimmo Kallionalusta (sihteeri).

Vahvistimme tietohallinnon ja eri sidosryhmien vuorovaikutusta käyttöönottamalla toukokuussa uuden tietohallintomallin. Uudella toimintamallilla pyritään vastaamaan tunnistettuihin haasteisiin ja kehittämistarpeisiin. Tietohallintomallin keskeisenä tavoitteena on terävöittää edunvalvonnan sekä liiketoiminnan olennaisempien kehityshankkeiden toimeenpanoa sekä varmistaa toiminnan ja prosessien kehittämisen jatkuvuus. Osaamisen ja työskentelytapojen sekä prosessien kehittämisen merkitys korostuu yhä enemmän kaikessa toiminnassa. MTK:n osalta toiminnan kehittäminen jaettiin kolmeen keskeiseen alueeseen, jotka ovat edunvalvonnan markkinainformaatiopalvelut, edunvalvonnan viestintäpalvelut sekä jäsenhankinta ja jäsenpalvelut. Kullekin kolmelle toiminta-alueelle nimettiin siitä vastaava kehitystiimi. Niiden tehtävänä on toiminta-alueen jatkuvien palveluiden kehittäminen, ohjaus, laadunvarmistus, raportointi toiminnasta sekä poikkeamista. Kehitystiimit raportoivat MTK:n IT-ohjausryhmälle, jonka kokoonpano on Antti Sahi (puheenjohtaja), Klaus Hartikainen (jäsen), Markus Lassheikki (jäsen), Matti Voutilainen (jäsen) ja Kimmo Kallionalusta (sihteeri).

Projektityöskentelymalli yhtenäistettiin vahvistamaan tietohallintoon liittyvien edunvalvonnan ja liiketoiminnan kehityshankkeiden läpivientiä sekä varmistamaan yhtenäinen toimintatapa läpi organisaation. Projektimallissa olennaiset kehityshankkeet tunnistetaan ja ryhmitellään yhtenäisesti sekä vahvistetaan omistajuutta, joka on yksi onnistuneen kehityshankkeen keskeisistä avaintekijöistä.

Toimittajayhteistyötä tukemaan laadittiin sisällöllisesti yhtenäiset projektipalveluiden puitesopimus- ja toimitussopimus pohjat.

Osaamisen kehittämisessä keskityttiin työtapojen ja hyvien käytäntöjen vahvistamiseen julkaisemalla maaliskuussa Sujuva tietotyö -käsikirja.

Johdon kahdestoista tietohallintotyöpaja järjestettiin 14.10.2013. Tietohallintotyöpajassa käsitellään tulevaisuuden kehitystarpeita ja niihin liittyviä kehityspolkuja sekä saadaan palautetta tietohallinnon palveluista. Vuonna 2013 tietohallintotyöpajassa keskityttiin sosiaalisen median nykytilaan sekä uuden viestintäteknologian mukanaan tuomaan muutokseen tietotyövälineiden hyödyntämisessä ja sen vaatimaan muutosjohtamiseen.

Perustietotekniikka ja työasemaohjelmat toimivat hyvin. Käyttäjien tyytyväisyys perustietotekniikkaan oli hyvällä tasolla. Sovellusten ja palveluiden arviointi toteutettiin toukokuussa ja kokonaisuutena yleistilanne todettiin hyväksi. Työasemien näytöt yhtenäistettiin ja suurelta osin vaihdettiin uusiin. Laite- ja sovellusympäristön vakiointitaso säilyi korkeana MTK-ryhmän linjauksen mukaisesti.

Tietoliikenneverkossa ei ollut toimintaa merkittävästi haittaavia katkoja. Vuonna 2012 aloitettu tietoliikenneverkon laaja perusparannusprojekti kaikkien toimipisteiden liittymänopeuksien päivittämiseksi uudelle tasolle päättyi tammi-kuussa 2013. Tietoliikenne nopeuksien nostaminen kaikissa toimipisteissä mahdollistaa etäosallistumis- ja tietoteknisten järjestelmien hyödyntämisen tarkoituksen mukaisesti.

Organisaation tietojärjestelmät kuvattiin fyysisen sijainnin, palvelukokonaisuuksien sekä rajapintojen näkökulmasta. Kokonaisarkkitehtuurin kuvaaminen tehostaa kehitysprojektien toteutusta.

Matkapuhelimissa siirryttiin Windows Phone 8 -älypuheliin. Uudet Nokia Lumia 920 älypuhelimet otettiin käyttöön koulutuksien myötä huhtikuussa. Älypuhelimien keskitetyssä hallinnassa otettiin käyttöön AirWatch mobiililaittehallinta. Sopimus perustietotekniikasta Fujitsun kanssa (Patja-palvelu) uudistettiin vuonna 2011 kolmeksi vuodeksi. Neuvottelut sopimuksen mahdollisesta jatkamisesta käydään vuonna 2014. Sopimus tietoliikenteestä oli voimassa Soneran kanssa määräaikaisen sopimuskauden 12 kuukautta päättyen 1.12.2013, jonka jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi kahden kuukauden irtisanomisajalla. Niin ikään puhepalvelusopimus Soneran kanssa on toistaiseksi voimassa kahden kuukauden irtisanomisajalla.

Sovelluspalveluissa toteutettiin selvitystyö MTK:n ja metsähoitoyhdistyksien jäsenrekistereiden kehittämistarpeista metsähoitoyhdistyslain muuttuessa vuoden 2015 alussa. Selvitystyön toteutti Maatalouden Laskentakeskus Oy.

Mtk.fi-sivuilla on vuoden 2013 aikana vierailut 237 765 kävijää. Kävijöiden määrän vähenemistä edellisvuodesta selittää mm. se, että marras-kuussa 2012 järjestetty ”Miksi se, joka tekee eniten, saa vähiten” -kampanja ympäri Suomen nosti sivustomme kävijämäärän kolmen päivän aikana 12.-14.11.2012 yhteensä noin 56 000:een. Vuonna 2013 ei vastaavaa kuluttajatapahtumaa järjestetty. Käyntikertoja kertyi yhteensä 632 568.

Maaseudun Tulevaisuuden verkkosivujen kävijämäärät kasvoivat merkittävästi. Vuoden aikana sivuilla oli noin 1 500 000 kävijää, käyntikertojen lukumäärä hieman laski 5,4 miljoonaan käyntikertaan. Maaseudun Tulevaisuuden kuukausiliitteen Kantrin verkkopalvelun kävijämäärä oli reilu 170 000. Koneviestin verkkosivujen kävijämäärät nousivat reiluun 180 000 kävijään.

Uuden viestintäteknologian käyttöönottoon liittyvä kilpailutus toteutettiin vuoden aikana ja kokonaispalvelun toimittajaksi valittiin loka-kuussa Fujitsu Finland Oy. Yhdistetyn viestinnän ohjelmisto Microsoft Lync 2013 otettiin käyttöön tammikuussa 2014.

Taloustietoja

Konsernin toiminta

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n konsernin konsernitilinpäätökseen on vuonna 2013 tytäryhtiöinä sisällytetty Viestilehdet Oy:n (99,98 %) ja Maanomistajien Arviointikeskus Oy:n (72,32 %) ohella Lehtirahasto Oy (100 %) ja Maalaistentalo Oy (66,04 %). Osakkuusyhtiöinä konsernitilinpäätökseen on sisällytetty Pellervo-Instituutti Oy (50,0 %), Oy Silvadata Ab (43,37 %), Maahenki Oy (25,87 %), Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy (25,32 %) ja Myyntimestarit Oy (31,62 %). Konsernin tilikauden liiketulos oli voitollinen +7,8 milj. euroa (+7,8 milj. euroa). Liikevoitto verojen ja tilinpäätössiirtojen jälkeen oli voitollinen +6,8 milj. euroa (+6,6 milj. euroa).

MTK:n yleisenä omistajapolitiikkana on, että MTK edellyttää aina omistuksiltaan pitkällä aikavälillä yleisten liiketoiminnallisten periaatteiden mukaista tuottoa, ei vain mahdollista toiminnallista tuottoa.

Keskusliiton toiminta ja talous vuonna 2013

Keskusliiton henkilökunnan määrä oli kertomusvuoden päättyessä 76, joista 11 oli määräaikaisia ja 3 äitiys-, hoito-, vuorottelu-, tai muulla toimivapaalla (edellisenä vuonna 76, joista 10 määräaikaisia, 3 äitiys-, hoito-, vuorottelu-, tai muulla toimivapaalla). Maksettujen palkkojen ja palkkioiden määrä luontaisetuineen sekä vuosiloma- ja sairausajan palkkoineen oli 5,2 milj. euroa (5,1 milj. euroa).

Varsinainen toiminta

Luottamusjohdon kulut kasvoivat 8,5 % vuonna 2013. Kasvu liittyi järjestöuudistuksen valmisteluun, minkä johdosta MTK:n johtokunta kokoontui aiempaa useammin. Valiokuntien, jaostojen ja työryhmien kokonaiskulutaso nousi +7,5 % ylittäen budjetoidun. Pääosa valiokunnista ja jaostoista toimi pitkäjänteisesti budjetinsa puitteissa.

Edunvalvonnan kulut olivat 9,173 M€ laskien -0,085 milj. euroa eli -0,9 %. Merkittävintä oli tiedotustoiminnan kulujen normalisoituminen (-0,178 M€, -34,4 %): vuoden 2013 yhdistysten

teemavuoden kulut eriytettiin omalle kustannuspaikalleen osaksi projektitoimintaa, kun vielä vuonna 2012 laajojen kuluttajakampanjoiden kulut olivat edunvalvonnan osiossa tiedotustoiminnan sisällä. Toinen merkittävä tekijä oli atk-kulujen aleneminen (-0,128 M€, -22,6 %) ja jääminen budjetoitua alemmaksi. Edustuskulujen taso normalisoitui, koska vertailuvuosi 2012 piti sisällään tavallista enemmän muita edustuskuluja. Henkilöstökulut säilyivät vakaana muodostaen 57 % edunvalvonnan kuluista. Edunvalvonnan tuotot ovat erilaisia edunvalvonnan toteuttamiseen tai yhteistyösopimukseen liittyviä veloituksia. Niiden kokonaismäärä oli 0,945 milj. euroa. Edunvalvonnan kulujäämä laski -1,5 % eli -0,122 M€ -8,227 milj. euroon (vuonna 2012 +0,253 milj. euroa eli +3,1 %). Edunvalvonnan kulujäämä olisi kasvanut merkittävästi, mikäli yhdistysten teemavuoden kulut olisi huomioitu osana edunvalvonnan kokonaisuutta.

Projektitoiminnan kulujäämä kasvoi 0,293 milj. eurosta 0,532 milj. euroon. Kasvu johtui erityisesti edellä kuvatusta syystä eli siitä, että yhdistysten teemavuoden kokonaisuus toteutettiin osana projektitoimintaa. Merkittävimpiä projekteja tämän ohella olivat Baltic Deal -hanke, Tyypinavetta-hanke, Maaseudun muutosvalmennushanke sekä MTK:n 100-vuotishistoriikkiprojekti, elintarvikehuollon alkutuotantopoolin poolitoimikunta ja sertifioidun siemenen tutkimushanke. Kertomusvuoden aikana käynnistyi myös maaseutunuorten teemavuoden 2014 valmistelu.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton Säätiö myönsi avustuksia järjestökoulutuksen yksittäisiin kursseihin ja koulutuksiin 390 000 euroa. Järjestökoulutuksen aktiviteetit säilyivät korkealla tasolla.

Jäsenlehti Mainion tuotot alenivat konseptimuutoksen johdosta voimakkaasti ollen 0,118 milj. euroa. Kulut vastaavasti nousivat voimakkaasti ollen 0,276 milj. euroa. Jäsenlehden aiempi tuottojäämä suli budjetoidun mukaiselle tasolle jättäen kulujäämää -0,185 milj. euroa. Uudistus nosti pysyvästi MTK:n varsinaisen toiminnan kulujäämää, vuoteen 2011 verrattuna kulujäämän kasvu oli +0,285 M€.

Varsinaisen toiminnan kulujäämä (ns. kulujäämä I) kasvoi +4,9 % ollen -9,935 milj. euroa (+4,8 %, -9,474 milj. euroa). Varsinaisen toiminnan kulujäämää katetaan varainhankinnalla sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnalla.

Varainhankinta

Varainhankinnan tuotot vuonna 2013 olivat 2,456 milj. euroa (2,393 milj. euroa) kasvaen +2,7 %. Jäsenmaksuilla kyettiin kattamaan 18 % (19 %) varsinaisen toiminnan kuluista. Jäsenmaksutuotot kasvoivat +2,9 % ollen 2,309 milj. euroa. Varainhankinnan jälkeen sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettavaksi kulujäämäksi (ns. kulujäämä II) muodostui -7,478 milj. euroa (-7,080 milj. euroa). Se kasvoi +5,6 % (+0,398 milj. euroa) eli selvästi pitkän aikavälin tavoitetta enemmän.

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettava osuus keskusliiton kuluista oli 58 % (58 %). Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottojäämä ilman kauppavoittoja ja sijoitusomaisuuden arvonalennusten / palautusten muutoksia oli 8,5 milj. euroa (8,4 milj. euroa). Juokseva sijoitustoiminta tuotti vuonna 2013 ennakoitua isompia tuottoja osinkojen ja kiinteistöjen sekä osakehuoneistojen osalta. Kiinteistöinvestointeihin tehtyjä kaikkia varauksia ei käytetty. Vastaavasti korkotaso säilyi odotuksia huomattavasti alemmalla tasolla alentaen korkokulkuja. Korkotuotot olivat ennakoitusti vähäisiä. Viestilehdet Oy maksoi osinkoa 3,0 milj. euroa (3,0 milj. euroa). Muut osinkotuotot olivat 4,3 milj. euroa (4,0 milj. euroa).

Tulokseen kirjattava kauppavoittojen ja sijoitustappioiden nettomäärä vuonna 2013 oli +3,6 milj. euroa (+2,8 milj. euroa). Arvonalennuksia ja arvonalennusten palautuksia kirjattiin nettomääräisesti +2,6 milj. euroa (+2,5 milj. euroa). Arvonalennuksia oli 31.12.2013 taseessa -11,8 milj. euroa (-14,3 milj. euroa), josta -8,0 milj. euroa oli Metsä Boardin osakkeista ja -1,7 milj. euroa pääomasijoituksista. Arvonalennukset kirjataan välittömästi tilinpäätökseen yksittäisen sijoituksen markkina-arvon alittaessa sen hankinta-arvon.

Arvonalennusten taustalla on se, että poikkeuksellisen pitkään jatkunut osakemarkkinoiden myönteinen vire päättyi syksyllä 2007. Vaikka keskusliitto varautui osakemarkkinoiden laskuun ja osakkeiden paino vuonna 2008 oli MTK:n salkussa historiallisen alhainen, ei merkittäviltä sijoitusten arvonalennuksilta voitu välttyä,

koska maailman pörseissä nähtiin vuonna 2008 yksi kolmesta pahimmasta vuodesta maailman historiassa osakkeiden arvojen keskimäärin puolittuessa.

Sijoitustoiminnan osalta alkuvuoteen 2013 lähdettiin ylipainolla riskillisissä omaisuusluokissa. Keväällä ja kesällä 2013 kehittyvillä korko- ja osakemarkkinoilla tapahtui tuntuva korjausliike. USA:n keskuspankin odotettiin vähentävän poikkeuksellisia toimenpiteitään ja käynnistävän korkotason nousun, mikä johti merkittävään pääomien ulosvirtaan kehittyviltä markkinoilta. USA:n ja Saksan pitkien valtionlainojen korot saavuttivat pohjansa keväällä ja korkotaso nousi vuoden aikana selvästi laskien korkosijoitusten arvoja. Korkojen nousu tulee olemaan pitkä prosessi. Samaan aikaan keskuspankeilla on edelleen tavoitteena pitää lyhyet korot matalina. Vuoden lopulla riskilliset omaisuusluokat olivat jälleen ylipainossa. Sijoitustoiminnan näkökulmasta vuodesta 2013 muodostui kuitenkin kokonaisuutena hyvä ja selvästi ennakoitua parempi.

MTK:n omassa varainhoidossa salkun riskitasoa on säädetty aktiivisesti. Oman varainhoidon tulos vuonna 2013 oli hyvä ja ylitti merkittävästi markkinoiden yleisen kehityksen. Kokonaisuutena oma varainhoito on tuottanut pitkällä aikavälillä hyviä ja yleistä kehitystä selvästi parempia tuloksia aktiivisella allokaatio- ja rahastovalinnalla. Lisäksi MTK käyttää kahta varainhoitoyhteistyökumppania, joilla on keskenään täysin samanlainen omaisuudenhoitomandaatti vastaten kolmanneksesta keskusliiton likvidin sijoitussalkun hoidosta. Vuonna 2013 varainhoitajina toimivat Pohjola Varainhoito ja Evli. Molempien osalta varainhoidon tulos oli viime vuonna markkinoiden yleistä kehitystä parempi, mutta niiden keskinäiset erot olivat merkittävät. Kolmen vuoden aikajaksolla molempien varainhoitajien tulos on jäänyt markkinoiden yleisestä kehityksestä.

Korkokulut Maataloustuottajain eläkesäätiölle nousivat 0,188 milj. eurosta 0,227 milj. euroon. Eläkesäätiön takaisinlainan pääoma säilyi ennallaan 5,1 milj. eurossa. Eläkesäätiön vakavaraisuusasema säilyi hyvänä ja sijoitustoiminnan tulos oli hyvä. Liittotilille sijoitetuista pääomista maksetut korot alenivat 0,4 milj. eurosta 0,3 milj. euroon korkotason tuntuvan alenemisen myötä. Liittotilin pääoma oli vuoden 2013 lopussa 14,7 milj. euroa säilyen käytännössä ennallaan.

Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudelta,

yhteensä 0,49 milj. euroa (0,42 milj. euroa), on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella.

Tilikauden tulos, tilinpäätös-siirrot ja rahastomuutokset

MTK:n tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja on 7 199 996,97 euroa voitollinen. Tulosta arvioitaessa on syytä huomioida, että MTK:n tilinpäätöksen tulee vuosittain näyttää pääsääntöisesti merkittävää ylijäämää, jotta sijoitusvarallisuuden reaaliarvo ja siten keskusliiton kyky rahoittaa edunvalvontaa kyetään säilyttämään myös tulevaisuudessa. Sijoitusomaisuuden arvon puolustamiseksi merkittävät allokaatiomuutokset ovat mahdollisia, mikä osaltaan näkyy eri vuosien tilikauden tuloksessa.

Tilinpäätössiirtojen ja sidottujen rahastojen muutosten jälkeen tilikauden ylijäämä on 7 199 996,97 euroa. Taseen omassa pääomassa on edellisten vuosien tuloksesta ylijäämää 12 923 921,54 euroa. MTK:n johtokunta ei esitä MTK:n valtuuskunnalle rahastosiirtoja.

MTK:n taseen loppusumma nousi 147,7 milj. eurosta 155,0 milj. euroon vuonna 2013. Oman pääoman tasearvo kasvoi +7,2 milj. euroa ja vieraan pääoman +0,1 milj. euroa.

Näkymät vuodelle 2014 ja riskien hallinta

Vuoden 2014 budjetissa varsinaisen toiminnan kulujäämä nousee +6,0 % eli +0,596 milj. euroa vuoteen 2013 nähden. Merkittävin kulujäämän lisäys toteutuisi edunvalvonnassa (+0,663 milj. euroa, +8,1 %). Projektitoiminnan kulujäämän odotetaan säilyvän lähes ennallaan 0,513 milj. eurossa. Panostusta järjestöuudistukseen kohdellaan kertaluonteisesti MTK:n yleisen rahoitusohjelman mukaisen raamin ylittävänä investointina, kuten meneteltiin myös vuonna 2013 toteutetun yhdistysten vuoden osalta. Toinen keskeinen panostuskohde on maaseutunuorten teemavuosi. Budjetti on varainhankinnan ja sijoitustoiminnan jälkeen ennen kauppavoittoja -0,815 milj. euroa alijäämäinen. Säännöllisten palkka- ja toimintamenojen jatkuva, pitkäaikainen rahoittaminen kauppavoitoilla on poikkeuksellinen menettelytapa, koska kauppavoittojen syntymisen edellytyksiin MTK:lla on käytännössä

rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa, kuten viime vuosina on hyvin nähty. Keskusliitossa uusiin edunvalvontahaasteisiin tulee jatkossa pääosin vastata kokonaishenkilöstömäärää lisäämättä tekemällä muuttuvista edunvalvonta- ja jäsenpalvelutarpeista johtuvien osaamistarpeiden muutosten edellyttämiä järjestelyjä.

Varainhoidon osalta alkuvuosi 2014 käynnistyi varsin vaihtelevissa tunnelmissa, koska takana on pidempi keskuspankkien elvyttävien toimien siivittäminen eri omaisuusluokkien arvonnousu. Samaan aikaan inflaatio on hyvin matala ja kasvunäkymät USA:ta lukuun ottamatta ovat laimeat. Tämän johdosta korko- ja osakemarkkinoiden tuotto-odotukset tälle vuodelle ovat viime vuodesta kokonaisuutena maltillistuneet huomattavasti ja markkinoiden heilunta voi ajoittain kasvaa eri tekijöihin liittyen. Keskuspankkien poikkeuksellisten toimien asteittainen hidastaminen ja aikanaan niiden vähentäminen tullee olemaan prosessi, johon liittyy voimakaitakin reaktioita korko- sekä osakemarkkinoilla. Kokonaisuutena sijoitusvuodesta odotetaan kuitenkin tulevan kohtuullinen, mikäli yksittäiset tekijät eivät pysyvämminkin heijastu tulevaan kehitykseen. Osakemarkkinoilla voi tapahtua vuoden 2014 aikana ainakin tilapäistä pehmenemistä ja kurssitason alenemista. Myös korkojen mahdollinen yhtäkkinen nopea nousu vaikuttaisi korko- ja osakesijoitusten tuottoihin tilapäisesti kielteisesti. Joka tapauksessa korkosijoitusten tuotot lienevät parhaassakin tapauksessa alhaiset tai jopa merkittävästi negatiiviset. Toisaalta liian pitkään jatkuva löysä rahapolitiikka voi luoda globaalien omaisuusarvojen hintakuplan. Keskusliiton likvideissä arvopaperisijoituksissa helmikuun lopussa osakkeet olivat lievässä ylipainossa. Myös käteisen määrä on selvästi tavallista korkeampi.

Riskien hallinnan keinojen tulee olla tarkoituksenmukaisia laadultaan ja mitoitukseltaan. MTK toteutti riskianalyysin ja riskienhallinnan kehittämiseen liittyvän projektin yhteistyössä KPMG Oy Ab:n kanssa loppuvuonna 2011, minkä pohjalta MTK jatkoi työtä riskienhallinnan prosessien sekä riskienhallinnan sisällön kehittämällä vuonna 2012. Johtokunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen suunnitelman vuosittain.

Varsinaisen toiminnan tuotot ja varainhankinta sekä niiden riskit liittyvät merkittäville osiltaan jäsenpohjan vahvuuteen, edunvalvonta- ja jäsenpalvelujen tuottamiseen ja avainhenkilöriskeihin, jolloin ne ovat erityisesti riippuvaisia mm. kyseisten palvelujen laadusta

sekä organisaatiomallin kyvystä tukea edunvalvontatyön toteuttamista. Vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä.

Edunvalvonta- ja jäsenpalvelutoimintojen rahoituksen näkökulmasta kaikkein merkittävimmän riskin muodostaa sijoitus- ja rahoitustoiminnan kyky kattaa näitä kuluja. Keskusliiton riippuvuus sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoista on muodostunut poikkeuksellisen suureksi. Jäsenmaksutuloilla tulisi kyetä rahoittamaan nykyistä merkittävämpi osa varsinaisen toiminnan kuluista. Keskusliiton strategia lähtee siitä, että varallisuutta on hoidettava siten, että keskusliitto kykenee selviytymään edunvalvontatilanteista vaarantamatta tulevaisuuden toimintamahdollisuuksia. Tämän johdosta keskusliiton varsinaisen toiminnan kulutasoon on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota. Keskusliiton edunvalvontaa ei tule rakentaa liian osakepainotteisen tai muutoin korkeita riskejä sisältävän sijoitustoiminnan varaan, koska esimerkiksi vuosi 2008 on

osoittanut todeksi sen, että hyvin vähäisinäkin pidetyt riskit voivat toteutua täysimääräisesti. Erilaisten ns. häntäriskien todennäköisyys on pieni, mutta niiden osittainkin toteutuminen voi aiheuttaa laajakantoisia ongelmia keskusliiton rahoitukselle. Varainhoitoa ohjataan MTK:n johtokunnan hyväksymällä sijoitusohjesäännöllä. Sijoitusohjesääntöön on tehty viimeisin neutraali-allokaatiota koskeva muutos tammikuussa 2014.

Koko järjestön toiminnan rahoitusta arvioi vuoden 2012 aikana erillinen työryhmä, joka jätti loppuraporttinsa MTK:n valtuuskunnan syyskokoukselle 2012. Työryhmä teki esitykset koko järjestön talouden hallinnan ja seurannan kehittämiseksi. Lisäksi työryhmän esityksen pohjalta liittojen kanssa on sovittu jäsenmaksujen kehityksestä vuoteen 2015 kestäväällä ohjelmalla. Työtä on tämän jälkeen jatkanut pysyvä taloustyöryhmä.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton säätiö

MTK:n säätiön hallinto ja henkilöstö

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton säätiön asioita hoitaa sääntöjen mukaan hallintoneuvosto ja hallitus. Hallintoneuvoston kokoonpano: puheenjohtaja, maanviljelijä Aki Kaivola Lammi(2006-pj.2013-), varapuheenjohtaja, maanviljelijä Reino Parkko Kouvola(2012-) sekä jäsenet maanviljelijä Matti Korhonen Rantasalmi(1993-), maanviljelijä Aarno Puttonen Puumala(1998-), Maanviljelijä Eero Isomaa Nivala(2000-), toiminnanjohtaja Visa Merikoski Tampere(2013-), maanviljelijä Risto Sairanen Luumäki(2011-), maanviljelijä Olli Laaninen Liperi(2003-), maanviljelijä Hannu Taimen Paimio(2006-), maanviljelijä Seppo Paavola Kaustinen(2007-), maanviljelijä Marko Repo Simo(2011-), maanviljelijä Markku Pärssinen Sastamala(2011-), maanviljelijä Mikko Heikkinen Lapinlahti(2008-), maanviljelijä Tiina Heinonen Luhanka(2008-), maanviljelijä Pentti Keränen Paltamo(2013-), maanviljelijä Matti Kalsola Pornainen(2009-), toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi Lapua(2010-)

Hallintoneuvosto piti yhden kokouksen Sotkamossa 13. päivänä kesäkuuta.

Hallituksen kokoonpano: puheenjohtaja maanviljelysneuvos Esko Lindstedt(2005-), varapuheenjohtaja MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila (2009-), toiminnanjohtaja Jouni Jyrinki(2010-) ja maanviljelijä Jaakko Halkilahti(2012-). Hallintoneuvoston puheenjohtajat Aki Kaivola ja Aarno Puttonen ovat osallistuneet hallituksen kokouksiin

Hallitus kokoontui kolme kertaa.

Säätiön tilintarkastajiksi tarkastamaan vuoden 2013 hallintoa ja tilejä valittiin KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö Heidi Vierros(KHT) ja KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, toimiston nimeämänä Jukka Rajala(KHT).

MTK:n tarkastuskomiteasta valittiin säätiön tarkastuskomiteaan Jari Ahlholm ja hänen varamiehenekseen Jarkko Pakkanen. Toiseksi jäseneksi tarkastuskomiteaan valittiin säätiön hallintoneuvoston jäsen Visa Merikoski.

Säätiön henkilöstöön kuuluivat: asiamies metsätalousinsinööri Timo Rytönen (2003-), joka

toimii hallintoneuvoston sekä hallituksen sihteerinä ja metsätilojen hoitajana. Sekä emäntä Erja Rytönen (2003-), palveluvastaava Nina Palmroos-Tuominen (2003-) ja palveluvastaava Ritva Palmroos (2010-).

Metsänhoitotöitä ovat tehneet metsänhoitoyhdistysten ja Metsä Groupin metsurit.

Säätiön metsien puutavara on myyty pääosin pystykauppana Osuuskunta Metsäliitolle, joten puunkorjuussa työskennelleet ovat enimmäkseen olleet ostajan työntekijöitä tai urakoitsijoita.

Säätiön toiminta

Säätiön omistamalla Kettulan tilalla on järjestetty Säätiön isännöimiä tilaisuuksia. Kettulan tila on toiminut kokous-, seminaari-, tiedotus- ja koulutuspaikkana sekä vierailu ja metsäretkeilykohteena. Lisäksi Säätiö on osallistunut Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n tarvitsemien tilaisuuksien järjestelyihin ja toimeenpanoihin. Säätiö ylläpitää rakennukset ja ympäristöt sekä järjestää henkilökunnan.

Kertomusvuoden aikana oli Säätiön tai MTK:n tilaisuuksia 40 kappaletta. Näihin tilaisuuksiin osallistui 966 henkilöä kotimaasta ja ulkomailta. Myös jo perinteeksi muodostuneet Kettulan hirvijahdit järjestettiin kaksi kertaa. Kettulan tilan alueelta kaadettiin viisi aikuista hirveä sekä neljä hirven vasaa.

Valkohäntäpeuran metsästyksiin kutsuttiin myös Säätiön ja MTK:n yhteistyökumppaneita mukaan. Toimintavuoden aikana oli peurakytisjahteja 11 kertaa ja lisäksi järjestettiin maanpuolustusmetsästäjien ajojahti mäyräkoirilla.

Säätiön talous

Säätiön taloudellinen asema on talouskauden aikana ollut hyvä. Tulorahoitus tuli puunmyynneistä, vuokraustoiminnasta, korko- ja osinkotuloista. Kuluja on syntynyt MTK:n velan lyhentämisestä, puuntuotannon- ja toiminnan ylläpidosta, rakennusten korjauksista ja yhtiövastikkeista. Säätiötä uhkaavia merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä.

MTK:n tytär- ja osakkuusyhtiöt

Pellervo-Instituutti Oy

Pellervo-Instituutti Oy:ssä oli sen historian yksi merkittävimpiä vuosia: uuden strategian mukainen osaamiskeskus PI-johtamiskoulu käynnistyi 4.2.2013. Se on Pellervo-Instituutin koulutuksen uusi brändi sekä kumppanuusmalli neljän yhtiön kanssa. Perustehtävänä on kehittää johtamista ja hallintoa jäsenpohjaisissa organisaatioissa. Visioksi kirjattiin olla maan merkittävin jäsenpohjaisten asiakkaiden kouluttaja vuonna 2017. Liikkeellelähtö sujui suunnitellusti ja näkyvyyttä saatiin sekä omissa tiedotuskanavissa että mediassa. Ensimmäisen toimintavuoden perusteella uusi strategia on lähtenyt onnistuneesti liikkeelle.

Koulutusvolyymit kasvoivat voimakkaasti vuoden aikana. Syynä olivat PI-johtamiskoulun strategian mukaisesti aiempaa laajempi tarjonta ja kumppanien kanssa tehdyt asiakaskohtaiset koulutukset. Kaikilla liiketoiminta-alueilla saatiin liikkeelle uusia koulutuksia. Myynnillä mitattuna kasvu oli 64 700 euroa eli 23 %:a (edellisvuonna 4 %). Kasvu ylitti tavoitteen. Liiketoiminta-alueittain katsottuna PI-forum kasvoi 10 % ja asiakaskohtaiset koulutukset 257 %. Avoimet koulutukset supistuivat 8 %. Vuoden tulos oli 6371,04 euroa oli voitollinen. Metsänhoitoyhdistysten koulutuksen kasvu oli suurin yksittäinen tekijä koulutuksen kasvussa vuoden aikana.

Koulutukseen osallistui yhteensä 813 henkeä (819 henkeä v. 2012). Oppilaspäiviä oli 1619 päivää (1433 päivää vuonna 2012). Keskimääräinen koulutuksen kesto oli 2,0 päivää (1,8 päivää vuonna 2011).

PI-forum (aiemmin seminaarit ja ajankohtaiskoulutus)

PI-forum -tapahtumien osallistujamäärät kasvoivat keskimäärin 5 %, mutta forumien kesken oli sekä supistumista että kasvua. Perinteiset toimialaforumit ja veropäivät supistuivat, mutta uusi maatalojen taloudenhallintakoulutus nosti liiketoiminta-alueen kasvuun.

Toimialaforumien osallistujia oli 256 henkeä (302 henkeä v. 2012). Laskua oli 15 %. Puolet laskusta johtui maatalousylioppilaiden yhdistyksen Sampsan yhteistyökuvion päättymisestä. Eniten väheni lihaforumin osallistujamäärä.

Veropäivien osallistujamäärät jatkoivat laskuaan laskien 13 % edellisvuodesta. Kesäkuun päiville saatiin normaali osallistuminen, mutta joulukuun osallistujamäärä laski selvästi aiemmista vuosista. Osallistujia veropäivillä oli yhteensä 142 henkeä (164 v. 2012).

Kesäfoorumi järjestettiin hotelli Rantapuistossa Itä-Helsingissä. Aiemmasta poiketen tapahtuma pidettiin elokuussa kesäkuun sijaan. Teemana oli ”brändit, mielikuva ja maine”. Osallistujamäärä oli 36 eli sama kuin edellisvuonna.

Uusi kasvavien maatalojen taloudenhallintakoulutus sai hyvän vastaanoton. Suunnitellun yhden tilaisuuden sijasta pidettiin kaksi tilaisuutta, jotka molemmat olivat 2-päiväisiä.

Avoimet koulutukset (aiemmin kurssit ja tutkinnot)

Avoimet koulutukset supistuivat edellisvuodesta 14 %. Syinä tähän olivat vähäisempi kurssitarjonta ja osin pienemmät osallistujamäärät kurssia kohden. Tilannetta korjasivat uudet koulutustuotteet kuten puheenjohtajakoulutus.

HLJ-luottamusjohtaja oli käynnissä kahdella ryhmällä. Kursseilla numerot 17 ja 18 oli mukana yhteensä 27 osallistujaa eli kolme vähemmän kuin edellisvuonna. HLJ on yrityksen tärkein yksittäinen tuote.

Alueellinen HH-luottamushenkilö pidettiin Itä-Suomessa Leppävirralla ja Anttolassa. Osallistujamäärä oli 11 eli yksi enemmän kuin edellisvuonna.

HLJ-Akatemia pidettiin Majvikissa Kirkkonummella, poikkeuksellisesti maaliskuussa helmikuun sijaan. Osallistujajoukon taso oli korkea. Osallistujamäärä laski hieman edellisvuodesta.

Luottamusjohdon englanninkielen kurssi käynnistyi 8:lla osallistujalla. Kurssille osallistuu eri osuuskuntien ja tuottajajärjestön edustajia ja sisältö räätälöidään kohderyhmän tarpeiden mukaan. Päättöjakso pidettiin Manchesterissa.

Ruotsinkielinen luottamushenkilökoulutus pidettiin kahden vuoden tauon jälkeen yhteistyössä SLC:n ja Svenska Andelsförbundetin kanssa. Osallistujat olivat enimmäkseen SLC:stä. Osallistujamäärä väheni edellisestä kerrasta. Koulutus oli sisällöltään onnistunut.

Täysin uusi koulutus oli 2-päiväinen PI-puheenjohtaja. Se pidettiin Hämeenkyllän kartanossa Vantaalla. Osallistujat olivat hallitusten ja hallintoneuvostojen puheenjohtajia eri toimialoilta. Osallistujajoukko oli paitsi korkeatasoinen niin harvinaisen monipuolinen edustaen kaikkia keskeisiä osuuskuntia. Osallistujia oli yhteensä 17. Kokemuksen perusteella koulutusta päätettiin jatkaa vuosittain.

Asiakaskohtainen koulutus (aiemmin yrityskohtainen koulutus)

Asiakaskohtainen koulutus kasvoi voimakkaasti. Suurin syy tähän oli metsänhoitoyhdistysten koulutusten kasvu. Niiden osuus koulutusvolyymeistä oli yli puolet. Seuraavassa on kuvattu taulukossa paitsi osallistujamäärät niin myös koulutuspäivät, joka kuvaa paremmin asiakas-kohtaista koulutusta kuin pelkkä osallistujamäärä.

Henkilöstö ja kumppanuusresurssit

Koulutustoiminnan resurssit olivat omat kouluttajat, osaamiskumppanit sekä verkostokouluttajat. Henkilöstö toimintavuoden aikana oli: toimitusjohtaja MMM Kari Huhtala

PI-johtamiskoulun osaamiskumppaneiksi valittiin neljä yritystä, joiden kanssa tehtiin kumppanuussopimukset. Yritykset ovat Management Institute of Finland (MIF), työyhteisöjen kehittäminen, CV Group, hallitustyöskentely, Present K&S, taloudenhallinta, Auros Consulting, strategiatyö.

Verkostokouluttajiin kuului noin kolmekymmentä asiantuntijaa omistajayhteisöistä ja kumppanuusyrittäjistä. Vuoden aikana käytettiin kumppanuusyrittäjien ja verkostokouluttajien palveluita noin 1,5 hv. Varsinaisen henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 1 henkilö (1 henkilö vuonna 2012). Osa-aikaisena koulutuskoordinaattorina toimi TM Hanna Muukka, joka on työsuhteessa Pellervo-Seuraan. Tämä työpanos kasvoi aiemmasta vuodesta. Koulutuksen tukipalvelut ja kirjanpidon palvelut ostettiin Pellervo-Seuralta. Tietotekniset palvelut ostettiin Viestilehdet Oy:ltä.

Hallinto

Yhtiön hallituksessa oli 6 jäsentä yhtiökokoukseen saakka ja siitä eteenpäin 5 jäsentä: talousjohtaja Heikki Laurinen, Helsinki, tulosityksikön johtaja Reima Luomala, Lapua, toimitusjohtaja Reijo Flink, Seinäjoki, jäsenpalvelujohtaja Juha

Jumppanen, Espoo, toimitusjohtaja Sami Karhu, Järvenpää, johtaja Mikko Luoma, Kannus (yhtiökokoukseen saakka).

Hallituksen puheenjohtajana toimi Heikki Laurinen ja varapuheenjohtajana Sami Karhu. Yhtiön tilintarkastajana toimi KHT Heidi Vierros ja varatilintarkastajana KPMG Oy Ab. Hallitus kokoontui vuoden aikana 5 kertaa. Kokouksista 4/5 oli päätösvaltaisia. Yhtiökokous pidettiin maaliskuussa Helsingissä.

Maanomistajien Arviointikeskus Oy

Arviointikeskus on tuottajajärjestöjen omistama konsulttiyhtiö, jonka tarkoituksena on tarjota mm. viljelijöille laadukkaita ja korkeatasoisia asiantuntijapalveluita kiinteistö-, ympäristö- ja maatalousoikeudellisissa asioissa, maantie- kaivos- ja lunastustoimituksissa sekä kiinteistöjen arvomäärityksissä. Yhtiö on perustettu vuonna 1962 ja sillä on toimistot Helsingin lisäksi Seinäjoella ja Oulussa.

Koko maan alueella Arviointikeskus toimi vuonna 2013 asiamiehenä 70 tie- ja lunastustoimituksessa. Arviointikeskuksen auktorisoidut kiinteistöarvioijat laativat tila- ja kiinteistöarviointeja kauppa- ja sopimusneuvotteluita, velkajärjestelyjä, vakuustarkoituksia, perinnönjakoa ym. tarkoituksia varten eri puolilla maata olevista kohteista 156 kappaletta. Vesihuoltolinjan korvausarviointeja tehtiin 9 projektiin ja kaivoalueilla vastaavia arviointeja 2 isoon kohteeseen.

Yhtiön lakimiehet hoitivat maanomistajien oikeudellisia toimeksiantoja yhteensä 349 jutussa. Lisäksi annettiin runsaasti kiinteistö- ja ympäristöoikeuden alaan liittyvää lainopillista neuvontaa. Arviointikeskuksen toimeksiantojen määrä lisääntyi selvästi vuoteen 2012 verrattuna.

Merkittävistä isoista toimeksiannoista voidaan mainita Suhangon kaivosalueen arviointi Ranualla ja Mustavaaran kaivosalue Raahessa. Gasum Oy:lle tehtiin LNG-terminalialueen arviointi Inkoossa. Vesihuoltolinjojen korvausarviointeja oli työn alla Loviisassa ja Päijät-Hämeessä. E18 moottoritien korvausasioiden käsittelyt saatiin loppuun, kun maa-oikeus antoi tuomionsa Lohjalla ja Salossa.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2013 oli 831.000 euroa.

Arviointikeskus antoi palveluistaan alennusta MTK:n ja SLC:n jäsenille noin 11 000 euron

arvosta. Alennus on suuruudeltaan 10 % ja se koskee pääosaa yhtiön laskutusperusteisista palveluista.

Arviointikeskus Oy:n toimitusjohtajana toimii OTK Aulikki Kiviranta. Hallitukseen kuuluu 5 varsinaista jäsentä ja 3 varajäsentä. Puheenjohtajana toimii maanviljelijä Jaakko Halkilahti Salosta.

Arviointikeskuksen pääkonttorin osoite on Revontulentie 8 A, 02100 Espoo ja puhelin 020 7411 050. Yhtiön kotisivut löytyvät osoitteesta www.arviointikeskus.fi.

Viestilehdet Oy

Vuonna 2013 Viestilehdet Oy liiketoiminnan rakenteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia. Vakiintuneen liiketoiminnan osalta tilikauden tulos oli taloudellisesti hyvä. Kustannusosakeyhtiön liikevaihto vuonna 2013 oli 27,6 (+0,9 %) milj. euroa (27,4 milj. euroa vuonna 2013 ja 26,9 milj. euroa vuonna 2011). Tilikauden voitto oli 3,0 (-12,4 %) milj. euroa (3,4 milj. euroa vuonna 2012 ja 3,8 milj. euroa vuonna 2011). Tilikauden voittoon vaikutti myönteisesti ennen kaikkea odotuksia alemmaksi jäänyt kustannustaso kehitys-, atk- ja henkilöstökuluissa. Kustannukset nousivat kokonaisuutena maltillisesti (+2,1 %). Myyntikulut kasvoivat voimakkaasti edellisvuodesta.

Syksyllä 2013 toteutettiin yhtiön strategian väliarviointi, joka tuotti selkeät johtopäätökset jatkotyölle ja yhtiön organisoitumiselle sekä esimiesvastuihin liittyville tarkennuksille.

Kertomusvuonna jatkettiin Viestilehdet Oy:n strategisten tavoitteiden saavuttamiseen ja liiketoiminnan kannattavuuteen tähtäävien kehittämishankkeiden toteuttamista. Suomalainen Maaseutu täytti 25 vuotta.

Viestilehdet Oy:n osakkuusyritys vuonna 2009 perustettu Myyntimestarit Oy jatkoi toimintaansa kustannusosakeyhtiön levikki- ja ilmoitusmarkkinoinnin tukitoimintona suoramarkkinointiin ja puhelinmyyntiin erikoistuneena palveluyrityksenä. Sen liiketoiminta sujui hyvin.

Viestilehdet Oy:n kustannus- ja julkaisuohjelmaan kuuluivat seuraavat lehdet: Maaseudun Tulevaisuus, Metsänomistaja, Kantri, Suomalainen Maaseutu, Koneviesti, Aarre ja Kylvösiemen.

Maaseudun Tulevaisuus, Kantri ja Suomalainen Maaseutu

Maaseudun Tulevaisuuden painetun lehden tarkistettu levikki (LT 12/2013) oli 80 750 kappaletta (81 774 kpl), jossa oli laskua edellisvuodesta -1 024 kappaletta eli -1,3 % (1 485 kpl, -1,8 %). Toimialalla sanomalehtien levikit jatkoivat yleisesti varsin voimakasta alenemistaan vuonna 2013 taloudellisen taantuman myötä, mihin nähden tulos oli tyydyttävä. Lehden jatkuva kehittäminen, kuten ulkoasu-uudistus yhdessä sisällön monipuolistamisen ja laajentamisen kanssa ovat olleet välttämättömiä kestäväälle ja kannattavalle kasvustrategian toteuttamiselle tavoiteltaessa lehdelle uusia kohderyhmiä. Toistaiseksi tässä on onnistuttu varsin hyvin.

Lehden lukijamäärä verrattuna vastaavaan mittausajankohtaan vuosi sitten laski 319 000 lukijaan eli -1,2 % (323 000, +0,6 %). MT on edelleen Suomen toiseksi luetuin tilattava päivälehti: ero kolmantena olevaan Aamulehteen kasvoi jo 49 000 lukijaan. Lukijamäärän kehitystä viime vuosina voidaan pitää erittäin hyvänä verrattuna yleiseen sanomalehtien kehitykseen.

Lehti ilmestyi kertomusvuonna 151 kertaa (152). Keskimääräinen sivuluku laski edellisen vuoden 22,3 sivusta 21,5 sivuun. Maaseudun Tulevaisuuden liitteistä Suomalainen Maaseutu ilmestyi 11 kertaa. Kantri ilmestyi 11 kertaa. Sen lukijamäärä jatkoi nousua ollen 209 000 lukijaa (205 000).

Koneviesti

Koneviesti ilmestyi 18 kertaa, joista numero 18 esitteli veteraanitraktoreita. BioEnergia –lehti ilmestyi Koneviestin liitteenä viisi kertaa. Tarkistettu painetun lehden levikki (LT 12/2013) laski -480 kappaletta 31 979 kappaleeseen, eli -1,5 % (32 459 kpl, +0,8 %). Lukijamäärä laski 192 000 lukijaan eli -1,5 % (195 000, +9,6 %).

Aarre

Aarre –aikakauslehti täytti marraskuussa viisi vuotta. Aarre tarjoaa tietoa ja elämyksiä kaikille metsän ja luonnon aarteita arvostaville suomalaisille. Aarre ilmestyi 10 kertaa vuonna 2013. Tarkistettu painetun lehden levikki oli 19 187 kappaletta (LT 12/2013) nousten erittäin merkittävästi (+21 %). Myös lehden lukijamäärä kasvoi voimakkaasti (+14 %) 90 000 lukijaan.

Kylvösiemen

Kylvösiemen ilmestyi neljä kertaa. Lehden levikki oli noin 1 200 kappaletta.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuonna 2014 tähdätään erityisesti kannattavan kasvun jatkamiseen uusilla, aktiivisilla kehittämistoimilla, kuitenkin tiedostaen riskit, meneillään oleva taloudellinen taantuma sekä toimialan liiketoiminnan murrokseen liittyvät tekijät. Yhtiön julkaisu- ja markkinointitoiminnan monipuolistumisella luodaan osaltaan aiempaa parempaa vakautta yhtiön tuloskehitykselle. Viestilehdet Oy panostaa vuonna 2014 merkittävästi sekä investointeihin että kehittämistyöhön.

Liikevoiton odotetaan vuonna 2014 paranevan selvästi ollen noin 4,5 milj. euroa (3,8 milj. euroa). Yhtiön liikevoittoprosentin odotetaan ylittävän pitkän aikavälin tavoite (15 % liikevaihdosta).

Liikevaihdon odotetaan vuonna 2014 kasvavan 1,5 milj. euroa (+5,6 %) vuoteen 2013 verrattuna. Viestilehtien ilmoitusmyynnin odotetaan v. 2014 kokonaisuutena kasvavan. Ilmoitusmarkkinan vaihtelut voivat kuitenkin olla sekä varsin voimakkaita että nopeita. Ilmoitusmyynnin osuus yhtiön liikevaihdosta oli 32,6 % vuonna 2013 (35,4 %). Levikkityö on kuluvana vuonna edelleen haasteellista kaikkien yhtiön kustantamien julkaisujen osalta meneillään olevan taloudellisen taantuman johdosta. Tulevan kehityksen arviointiin tuottojen osalta liittyy näin ollen edelleen merkittävää epävarmuutta.

Kulujen kasvuvauhdin (+0,9 M€, +3,6 %) odotetaan vuonna 2014 olevan tuottojen kasvuun nähden (+5,6 %) hitaampaa. Jakelukulut nousevat voimakkaasti. Lisäksi uusiin järjestelmiin ja liiketoiminnan sähköistymiseen tehdään erittäin isot panostukset. Hitaan kasvun olosuhteissa yleinen kiinteäksi katsottavien kulujen kasvattaminen sen sijaan ei ole perusteltua. Henkilöstön määrää ei juuri lisättäne, vaan henkilöstön tehtäväkuvat muokkautuvat liiketoiminnan sähköistymisen myötä strategian mukaisen painopistealueiden mukaisesti.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

Viestilehdet Oy:n tutkimus- ja kehitystoiminta painottuu ennen kaikkea sähköisten palvelujen liiketoimintamahdollisuuksien selvittämiseen ja niiden kehittämiseen.

Tutkimus- ja kehitysmenoihin on varattu noin 2,3 % kokonaiskuluista.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Uudet julkaisut leikkaavat edelleen vuonna 2014 yhtiön kannattavuutta. Uudet tuotteet ja julkaisut tulee kuitenkin nähdä investointina yhtiön tulevaisuuteen edellyttäen, että niihin liittyvä valmistelutyö on tehty huolellisesti. Tämän vuoksi uusista panostuksista päätettäessä on arvioitava päätöksen vaikutukset yhtiön kannattavuuteen, lehtien tilaushinnan korotuspaineisiin tai ilmoitusmyyntitavoitteiden nostamiseen.

Pitkällä aikavälillä yhtiön kaikkien julkaisujen levikkiin liittyy merkittäviä riskejä, koska peruslukijakunnan eli maanviljelijöiden määrä alenee. Tämän vuoksi julkaisuja kehitetään aktiivisesti sekä monipuolisesti. Tavoitteena on laajentaa niiden kohderyhmää levikkiin liittyvien riskien pienentämiseksi. Samalla julkaisujen määrää on kasvatettu, millä luodaan lisää vakautta yhtiön toimintaan.

Liiketoiminnan sähköistyminen ja ansaintamallien muuttuminen ovat isoja haasteita yhtiön tulevaisuuden näkökulmasta. Toistaiseksi toimialalla on vain vähän esimerkkejä kannattavista sähköisistä palveluista samaan aikaan kun perinteisen liiketoiminnan kannattavuus uhkaa heiketä pysyvästi. Viestilehdillä erikoislehtien kustantajana on kuitenkin toimialaa selvästi paremmat mahdollisuudet säilyttää maltillinen kannattavuustaso. Strategian väliarvioinnin yhteydessä linjattiin, että ainakaan toistaiseksi pitkän aikavälin kannattavuustavoitetta ei ole tarpeen laskea.

Jakelukulujen voimakas nousu on erittäin iso riski koko toimialalle, mutta erityisesti Viestilehdille, koska kustannettavien lehtien levikit painottuvat haja-asutusalueille. Toimiva ja kustannuksiltaan kohtuuhintainen jakeluverkosto on osa suomalaista perusinfrastruktuuria, jota ei tule murentaa vääranäntyyppisellä valtion omistajapolitiikalla.

Tietohallinto ja siihen liittyvät kysymykset voivat aiheuttaa merkittäviä riskejä yhtiön toiminnalle. Näitä toimintoja on johdettava keskitetysti yhteisin toimintamallein, mutta vastuuden tulee olla hajautettuja ja hallittuja. Riskien merkitys korostuu järjestelmiä uusittaessa sekä kehitettäessä sähköistä liiketoimintaa, jossa mm. eri järjestelmien keskinäinen yhteensopivuus sekä esimiesten kyky uudistaa toimintaprosesseja on ratkaisevan tärkeää. Tämän vuoksi yhtiön koko tietohallinto- ja kehittämismalli uusittiin

vuonna 2013. Sen keskeisenä tavoitteena on terävöittää liiketoiminnan olennaisempien kehityshankkeiden toimeenpanoa sekä varmistaa toiminnan ja prosessien kehittämisen jatkuvuus. Tämä korostaa esimiesten ja omistajien vastuuta osaamisen ja työskentelytapojen jatkuvasta kehittämisestä.

Henkilöstö

Viestilehdet Oy:n henkilöstön keskimääräinen määrä tilikaudella 2013 oli 103 henkilöä (99). Maksettujen palkkojen ja palkkioiden määrä, tulospalkkiot mukaan lukien, oli 5,8 milj. euroa (5,7 milj. euroa).

Ympäristöasiat

Yhtiön ottaa omassa toiminnassa huomioon ympäristökysymykset ja niitä koskevat, voimassa olevat säännökset. Omaan toimintaan ei sisälly merkittäviä ympäristöriskejä sen luonteesta johtuen. Kustannusosakeyhtiön julkaisut painetaan PEFC-sertifioidulle kotimaiselle paperille. Yhtiön käyttämille painotaloille on myönnetty ympäristösertifikaatti, joka varmentaa, että painon ympäristöjärjestelmä täyttää SFS-EN ISO 14001 standardin vaatimukset.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Viestilehdet Oy:n varsinaisen yhtiökokouksen 18.12.2012 valitsemina hallituksen jäseninä tilikaudella 1.1. – 31.12.2013 ovat toimineet Markus Eerola Hyvinkäältä, Pertti Hakanen Sastamalasta, Eero Isomaa Nivalasta, Juha Marttila

Simosta, Kati Partanen Iisalimesta, Antti Sahi Keravalta, Matti Seitsonen Kouvolasta, Juha Tenho Kullaalta, Mikko Tiirola Petäjävedeltä, Annamari Torttila Lammilta, ja Mauno Ylinen Alahärmästä. Lisäksi hallituksen jäsenenä on toiminut varsinaisen yhtiökokouksen 18.12.2012 valitsemana Aarno Puttonen Puumalasta ajalla 1.1.-30.4.2013 sekä ylimääräisen yhtiökokouksen 30.4.2013 valitsemana Tommi Lunttila Äänekoskelta ajalla 1.5.-31.12.2013.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Juha Marttila ja varapuheenjohtajana Mauno Ylinen.

Tilintarkastajana ovat toimineet vuonna 2013 Heidi Vierros (KHT), KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö ja KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, toimiston nimeämänä Jukka Rajala.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Heikki Laurinen ja varatoimitusjohtajana Soili Teikari. Heikki Laurinen on ollut tulosvastuussa Maaseudun Tulevaisuudesta, Kantrista, Suomalaisesta Maaseudusta, Aarteesta ja Kylvösiemenestä ja Soili Teikari Koneviestistä.

Yhtiön kustantamien lehtien päätoimittajina ovat toimineet Maaseudun Tulevaisuudessa, Kantarissa ja Suomalaisessa Maaseudussa Lauri Kontro, Koneviestissä Uolevi Oristo, Aarteessa Mari Ikonen ja Kylvösiemenessä Raimo Nordman.

MTK:n antamia lausuntoja

Seuraavassa on luettelo tärkeimmistä MTK:n antamista lausunnoista.

Lausunto 4.1. maa- ja metsätalousministeriölle vuodelta 2013 maksettavista lypsylehmä- ja nautapalkkioista, teuraskaritsan laatupalkkiosta, valkuais- ja öljykasvipalkkiosta sekä tarkkelysperunapalkkiosta annettavasta valtioneuvoston asetuksesta.

Lausunto 4.1. opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksesta koulutuksellisen tasa-arvon toimenpideohjelmaksi.

Lausunto 7.1. ympäristöministeriölle hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulaiksi a eräksi siihen liittyviksi laeksi.

Lausunto 8.1. ympäristöministeriölle puolustusvoimien raskaiden aseiden ampuma-alueiden ympäristöhaittoja ja erityissäntelyä selvittäneen työryhmän raportista.

Lausunto 10.1. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta MMM:n asetukseksi teurasruhojen luokituksesta.

Lausunto 11.1. työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa.

Lausunto 11.1. maa- ja metsätalousministeriölle täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista annettavasta valtioneuvoston asetuksesta.

Lausunto 11.1. maa- ja metsätalousministeriölle hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eläinten lääkitsemisestä ja siihen liittyvistä lääkelain eräiden säännösten kumoamisesta ja rikoslain muuttamisesta.

Lausunto 14.1. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksista maa- ja metsätalouden asetukseksi maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien hakemusten toimittamisesta sekä kotieläinten laskentapäivistä ja -ajankohdista vuonna 2013 ja maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi kasvihuonetuotannon tuesta vuonna 2013.

Lausunto 30.1. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tilatukijärjestelmästä.

Lausunto 31.1. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien hakemusten toimittamisesta sekä kotieläinten laskentapäivistä ja -ajankohdista vuonna 2013 annetun MMM:n asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 31.1. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta vuodelta 2012 maksettavasta Etelä-Suomen kansallisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 31.1. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien hallinnosta vuonna 2013.

Lausunto 31.1. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta vuodelta 2013 (ilm. oik. 2012) maksettavasta pohjoisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 10 §:n muuttamisesta.

Lausunto 31.1. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta vuodelta 2013 maksettavasta pohjoisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 9 §:n ja liitteen 1 muuttamisesta.

Lausunto 31.1. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hakemuksen siirtämisessä noudatettavasta menettelystä maatalouden tukien toimeenpanossa.

Kommentti 31.1. ympäristöministeriölle vesienhoidon toimenpiteiden ohjeistuksesta.

Lausunto 1.2. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta maidon tuotantotuen hakemisesta ja maksamisen edellytyksistä annetun MMM:n asetuksen 3 §:n ja 4 §:n 2 momentin kumoamisesta.

Lausunto 1.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta vuoden 2012 satovahinkojen viljelmäkohtaisista korvausosuuksista.

Lausunto 1.2. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta alkuvuoden 2012 tulvavahinkokorvausten maksamisesta.

Lausunto 1.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta vuodelta 2012 maksettavasta sokerijuurikkaan kuljetustuesta.

Lausunto 1.2. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta kasvihuonetuotannon tuesta vuonna 2013 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 5.2. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta uudeksi MMM:n asetukseksi koskien poikkeusluvalla sallittavaa suden metsästystä poronhoitoalueen ulkopuolella metsästysvuonna 2012–2013.

Lausunto 8.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta tilatukijärjestelmän kansallisen varannon käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 8.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta luonnonhaitta- korvauksista ja maatalouden ympäristötuista vuosina 2007-2013 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 8.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta ei-tuotannollisten investointien tuesta vuosina 2008–2013 annetun valtioneuvoston asetuksen 18 §:n muuttamisesta.

Lausunto 11.2. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tuesta tilaneuvontaan vuonna 2013.

Lausunto 11.2. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta eläinten hyvinvoinnin tuesta vuosina 2008–2013 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 5 §:n muuttamisesta.

Lausunto 11.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta eläinten hyvinvoinnin tuesta vuosina 2008–2013 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 12.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2012 maksettavasta sokerijuurikkaan kuljetustuesta.

Lausunto 13.2. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi eläinsuojelulain sekä rikoslain 17 luvun 14§:n muuttamisesta.

Lausunto 14.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2012 maksettavasta Etelä-Suomen kansallisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (3/2012) muuttamisesta.

Lausunto 14.2. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien hakemusten toimittamisesta sekä kotieläinten laskentapäivistä ja -ajankohdista vuonna 2013 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 14.2. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta hakemuksen siirtämisessä noudatettavasta menettelystä maatalouden tukien toimeenpanossa.

Lausunto 15.2. maa- ja metsätalousministeriölle raakamaidon tuotantoa ja luovutusta koskevista asetusluonnoksista.

Lausunto 15.2. maa- ja metsätalousministeriölle salmonellatartunnan vastustamisesta naudoissa ja sioissa annetun asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 15.2. ympäristöministeriölle ympäristöministeriön luonnoksesta luonnonsuojeluasetuksen liitteiden muuttamiseksi.

Lausunto 18.2. Opetushallitukselle floristin ammattitutkinnon perusteiden luonnosehdotuksesta.

Lausunto 19.2. valtiovarainministeriölle sokeriverotyöryhmän loppuraportista.

Lausunto 26.2. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksista valtioneuvoston asetukseksi luonnonhaittakorvausten, maatalouden ympäristötuen, eläinten hyvinvoinnin tuen ja ei-tuotannollisten investointien tuen hakemista vuonna 2013.

Lausunto 27.2. ympäristöministeriölle soidensojeluun täydennysohjelman laatimisesta ja ympäristöselostuksesta.

Lausunto 28.2. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2013 maksettavasta mehiläistalouden kansallisesta pesäkohtaisesta tuesta.

Lausunto 4.3. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta alkuvuoden 2012 tulvavahinkokorvausten maksamisesta.

Lausunto 5.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamiseksi.

Lausunto 6.3. valtiovarainministeriölle kuntarakennelakiluonnoksesta.

Lausunto 7.3. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta tuettavaa rakentamista koskevista lammas- ja vuohitalousrakennusten rakennusteknisistä ja toiminnallisista vaatimuksista.

Lausunto 7.3. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuoden 2012 satovahinkojen viljelmäkohtaisista korvausosuuksista.

Lausunto 8.3. sisäasiainministeriölle Maahanmuuton tulevaisuus 2020 –työryhmän ehdotuksesta.

Lausunto 8.3. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta poronhoitovuodelta 2013/2014 maksettavasta eläinkoh- taisesta tuesta.

Lausunto 8.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston selonteoksi elintarviketurvallisuudesta.

Lausunto 8.3. maa- ja metsätalousministeriölle vesiviljelyn kansallisesta sijainninhjaussuunnitelmasta.

Täydennys 8.3. maa- ja metsätalousministeriölle lausuntoon eräistä valtioneuvoston sekä maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnok- sista / Valtioneuvoston asetus luonnonhaitta- korvauksista ja maatalouden ympäristötuista vuosina 2007-2013 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 13.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista.

Lausunto 14.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2013 maksettavasta pohjoisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (19/2013) 9 §:n ja liitteen 1 muuttamisesta.

Lausunto 18.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi elintarvikelain muuttamisesta.

Lausunto 18.3. ympäristöministeriölle Suot ja turvemaat maakuntakaavoituksessa -opasluonnoksesta.

Lausunto 19.3. maa- ja metsätalousministeriölle hallituksen luomualan kehittämissuunnitelmasta.

Lausunto 19.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta MMM:n asetukseksi maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien hallinnosta vuonna 2013.

Lausunto 20.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi eläinten terveystarkastuksesta sekä eläintautien vastustamisesta eläinten keinollisessa lisäämisessä.

Lausunto 21.3. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2012 maksettavasta pohjoisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 10 §:n muuttamisesta.

Lausunto 21.3. opetus- ja kulttuuriministeriölle ammattikorkeakouluista annetun valtioneu- voston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 22.3. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetuksesta eräitä elintarvikkeita koskevista vaatimuksista; asetuksen muutos, siirtymäajan jatkaminen.

Lausunto 25.3. työ- ja elinkeinoministeriölle kylvösiementen varmuusvarastojen käyttönot- toedellytysten selvittämisestä.

Lausunto 25.3. maa- ja metsätalousministeriölle esityksestä Euroopan komissiolle vuosien 2012–2013 poikkeuksellisten tulvien aiheutta- mien vahinkojen korvaamisesta maatalousalalla.

Lausunto 28.3. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2012 maksettavista lypsylehmä- ja nautapalkkioista, teuraskaritsan laatupalkkiosta, valkuais- ja öljykasvipalkkiosta sekä tarkkelysperunapalk- kiosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 8.4. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2013 maksettavasta luonnon- haittakorvauksen kansallisesta lisäosasta

annetun valtioneuvoston asetuksen 2 ja 7 §:n muuttamisesta.

Lausunto 17.4. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta Suomen hirvikannan hoitosuunnitelmaksi.

Lausunto 16.4. ympäristöministeriölle turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeesta.

Lausunto 19.4. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta MMM:n asetukseksi mittausmenetelmäryhmien ja mittausmenetelmien tarkemmasta sisällöstä ja mittauslaitteiden käytöstä (19.3.2013).

Lausunto 30.4. maa- ja metsätalousministeriölle 12 ehdotetun eläintautilain nojalla annettavan asetuksen luonnoksesta (MMM:n asetus vastustettavista eläintaudeista ja niiden luokittelusta, MMM:n asetukset eräiden eläintautien vastustamisesta sekä MMM:n asetus eräiden eläintautien vastustamisesta koskevien säädösten ja yleiskirjeiden kumoamisesta).

Lausunto 30.4. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksista valtioneuvoston asetukseksi valtioneuvoston asetuksen (1258/2011) muuttamisesta ja MMM:n asetukseksi MMM:n asetuksen (1368/2011) muuttamisesta.

Lausunto 2.5. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta Valtioneuvoston asetukseksi tuottajaorganisaatiotuesta.

Lausunto 10.5. Opetushallitukselle lihateollisuuden ammattitutkinnon perusteiden luonnosehdotuksesta.

Lausunto 10.5. Opetushallitukselle maanrakennusalan erikoisammattitutkinnon perusteiden luonnosehdotuksesta.

Lausunto 17.5. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta MMM:n asetukseksi elintarvikkeiden alkutuotannon elintarvikehygieniasta annetun MMM:n asetuksen (1368/2011) muuttamisesta.

Lausunto 17.5. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten sekä ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (636/2007) muuttamisesta.

Lausunto 17.5. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ympäristötuen ja luonnonhaittakorvauksen valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (660/2007) muuttamisesta.

Lausunto 17.5. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ei-tuotannollisten investointien tuen valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (823/2008) muuttamisesta.

Lausunto 17.5. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ohjelmakauden 2000–2006 luonnonhaittakorvauksen ja ympäristötuen sekä ohjelmakauden 1995–1999 erityisympäristötukisopimusten valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (400/2009) 4 §:n kumoamisesta.

Lausunto 17.5. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi elintarvikkeiden alkutuotannon elintarvikehygieniasta annetun MMM:n asetuksen (1368/2011) muuttamisesta.

Lausunto 20.5. maa- ja metsätalousministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi vesilain muuttamisesta.

Lausunto 21.5. ulkoasiainministeriölle EU:n ja Yhdysvaltojen välisestä kauppaa- ja investointikumppanuussopimuksesta; suomen tavoitteet 6.5.2013.

Lausunto 23.5. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta vuodelta 2013 maksettavasta lihan ja vuodelta 2012 maksettavasta maidon kuljetusavustuksesta sekä eräiden kotieläintalouden palvelujen tuesta vuodelta 2013.

Lausunto 23.5. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamiseksi ja laiksi elintarvikelain 2 §:n 3 momentin kumoamiseksi.

Lausunto 27.5. ympäristöministeriölle YM:n ehdotukseen luonnonsuojelulain tarkentamiseksi.

Lausunto 30.5. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi mehiläishoitotuesta.

Lausunto 31.5. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetuksesta

tilaneuvontajärjestelmän täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 14.6. työ- ja elinkeinoministeriölle ehdotuksesta työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista.

Lausunto 17.6. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksista suu- ja sorkkataudin, klassisen sikaruton ja afrikkalaisen sikaruton vastustamista koskeviksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksiksi.

Lausunto 17.6. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi kasvinterveyden suojelemisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 17.6. Opetushallitukselle luonnontuotealan ammattitutkinnon perusteiden luonnosehdotuksesta.

Lausunto 17.6. Opetushallitukselle luonnontuotealan erikoisammattitutkinnon perusteiden luonnosehdotuksesta.

Lausunto 18.6. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta.

Lausunto 19.6. valtiovarainministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi yritysten verovelkaa koskevien tietojen julkisuutta ja luovuttamista koskeviksi lainsäädännöksi.

Lausunto 20.6. valtiovarainministeriölle hallituksen esityksestä laiksi yleisradioverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta.

Lausunto 25.6. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaksi vuosiksi 2014–2020.

Lausunto 2.7. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetusluonnoksesta, joka koskee poikkeusluvalla sallittavaa ilveksen metsästystä metsästysvuonna 2013–2014.

Lausunto 2.7. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n antamasta asetusluonnoksesta koskien poikkeuslupan tai alueellisen kiintiön nojalla sallittavaa karhun metsästystä metsästysvuonna 2013–2014.

Lausunto 17.7. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n antamista asetusluonnoksista, jotka koskevat hallin, itämerennorpan, saukon sekä euroopanmajavan metsästystä metsästysvuonna 2013–2104.

Lausunto 9.8. maa- ja metsätalousministeriölle kiinteistönmuodostamislain ja kiinteistötoimitusmaksusta annetun lain muuttamisesta.

Lausunto 12.8. ympäristöministeriölle esityksestä kulttuuriympäristöstrategiaksi.

Lausunto 13.8. Opetushallitukselle perusopetuksen uudistamisesta.

Lausunto 16.8. ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan muutoksen hyväksymisestä.

Lausunto 16.8. sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta.

Lausunto 16.8. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi Newcastle'n taudin vastustamisesta sekä viesti-, näyttely- ja koristekeyhkyjen rokottamisesta Newcastle'n tautia vastaan.

Lausunto 16.8. valtiovarainministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 30 §:n muuttamisesta.

Lausunto 19.8. liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi tietoyhteiskuntakaaren ix osaksi: viestintäverkot, -palvelut ja -laitteet.

Lausunto 19.8. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n antamasta asetusluonnoksesta koskien riekon metsästykseen kieltämistä.

Lausunto 20.8. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n asetusluonnoksesta vuoden 2012 muiden kuin maa- ja metsätalousalan tulvavahinkokorvausten maksamisesta.

Lausunto 22.8. liikenne- ja viestintäministeriölle Laajakaista kaikille 2015 -hankkeen toisesta väliarvioinnista.

Lausunto 23.8. maa- ja metsätalousministeriölle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi satovahinkojen korvaamisesta annetun lain

väliaikaisesta muuttamisesta ja satovahinkojen korvaamisesta annetun lain kumoamisesta.

Lausunto 30.8. työ- ja elinkeinoministeriölle valtioneuvoston päätöksestä huoltovarmuuden tavoitteista.

Lausunto 30.8. sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta.

Lausunto 30.8. valtiovarainministeriölle liittyen elinkeinoverotuksen asiantuntijatyöryhmän muistio 16/2013 (20.6.2013).

Lausunto 30.8. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2013 maksettavasta luonnonhaitta-korvauksen kansallisesta lisäosasta annetun valtioneuvoston asetuksen (20/2013) 3 §:n muuttamisesta.

Lausunto 2.9. ympäristöministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetuksiksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta.

Lausunto 6.9. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eläinjalostuslaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Lausunto 6.9. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetuksiksi nautojen ja sikojen salmonellavalvonnasta.

Lausunto 6.9. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetuksiksi kanojen ja kalkkunoiden salmonellavalvonnasta.

Lausunto 6.9. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2013 maksettavasta Etelä- Suomen kansallisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (18/2013) 23 §:n muuttamisesta.

Lausunto 10.9. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi eläinten terveydestä U 37/2013 vp.

Lausunto 10.9. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n selvityksestä eduskunnalle koskien ehdotusta Euroopan parlamentin ja

neuvoston asetukseksi elintarvikeketjuun, eläinten terveyteen ja eläinten hyvinvointiin, kasvien terveyteen ja kasvien lisäysaineistoon liittyvien menojen hallinnointia koskevia säännöksiä ja niihin liittyviä säädösmuutoksia E-kirje MMM2013-00596.

Lausunto 12.9. opetus- ja kulttuuriministeriölle ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämistä koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Lausunto 12.9. opetus- ja kulttuuriministeriölle opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 12.9. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta asetukseksi hevosten suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta.

Lausunto 20.9. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rehulain muuttamisesta.

Lausunto 20.9. sosiaali- ja terveysministeriölle STM:n arviomuistiosta koskien alkoholilain uudistamistarpeita.

Lausunto 30.9. ulkoasianministeriölle EU:n ja Yhdysvaltojen välinen kauppa- ja investointikumppanuussopimus; näkemyksiämme USA:n kanssa neuvoteltavista alkuperäsäännöistä.

Lausunto 2.10. maa- ja metsätalousministeriölle MMM:n luonnoksesta asetukseksi kunnan-eläinlääkärin maksullisiksi suoritteiksi.

Lausunto 11.10. maa- ja metsätalousministeriölle asetusluonnoksesta MMM:n kasvinterveyden suojelemisesta annetun asetuksen muuttamiseksi.

Lausunto 18.10. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2013 maksettavasta Etelä- Suomen kansallisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (18/2013) muuttamisesta.

Lausunto 18.10. maa- ja metsätalousministeriölle valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2013 maksettavasta pohjoisesta tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (19/2013) 11 ja 14 §:n muuttamisesta.

Lausunto 25.10. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta asetukseksi vapaaehtoisesta eläinten terveysvalvonnasta.

Lausunto 28.10. valtiovarainministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi elinkeinotulon ja yhteisöjen varojenjaon verotusta koskevien säännösten muuttamisesta.

Lausunto 28.10. työ- ja elinkeinoministeriölle Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman luonnoksesta.

Lausunto 29.10 opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta ammattikorkeakoulu-uudistukseen liittyvästä hallituksen esitysluonnoksesta ammattikorkeakoululaiksi.

Lausunto 30.10. ympäristöministeriölle YM:n luonnoksesta, joka koskee hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi luonnonsuojelulain muuttamisesta.

Lausunto 1.11. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuonna 2013 maksettavasta tilatukiasetuksen 68 artiklan mukaisesta erityistuesta.

Lausunto 4.11. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta asetukseksi eläintautien ilmoittamisesta ja mikrobikantojen toimittamisesta.

Lausunto 4.11. verohallitukselle liittyen ohjeeseen metsävähennyksen soveltamisesta metsätalouden pääomatulojen verotuksessa.

Lausunto 6.11. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain muuttamisesta.

Lausunto 6.11. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maatalousyrittäjien opintorahasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 8.11. Verohallinnolle liittyen ennakkokannon laskentaperusteisiin.

Lausunto 11.11. maa- ja metsätalousministeriölle ehdotuksesta maataloustukien täydentäviä ehtoja koskevan valtioneuvoston asetuksen muuttamiseksi.

Lausunto 5.11. maa- ja metsätalousministeriölle asetusluonnoksesta eräitä eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita käsittelevien toimijoiden valvonnasta ja eräiden sivutuotteiden käytöstä annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta.

Lausunto 18.11. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksista valtioneuvoston asetukseksi metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä sekä maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi metsänkäyttöilmoituksesta.

Lausunto 18.11. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta MMM:n asetukseksi kiinteistötoimitusmaksusta.

Lausunto 4.12. Elintarviketurvallisuusvirasto Eviralle luonnoksesta Eviran ohjeeksi ulkokojojen munien tuottamisesta Suomessa.

Lausunto 5.12. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta luonnonvarakeskusta koskevaksi hallituksen esitykseksi.

Lausunto 9.12. työ- ja elinkeinoministeriölle maaseutupoliittisesta kokonaisuohjelmasta vuosille 2014–2020.

Lausunto 18.12. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2014 maksettavasta luonnonhaittakorvauksen kansallisesta lisäosasta.

Lausunto 19.12. maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta ja elintarvikelain 3 ja 5 §:n muuttamisesta.

Lausunto 19.12. sosiaali- ja terveysministeriölle luovilla aloilla työskentelevien ja muiden itsensä työllistävien sosiaaliturvatyöryhmän raportista.

Lausunto 20.12. sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi tapaturma- ja ammattitautilaiksi.

MTK:n ja Viestilehdet Oy:n toimihenkilöt

Keskusliiton palveluksessa vuonna 2013 olleet

Aalto Kimmo, asiantuntija
Aaltonen Seppo, johtaja (- 14.6.2013)
Airikkala Risto, päälakimies
Ala-Kleemola Katri, projektityöntekijä (3.6.2013 -)
Ala-Orvola Leena, asiantuntija
Almiala Ritva (Titta), assistentti (- 30.11.2013)
Boman Marjatta, järjestöasiamies
von Flittner Julia, viestintäassistentti
Hakkarainen Juha, metsäjohtaja
Hartikainen Klaus, viestintäjohtaja
Holma Maarit, assistentti
Hurme Merja, toimistopalveluhenkilö
Hyvärinen Pirjo, monistuksen hoitaja (- 31.8.2013)
Hämäläinen Pekka, autonkuljettaja, varastot
Härö Ilpo, huoltomies
Jousiaho Eeva, kokousemäntä
Jylhä Lea, metsäasiantuntija
Järvinen Erno, tutkimuspäällikkö
Kaasinen Susanna, projektikoordinaattori (- 31.12.2013)
Kaila Minna-Mari, maatalousjohtaja
Kainulainen Anssi, asiantuntija
Kallio Seppo, johtaja
Kallionalusta Kimmo, tietohallintopäällikkö
Keränen Minna, assistentti
Kilpeläinen Sami, maitoasiamies (- 13.10.2013)
Knuuti Anna-Liisa, koulutussuunnittelija
Kulmala Airi, projektikoordinaattori
Lasse Lahtinen, kehittämisasiantuntija
Lamminen Leena, maitoasiamies (18.11.2013 -)
Lappalainen Juha, tutkimuspäällikkö (4.11.2013 -)
Lassheikki Markus, kehitysjohtaja
Laukkanen Tapani, järjestökouluttaja
Laurinen Heikki, talousjohtaja
Lavonen Antti, kasvinviljelyasiamies
Laxåback Jonas, kotieläinasiamies (1.8.2013 -)
Liimatainen Tatu, metsäkoordinaattori (- 21.1.2013)
Lumiaho Maire, lakimies
Malila Vesa, lakimies
Manninen Marjukka, asiantuntija
Markkanen Jukka, asiantuntija
Marttila Juha, johtokunnan 1. puheenjohtaja
Mattila Ilpo, asiamies
Mäkelä Sanna, kesätyöntekijä (13.5. - 27.8.2013)
Nieminen Jouko, asiantuntija (- 30.6.2013)
Nousiainen Silja, kesätyöntekijä (3.6. - 13.8.2013)
Nylund Taina, järjestöassistentti
Näräkkä Janne, asiantuntija
Ojanen Maarit, viestinnän suunnittelija (- 9.8.2013)
Ojanen Meri, maaseutunuorten asiamies (13.2.2013-)
Ojanperä Minna, lakimies

Orjala Jari, maaseutunuorten asiamies (- 15.2.2013)
Peltola Jukka, projektityöntekijä
Penttinen Leena, lakimies
Perttu Mirja, assistentti
Pietola Liisa, ympäristöjohtaja
Pohjamo Ilkka, asiantuntija (1.4.2013 -)
Rantala Jukka, kotieläinasiamies
Rantalainen Tuija, jäsen sihteeri
Rauhamaäki Anne, viestinnän suunnittelija
Roininen Ari, projektipäällikkö
Ruippo Juha, johtaja
Sahi Antti, toiminnanjohtaja
Sandvik Tarja, verkkoviestinnän suunnittelija
Schulman Max, vilja-asiamies
Siitonen Virpi, järjestöasiamies
Siivonen Tommi, lakimies
Sipilä Timo, johtaja
Stormbom Kaija, viestinnän suunnittelija
Suojala Leena, asiantuntija
Syväniemi Anni-Mari, ruokakulttuuriasiamies
Tallavaara Marja, asiantuntija
Tauriainen Susanna, koulutusjohtaja
Tiainen Simo, johtaja
Tornberg Markku, johtaja
Tuomi Juho harjoittelija (3.6.2013 - 13.9.2013)
Twerin Marica, lakimies
Unkila Raija, toimistopäällikkö, johtokunnan sihteeri
Vauhkonen Anne, johdon assistentti
Vienola Kirsi, kesätyöntekijä (15.7. - 13.9.2013)
Viertola Paula, johdon erityisavustaja
Virtanen Mika, kasvinviljelyasiamies
Voutilainen Matti, järjestöjohtaja
Åberg Johan, tutkimuspäällikkö

Viestilehdet Oy:n palveluksessa vuonna 2013 olleet:

Ahvenainen Jaana, sähköisen liiketoiminnan kehityspäällikkö
Ala-Suurua Maija, toimittaja
Alatalo Markku, painopinnanvalmistaja
Castrén Sari, levikkipäällikkö
Elomaa Merja, markkinointisuunnittelija
Haapala Liisa, ilmoituspäällikkö
Haaso Stina, toimittaja
Hakala Tommi, toimittaja
Halla Tarja, toimittaja
Hannula Jouko, päätoimittaja, Suomalainen Maaseutu (- 31.2.2013)
Harju Tiina, asiakkuusassistentti
Haverinen Sinikka, myyntipäällikkö
Helmikkala Sanna, levikkikoordinaattori

Hiltunen Heikki, painopinnanvalmistaja
Holmberg Niklas, kirjeenvaihtaja Bryssel
Hovi Stiina, graafikko
Hyppänen Eeva, myyntipäällikkö
Hämäläinen Ritva, palkanlaskija
Härkönen Heikki, toimittaja (- 14.9.2013)
Högman Pirjo, tilaustenhoitaja (- 30.6.2013)
Ihalainen Laura, toimitussihteeri, toimittaja
Ikonen Mari, päätoimittaja, Aarre
Ikäheimonen Tero, toimittaja
Impiö Janne, uutispäällikkö, toimittaja
Isokääntä Marko, ilmoituspäällikkö
Jaakola Päivi, myyntiassistentti
Jalonen Pertti, vastaava toimittaja (- 31.8.2013)
Jauhainen Sari, toimitusapulainen
Julkunen Timo, tuotannon esimies
Julkunen Wilma, painopinnan valmistus
Järvelä Liisa, kirjanpitäjä
Kaihlanen Juha, toimittaja (18.3.2013 -)
Kallio Tuomas, kesäyöntekijä (- 5.7.2013)
Kallonen Ulla-Maija, reskontranhoitaja
Kankaanpää Jaana, lehtikuvaaja
Kannasmaa Merja, kiinteistösihteeri, taloushallinnon
assistentti
Kantola Antti, (15.7.2013 -)
Kantola Olli, markkinointijohtaja
Karlsson Karl, tietotekniikkapäällikkö
Kakriainen Pia, levikkiassistentti
Keso Anniina, kesätoimittaja (3.6.-30.8.2013)
Keto Väinö, avainasiakaspäällikkö
Kiviranta Tuure, toimittaja
Kohtala Katja, painopinnanvalmistaja (- 14.12.2013)
Koivula Jukka, toimittaja (24.6.2013 -)
Koljonen Katja, toimittaja
Kontro Lauri, päätoimittaja, Maaseudun Tulevaisuus
Korkia-aho Jussi, myyntipäällikkö
Koskelainen Sari, asiakkuuspäällikkö
Kulmala Maikki, toimittaja
Kylmänen Laura, kesätoimittaja (3.6.-30.8.2013)
Kyytsönen Jouko, uutispäällikkö, toimittaja
Laine Riitta, ilmoitussihteeri
Laukkanen Ahti, toimittaja (5.11.2013 -)
Laurinen Heikki, toimitusjohtaja
Lehtonen Satu, toimittaja
Lehtovuori-Uusvaara Anita, ilmoituspäällikkö
Lensu Hanna, toimittaja
Lindh Linda, myyntineuvottelija (3.6.-2.8.2013)
Lindh Tarja, myyntineuvottelija
Liskola Maire, painopinnanvalmistaja
Loiskekoski Pirjo, toimitussihteeri
Malinen Taina, myyntipäällikkö (16.9.2013 -)
Mansikkamäki Eija, toimittaja
Martikainen Jussi, toimituspäällikkö
Merilahti Markku, myyntipäällikkö
Metsola Hannele, myyntineuvottelija
Mikola Anita, toimituksen ja päätoimittajan sihteeri
Mustonen Riitta, toimittaja
Muukkonen Keijo, kiinteistöpäällikkö
Mäkitalo Jukka, myyntipäällikkö
Niemi Suvi, toimittaja
Niittymaa Veikko, toimittaja
Oja Matti, avainasiakaspäällikkö (- 4.8.2013)
Olkkonen Saara, kesäkuvaaja (3.6.-30.8.2013)
Oristo Uolevi, päätoimittaja, Koneviesti
Orjamo Anne, painopinnanvalmistaja
Palokallio Jarmo, toimittaja
Palokallio Mia, tuottaja
Pasonen Jukka, graafikko
Pilkama Aura, kesätoimittaja (2.5.-31.8.2013)
Poijärvi Emilia, kesätoimittaja (3.6.-30.8.2013)
Sorvisto Ulla, asiakkuuskoordinaattori
Penttinen Sari, toimittaja
Puranen Päivi, myyntineuvottelija
Puttonen Aino, AD
Reku Juhani, toimittaja
Runsten Kaijaleena, toimittaja, verkkotuottaja
Rönkkö Jouko, toimittaja
Sahlstedt Katja, kesätoimittaja (3.6.-30.8.2013)
Salonen Hanna, kesätoimittaja (3.6.-31.8.2013)
Salonen Kari, lehtikuvaaja
Savolainen Antti, päätoimittaja Suomalainen
Maaseutu
Schäfer Henrik, toimittaja
Sirkiä Jarkko, kuvankäsittelijä
Stormbom Mandi, kesäyöntekijä (- 2.8.2013)
Susi Anu, toimitussihteeri
Säilä Pekka, tuottaja (1.2.2013 -)
Taipale Paula, toimittaja, toimitussihteeri
Taipale Tiina, toimituspäällikkö
Teikari Soili, varatoimitusjohtaja
Toivonen Hannu, avainasiakaspäällikkö
Torikka Terhi, toimittaja
Turpeinen Arto, toimittaja
Turtiainen Matti, toimittaja
Tuuri Heikki, artikkelitoimittaja
Vainio Aimo, toimittaja
Varpuluoma Elina, tuotantoassistentti
Vesterinen Reijo, toimittaja
Vesterinen Tapio, toimittaja (2.5.2013 -)
Viitala Juhani, toimittaja
Viitasalo Ilkka, avainasiakaspäällikkö
Vilenius, laskentapäällikkö
Virtanen Heli, toimittaja, toimitussihteeri
Virtanen Kimmo, graafikko (3.6.-30.8.2013)
Voutilainen Elina, kassanhoitaja
Vuorela Heikki, erikoistoimittaja
Vuorikari Markku, lehtikuvaaja
Ylikahri Laura, AD (- 20.6.2013)

Liitteet

Maataloustuottajaliittojen ja metsänomistajien liittojen jäsenmäärä ja maksaneiden jäsenten lukumäärä 31.12.2013

Liitto	Vastuuhenkilöt	Perheenjäsenet	Muut henkilöjäsenet	Yhteensä	Maksaneet jäsenet
Häme	4 890	6 886	183	11 959	11 482
Etelä-Pohjanmaa	7 809	11 717	280	19 806	18 336
Etelä-Savo	3 711	4 568	163	8 442	7 764
Kaakkois-Suomi	4 390	4 960	158	9 508	9 045
Keski-Pohjanmaa	2 474	4 767	134	7 375	6 932
Keski-Suomi	3 239	4 277	199	7 715	7 196
Lappi	1 333	1 900	107	3 340	2 970
Pirkanmaa	3 016	4 520	135	7 671	6 935
Pohjois-Karjala	2 560	3 620	150	6 330	5 998
Pohjois-Savo	4 746	6 618	151	11 515	11 122
Pohjois-Suomi	4 970	8 069	190	13 229	12 417
Satakunta	4 822	7 298	133	12 253	11 656
Uusimaa	2 467	2 648	660	5 775	5 399
Varsinais-Suomi	5 957	7 842	533	143 32	13 394
Yhteensä	56 384	79 690	3 176	139 250	130 646
MO-Liitot	4 621	1 928	190	6 739	6 017
YHTEENSÄ	61 005	81 618	3 366	145 989	136 663

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Simonkatu 6, 00101 Helsinki

vaihde 020 4131, fax 020 413 2409

www.mtk.fi